

52
68

FLACĂRA

ANUL XVII
NR. 708
1 DECEMBRIE 1968

SALA DE LECTI

actualitatea

INTERVIURI

interes pentru trecutul și prezentul româniei

Prof. dr. docent CONSTANTIN C. GIURESCU, autorul unor valoroase lucrări privind istoria poporului român, s-a înapoiat de curând dintr-un lung turneu de conferințe ținute în S.U.A., și Anglia.

— Vă rog să împărtășiți cititorilor noștri câteva impresii din această călătorie.

— Aș vrea să subliniez, din capul locului, că prestigiul din ce în ce mai mare de care se bucură azi România peste hotare face ca, oriunde, un mesager venit în România, om politic, om de știință, literat sau artist, să fie primit cu simpatie și bunăvoință spontan manifestate. În călătoria mea de cinci săptămâni în S.U.A. am beneficiat, în plus, de ospitalitatea unor gazde îndatoritoare, reprezentând universități și colegii din 10 centre de învățământ superior, precum și Comitetul de cercetări și schimburi internaționale INTERNATIONAL RESEARCH AND EXCHANGES BOARD. La invitația acestora am ținut o serie de conferințe pe teme: «Transilvania în istoria poporului român», «Formarea statului național român» și «Istoria unei capitale: București».

O dovadă certă a interesului manifestat de auditoriul meu am avut-o și din numeroasele întrebări ce mi se puneau după terminarea conferințelor. Am dat răspunsuri lămuritoare celor care doreau să afle și amănunte despre deplina egalitate în drepturi de care se bucură naționalitățile conlocuitoare în România socialistă, despre libertatea cultelor etc.

Cu firească emoție m-am întâlnit cu reprezentanți ai românilor din Boston, ca și cu reprezentanți ai celor peste 10 000 de familii românești din Detroit, la stăruința cărora am și scris pentru ziarul lor, «Credința», un articol despre cincntenarul Unirii Transilvaniei cu România.

Am vizitat cu interes, la universitatea din Pittsburgh, «sala românească», care face parte din suita de săli privind popoarele din centrul și răsăritul Europei. Revista EAST EUROPEAN QUARTERLY, pe care o scoate de câțiva ani prof. St. Fischer-Galați de la universitatea din Boulder (Colorado), publică adeseori interesante articole și studii privind istoria țării noastre. Am aflat bucuros vestea că prof. Keith Hitchins va face să apară în scurt timp primul număr al unei reviste intitulate «Journal of Rumanian Studies», la care colaborează și câțiva cercetători de la noi. La universitatea din Bloo-

ington am aflat despre intenția de a se tipări, în engleză, cartea mea «Transilvania în istoria poporului român»; o intenție asemănătoare s-a manifestat din partea editurii «University Press» din Denver pentru «Istoria Bucureștilor».

— Știm că vizita dumneavoastră în Anglia a fost mai scurtă, dar impresiile?

— Am găsit și în cercurile universitare britanice mulți prieteni ai României, unii mai vechi, care ne cunosc din vizitele pe care ni le-au făcut. Am conferențiat în fața studenților și cadrelor didactice de la Școala de studii slavice și est-europene, la Centrul «Marii Britanii pentru Europa de Est» din Londra, apoi la Colegiul SAINT ANTONY din Oxford, repetind tematica expusă în S.U.A. M-a bucurat mult faptul că am găsit și aici același interes față de poporul român, față de istoria luptelor sale pentru făurirea statului unitar și păstrarea ființei naționale. O editură britanică are sub tipar «Transilvania în istoria poporului român».

— Cum apreciați contactele cu cercurile științifice de specialitate din S.U.A. și Anglia?

— Am toate motivele să fiu convins că întâlnirile și convorbirile, schimburile deschise de opinii pe care le-am avut la universitățile americane, ca și la instituțiile amintite din Londra și Oxford au fost reciproc rodnice, reprezentanții acestor cercuri manifestând și cu această ocazie dorința ca schimburile culturale cu România să cunoască o continuă dezvoltare.

M. MIHAIL

în „zile de vîrf”

Intrăm în ultima decadă a «Lunii cadourilor». Pentru informarea cititorilor «Flacării» am adresat câteva întrebări tov. GH. CAZAN, adjunct al ministrului comerțului interior.

— Prin ce se deosebește «Luna cadourilor» din acest an de omonimele ei din anii precedenți?

— Prin aprovizionarea unităților de desfăcere cu un volum sporit și un sortiment mai bogat de mărfuri, ca și printr-o serie de acțiuni speciale.

— Vă rugăm să ne vorbiți mai întâi despre mărfurile lansate pe piață.

— Un accent deosebit s-a pus pe aprovizionarea cu articole din domeniul confecțiilor de sezon: paltoane, rochii, taioare, rochii de mireasă și de seară, costume din stoffe fine, paltonașe și articole de copii, tricotașe etc. În domeniul țesăturilor sînt remarcabile cele cu fire de efect care pot fi găsite în magazinele «Ro-

marta». Merită de reținut că magazinul «Eva» din Capitală și-a îmbogățit colecțiile cu o serie de modele în exclusivitate, de rochii de seară din dantele sau din mătase cu fir de efect. La capitolul confecții pentru sportivi: șase modele noi, într-o gamă coloristică variată, de fuste și pantaloni din țesături supra-elastice. În cadrul «Lunii cadourilor», magazinele de specialitate au fost de asemeni bine aprovizionate cu televizoare (și de tipuri noi), aparate de radio, jucării, podoabe pentru pomul de iarnă, articole de artizanat, de cosmetică-parfumerie, de marochinărie etc.

— Ce ar fi de consemnat în domeniul acțiunilor speciale?

— În primul rînd este bine să amintim de aspectul sărbătoresc al străzilor și cartierelor comerciale, care au îmbrăcat o haină decorativ-publicitară, deosebită față de alți ani. Apoi, expozițiile speciale cu vînzare organizate în toate magazinele mari din țară. Printre ele și expoziții cu tematică, cum ar fi cele intitulate: «De ziua ta», «Pentru tine» ș.a. (magazinele bucureștene «Victoria», «București», «Adam», «Eva» «Romarta copiilor» ș.a., precum și o serie de unități din Cluj, Timișoara, Iași, Ploiești etc.). Printre acțiunile speciale figurează: «Parada păpușilor» (la «Romarta copiilor»); «Decada eleganței» (la «Eva»); un concurs de lucrări de traforaj ale copiilor de 7-12 ani, dotat cu premii, organizat de magazinul «Victoria». Și o inițiativă originală: la «Victoria» și la alte mari magazine din București și din provincie, cumpărătorii primesc, la ridicarea mărfurilor, tichete speciale, care participă în ziua respectivă la o tragere la sorți dotată cu premii. «Premiul și cadoul zilei» se bucură de mult interes din partea cumpărătorilor.

V. SAVIN

F 07

PAULO DE MICHELIS, ministru plenipotențiar, director în Ministerul Afacerilor Externe al Italiei

— Ce părere aveți despre recentul acord comercial dintre Italia și România?

— Sînt foarte satisfăcut că s-a semnat. El prevede o mărire a volumului general al schimburilor cu circa 10 la sută față de anul precedent.

— Ce domenii cuprind aceste schimburi?

— Foarte largi. Din nefericire, n-am putut satisface pe deplin cererile în ceea ce privește mărfuri textile, din motive independente de voința noastră. După cum se știe, anul acesta mai

mult de 130 de uzine textile din țara noastră au fost grav avariate de inundații și din această cauză în ramura respectivă nu avem suficiente posibilități de export. În schimb avem posibilitatea de a aduce din România anumite mărfuri solicitate pe piața noastră. În general, cred că putem fi mulțumiți de rezultatele realizate în acest an și sînt sigur că vom putea mări și diversifica în continuare volumul schimburilor.

Ing. SIEGFRIED LEVERENZ, director general adjunct al întreprinderii «Invest-Export» din R.D. Germană

— S-a bucurat de succes expoziția pe care firma dv. a organizat-o la București?

— Firește. Ea a atras un mare număr de specialiști români, pentru care noi am adus cele mai perfecționate utilaje din R.D. Germană în domeniul siderurgiei, construcțiilor de mașini, industriei chimice și industriei alimentare.

— Ce obiective a avut expoziția?

— Pe lângă obiectivele comerciale, ea este menită să contribuie și la extinderea relațiilor de cooperare dintre cele două țări, în ramurile industriale reprezentate de «Invest-Export».

— România vă este un bun partener comercial?

— «Invest-Export» întreține relații comerciale tradiționale cu întreprinderi românești de comerț exterior, cu instituții și întreprinderi industriale. Trebuie să subliniez faptul că România se numără printre cei mai buni parteneri ai noștri.

Prof. dr. MORTIMER STARR, din S.U.A.

— Ce știți despre microbiologia românească?

— Cunoscut că în România s-a acordat o mai mare atenție microbiologiei agricole și că în acest domeniu dispușeți de specialiști foarte buni. Pe unii dintre ei, cu care corespondam, i-am cunoscut personal acum la București și

am discutat diferite probleme de interes comun.

— Ce v-a interesat anume despre microbiologia noastră?

— M-am informat mai bine asupra a ce se face astăzi la dv. pentru ca microbiologia să răspundă nevoilor societății căci, după cîte știu, există un plan larg de industrializare continuă a țării, ceea ce impune dezvoltarea corespunzătoare și a microbiologiei industriale.

— Considerați util un schimb în acest domeniu între S.U.A. și România?

— Bineînțeles. De altfel am aflat cu multă satisfacție, din presă, că, de curînd, la București s-au dus tratative în această privință între România și țara mea. Personal, aș fi încîntat să-mi pot aduce contribuția, cu toate posibilitățile, la reușita acestor schimburi.

LARS GORANSSON, președintele Asociației ziariștilor din Stockholm

— Ce impresii ați cules din vizita făcută în România?

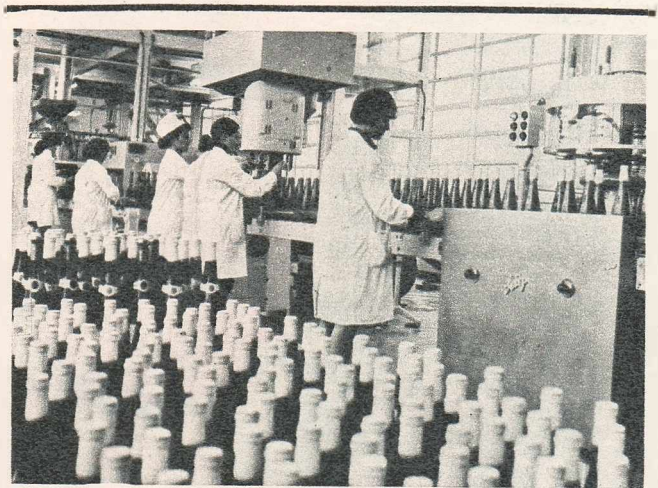
— Am văzut orașe, uzine, litoralul, unde am apreciat grandiozitatea efortului uman. Dar ceea ce a constituit o experiență unică pentru mine a fost călătoria prin munții și cîmpiile României. «Spațiul mioritic», cum îl numea Blaga, mi-a oferit magnificența peisajului, femeile torcînd și păstoriții mi-au demonstrat trînicia obiceiurilor unui popor sănătos, iar mănăstirile și nenumăratele monumente istorice mi-au vorbit despre dragostea de artă și de libertate ale unui popor de mare viitor.

— Cele mai frumoase amintiri?

— Fiecare clipă petrecută în România este o amintire deosebită. Mai ales casele țărănești, coplesite de lemnul artistic sculptat, deasupra cărora plutește aerul de ospitalitate care dă un plus de farmec țării dv.

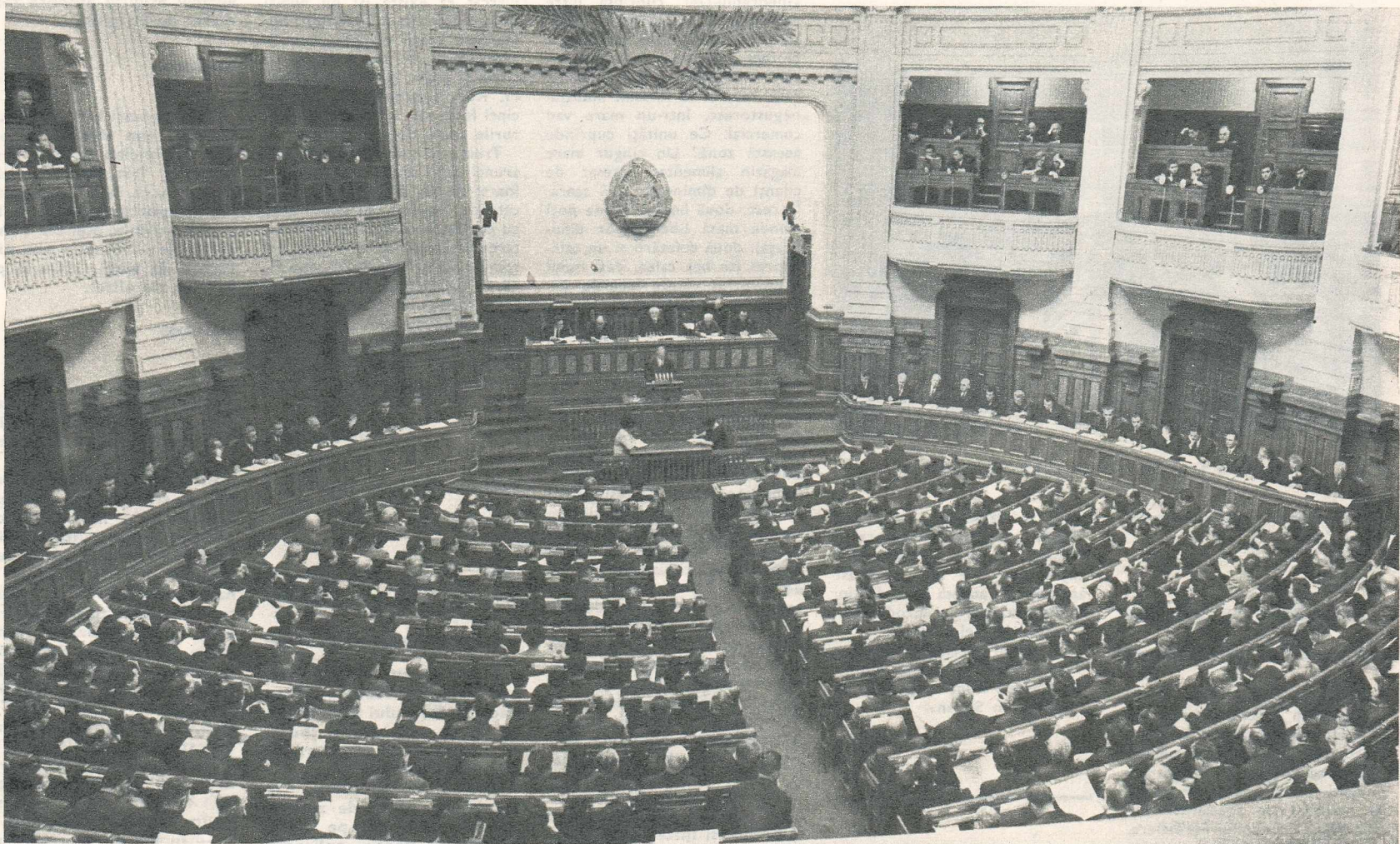
— Veți reveni?

— Firește. Chiar vara viitoare. Aș vrea să aduc cu mine cît mai mulți dintre concetățenii mei.

▲ 25 000 de sticle se îmbutează în 10 ore în secția de imbuteliere a vinului de la Combinatul de vinificație din Ștefănești, jud. Argeș, intrată recent în funcțiune. Dintre sorturile care, părăsind bu-danele — pentru a ajunge în

paharele noastre — trec prin instalațiile acestei secții, amintim trei care fac mîndria podgorenilor din Ștefănești: «Tămîioasă românească», «Sauvignon» și «Fetească» (foto: A. Rosenthal)

Aspect de la lucrările celei de-a XII-a sesiuni a celei de-a V-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

primul trimestru al celor de 6 ani

Cea mai mică generație de elevi — cei de șase ani — se află la capătul primului trimestru al anului școlar. Deși sînt premature concluziile privind randamentul acestor «debutanți», merită consemnate totuși unele observații interesante. Astfel prof. **Petre Sorin** din Inspectoratul școlar al municipiului București ne spune că din punct de vedere pedagogic marea majoritate a copiilor de 6 ani au demonstrat perfecte posibilități psihofizice de a face față muncii școlare. Mai mult chiar, numeroși elevi de 6 ani din clasa I au fost găsiți mai bine pregătiți decît cei de 7 ani. Disciplina, interesul pentru activitatea școlară au fost de asemenea mai bune decît la mulți copii de 7 ani.

Examele medicale la copiii de 6 ani — ne-a declarat **dr. Nicolae Budrică**, medic specialist

școlar, confirmă studiile neurofiziologice recente asupra adaptării speței umane la necesitățile vieții moderne. Cum s-a arătat și la colocviul de la Paris din luna martie 1968 unde s-au prezentat cercetări asupra creierului și a comportamentului uman, se pare că există în prezent din cea mai fragedă copilărie o «foame a creierului», nevoia unui consum mai mare și mai de timpuriu de hrană intelectuală.

Dr. A. Kelemen de la Inspectoratul sanitar de stat al municipiului București insistă asupra importanței selecționării copiilor de 6 ani ce urmează a fi școlarizați, din punct de vedere medical și neuropsihic. Acest examen nu s-a făcut după opinia sa cu destulă rigurozitate. Astfel în sectorul 3 controalele sanitare au depistat 29 de copii care nu se încadrau în munca școlară, recomandîndu-se pentru aceștia înscrierea la grădiniță.

În genere, primul trimestru al celor mai mici școlari, care numai în București sînt în număr de 4.500, în 178 de școli, a fost rodnic, dificultățile inerente începutului urmînd a fi remediate pe parcurs.

Dr. E. ROȘIANU

străzile la intersecția... anilor

Adevărul este că «drumurile» trebuie să se adapteze... din mers. Am ajuns la această concluzie în timpul unei convorbiri cu **tov. N. ROTARU**, directorul Direcției drumuri și spații verzi a Consiliului popular al municipiului București. Traficul rutier al Capitalei, crescînd în progresie geometrică, pune probleme tot mai numeroase și mai dificile edililor.

O atenție deosebită s-a acordat, în 1968, asigurării traseelor de ocolire a centrului, concomitent cu racordarea noilor cartiere. În această categorie se încadrează amplele lucrări efectuate pe arterele celui «de-al doilea inel»: șoseaua Olteniței — str. Birzești — Podul Vitan — Calea Dudești — bd. Leontin Sălăjan, iar în partea opusă a orașului, construirea străzii Coralilor din cartierul Dămăroaia. Această

«strategie» va fi continuată în 1969, legîndu-se șoselele Olteniței și Giurgiului prin reconstrucția bulevardului C. Brîncoveanu. Totodată se va face «joncțiunea» și în partea de apus a «inelului», prin șoseaua Crîngăși, modernizată.

Pentru cei grăbiți sau... prudenți care vor dori să evite aglomerația arterelor centrale ale Bucureștiului s-a făcut legătura între cele două șosele spre Ploiești. Drumul asfaltat Afumați-Tunari, construit anul acesta, va fi continuat în 1969 pînă la D.N. 1 prin terminarea segmentului Tunari-Otopeni.

De mare importanță este asigurarea căilor de acces la unitățile industriale, după cum nu este trecut cu vederea modernizarea străzilor centrale. Lista celor 16 covoaze asfaltice așternute în 1968 va fi completată, printre altele, prin modernizarea bulevardului A.I. Cuza și începerea lucrărilor pe str. Petricani, lucrări ce vor continua pînă în 1970.

O «premieră» a anului viitor vor fi pasajele subterane pentru pietoni. Pe lingă cele din centrul orașului se va construi un mare asemenea pasaj în zona Pieței Științei, legînd subteran cele do-

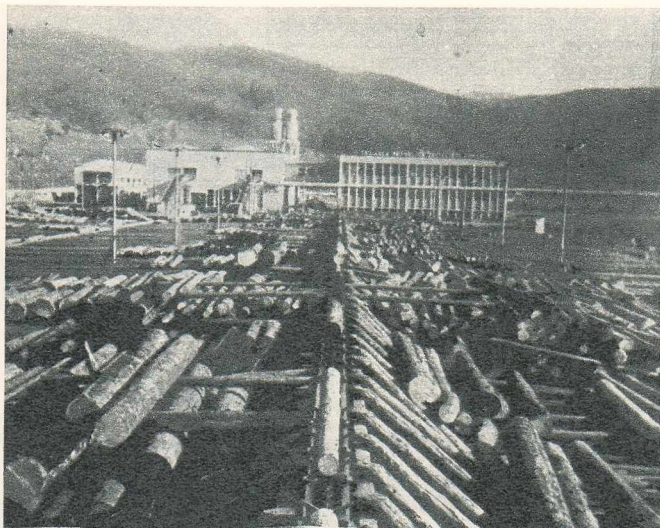
uă grupuri ale complexului expozițional.

Durata lucrărilor va fi scurtată? Vor dispărea noroaiile în preajma noilor blocuri? Vor mai exista străzi «cu fermoar», rescormonite imediat după ce s-a turnat asfaltul? Răspunsul la aceste întrebări depinde și de Direcția drumuri, dar și de solicitudinea altor instituții interesate. Deși există o comisie pentru circulație la nivel municipal, în cadrul căreia se coordonează punctele de vedere ale unităților ce construiesc sub tălpile noastre, aceste puncte de vedere nu sînt întotdeauna la unison.

Pe de altă parte, o excepție tinde să devină regulă în organizarea construcțiilor: amenajarea în prealabil de drumuri și rețele de alimentare doar provizorii pentru șantierul noilor cartiere. Se risipesc milioane de lei pe lucrări temporare. Cu o mai bună planificare și defalcare a investițiilor, aceste lucrări conexe ar putea fi tratate de la început ca definitive. În alte țări s-a reușit o asemenea organizare în cazul unor orașe întregi. De ce nu se încearcă și la noi?

Sergiu ANDON

actualitatea

Instalația Telesorta de la C.I.L. Comănești.

telesorta se afirmă

A trecut puțină vreme de la intrarea în funcțiune a primei instalații de sortare automată a buștenilor de rășinoase pentru debitarea cherestelei în gater. invenție românească concepută și realizată de specialiștii Ministerului Economiei Forestiere, și rezultatele excelente obținute sînt confirmate nu numai în țară ci și peste hotare.

Denumită inițial Telekinograf, această instalație asigură automat trierea buștenilor după diametre, lungimi și calități, la nivelul exigențelor tehnico-economice actuale și se compune dintr-un transportor cu plăci basculante care permite descărcarea bilaterală a buștenilor pe rampele de triere (fără oprire) prin telecomandă realizată cu ajutorul unui distribuitor automat. Instalația funcționează fără erori, cu mare randament, înlăturînd aproape complet munca manuală; întreg ansamblu este deservit de un singur operator.

Echiparea fabricilor de cherestea cu Telekinograful românesc, cunoscut sub denumirea comercială Telesorta, s-a soldat cu mărirea considerabilă a productivității muncii și cu importante reduceri ale prețului de cost, asigurîndu-se totodată un exigent control al calității lemnului de debitat.

Bunele rezultate obținute în producție cu această instalație au atras atenția specialiștilor străini, industria forestieră a R.P. Bulgaria solicitînd două astfel de agregate care au fost livrate și instalate la întreprinderea de prelucrare a lemnului «Anton Ivanov» din orașul Peștera și la întreprinderea forestieră din orașul Devin. După doi ani de utilizare cu rezultate din cele mai bune, colectivele acestor unități au trimis Ministerului Economiei Fores-

tiere și Uzinei de mașini din Reghin, producătoarea acestei instalații, scrisori de mulțumire, cuprinzînd cele mai elogioase aprecieri la adresa specialiștilor români, creatori și producători ai instalației Telesorta.

În curînd specialiștii și tehnicienii români vor începe montarea acesteia la întreprinderea forestieră din Sliven.

I.V. POPA

este oare complicat?

Rețeaua comercială a municipiului București deține în prezent o suprafață utilă de 444 000 metri pătrați. Raportate la numărul total al populației, magazinele și unitățile de alimentație publică existente se dovedesc insuficiente: 325 metri pătrați pentru fiecare mie de locuitori. Nu întîmplător în orele de vîrf cetățenii instalează cozi în fața «Alimentarelor», iar în răstimpul după-amiezii restaurantele, cofetăriile și café-barurile devin cu totul neîncăpătoare. O situație pasageră, deoarece construcțiile prevăzute pentru următorii doi ani vor îmbunătăți sensibil dotările comerciale. În 1980 suprafața utilă va însuma 740 000 metri pătrați, deci 410 metri pătrați la fiecare mie de cumpărători (la o populație virtuală de 1 800 000 locuitori).

Dar pînă atunci? Vom fi nevoiți să suportăm în continuare calvarul cozilor și restaurantele transformate în cutii de sardele? În această privință, Ministerul Comerțului are o poziție clară: revizuirea spațiului existent. O propunere cît se poate de rațională. Este vorba de reintrarea în circuitul comercial a numeroaselor localuri afectate în prezent altor scopuri.

Să luăm pentru exemplificare o porțiune a bulevardului Gh.

Gheorghiu-Dej, cuprinsă între restaurantul «Cireșica» și magazinul cu autoservire «Modern». Sîntem, deci, pe o principală arteră a Capitalei, veșnic aglomerată, sau, ca să folosim limbajul negustoresc, într-un mare vad comercial. Ce unități cuprinde această zonă? Un singur mare magazin alimentar înșesat de clienți de dimineața pînă seara.

În rest: două bodegi (unde poți prinde masă liberă doar dimineața), două cofetării și un café-expres (se bea cafea, deci omul e nevoit să vindeze locurile disponibile), o băcănie, un centru de lapte, o farmacie, o mercerie, trei tutungerii, un centru de piine, un depozit de vinuri și alte trei mici magazine cu mărunțisuri. Din totalul celor 45 de localuri existente, 17 «fac comerț», iar restul de 28 se ocupă cu alte treburi. Spații largi sînt afectate unor ateliere aparținînd cooperatiei meșteșugărești (croitorii, vopsitorii, blănării, ceasornicării, marochinării etc.). Spații importante ocupă în același perimetru Asociația crescătorilor de albine, întreprinderea Loto-pronosport, birourile și depozitele de mărfuri aparținînd unor diverse instituții și întreprinderi. În toată lumea — ne-au declarat reprezentanții Ministerului Comerțului — biletele de loterie se distribuie prin vînzători-volanți, și pretutindeni atelierele stau plasate în ganguri, curți interioare sau pe străzi lăturalnice.

Birourile și depozitele n-au ce căuta în dosul galantarelor, iar apicultorii și filatelii n-au nevoie să suridă publicului privind prin vitrine. Interesant de re-

marcat că există (și nu numai în această parte a Capitalei!) numeroase spații complet neutilizate. La nr. 61, trei localuri zac triste și goale, iar la nr. 2 (Piața M. Kogălniceanu) și la nr. 57, cinci foste magazine stau cu stururile trase de ani de zile.

Treci pe stradă și n-ai unde să-ți arunci ochii. Puține magazine și foarte multe vitrine goale (mascate de draperii sau «decorate» cu o glastră cu flori). Întrebuițarea acestor localuri în scopuri comerciale ar însemna deopotrivă: diversificarea și înfrumusețarea peisajului citadin și, evident, descongestionarea spațiului existent în prezent. De două ori bine spre folosul nostru și al comerțului deopotrivă. E oare chiar atît de complicat?

Liviu TIMBUS

GLOSSA

Zilele trecute a fost înmînat Premiul Nobel pentru pace profesorului francez René Cassin pentru contribuția la elaborarea «Declarației dreptului omului».

Acuma, Comitetul de la Stockholm caută de zor, în vederea premiilor pe 1969, un laureat pentru aplicarea sus-numitei declarații.

Automobilul 4-B. 8937, aparținînd Consiliului Superior al Agriculturii, a intrat — după cum ne informează «Scinteia» — într-o turmă de 300 de oi, lichidînd o parte substanțială din avutul obștesc ce păștea.

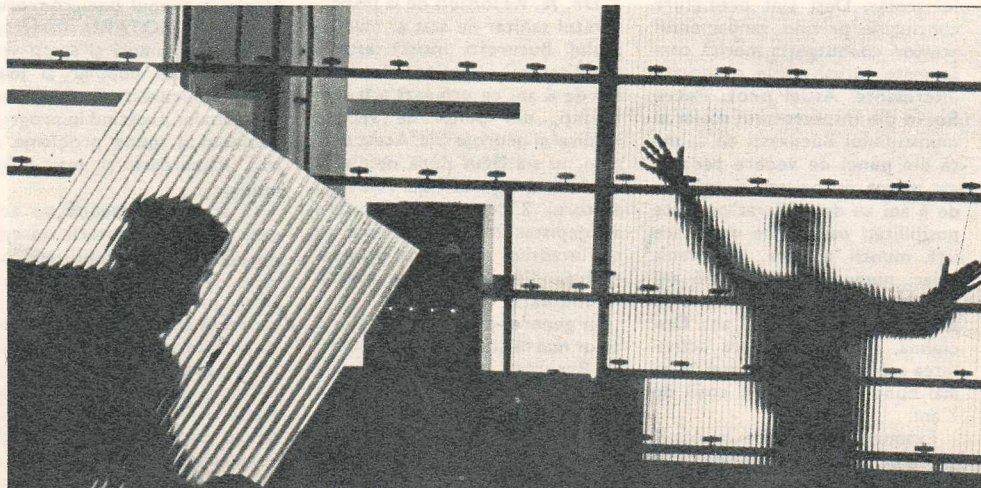
Aceasta însă reprezintă numai una din metodele prin care salariații forului suprem

agricol asigură absența telemelii de pe piață.

Trei savanți lucrînd la Los Angeles (un chimist american, un fizician elvețian și un botanist israelian) au demonstrat că, în ciuda atmosferei insuportabile, dacă nu logic imposibile, planeta Venus cunoaște — totuși — anumite forme de viață. ...Ca și pămîntul, de altfel.

Fotbaliștii bulgari Sekov și Gaganelov au fost amendatî de federația respectivă cu cîte 30 leva (300 lei) fiecare pentru brutalități pe teren și insulte la adresa arbitrilor. Ideea a stîrnit, se pare, ecouri puternice în forurile bucu-reștene de specialitate. «Noi optăm cu entuziasm — ne-a declarat directorul secției financiare a C.N.E.F.S. — pentru aplicarea acestei experiențe în viața fotbalului românesc». Într-adevăr, dacă luăm în considerație faptul că, potrivit statisticilor, numărul jucătorilor din diviziile A,B,C, plus competițiile orașenești, vinovați de acte de violență, scandal și insultarea arbitrilor se ridică în medie la 1 438,5 pe etapă, dacă socotim că fiecare culpabil va fi — în loc de avertismente sau suspendări — amendat cu 300 lei, dacă ținem seama că actualul campionat se întinde pe o durată de aproximativ 9 luni, ceea ce reprezintă 36 etape (plus meciurile 1438,5 x 36 x 300), ajungem la concluzia că actele de violență și înjurăturile de pe stadioane pot fi rentabilizate, ele aducînd anual circa 15 540 000 lei, sumă din care se pot amenașa, după calcule preliminare, 150 terenuri de sport.

AI. MIRODAN

F

Prezentarea
grafică
V. OLAC

COPERTA NOASTRĂ

Margareta Pislaru și-a sărbătorit cei 10 ani de activitate artistică cu un foarte izbutit recital.

Foto Hedy LÖFFLER

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

REPORTER PE TEREN

escală la „progresul“

Am poposit la fabrica de încălțăminte «Progresul»; o fabrică modernă a cărei clădire — un uriaș paralelipiped din beton și sticlă — domină o parte considerabilă a zonei industriale din estul Capitalei.

— Noutăți la sfârșit de an?

— În prezent, ne spune tovarășul Gheorghe Dănciulescu, inginerul șef al fabricii, producem pe scară largă un articol solicitat în sezonul de iarnă: cizmulite. Cizmulite pentru femei, pentru copii, cizmulite din piele, cu și fără blană, din velur sau plastic, cizmulite înalte sau trei sferturi. Mii și mii de perechi iau zilnic drumul magazinelor din țară și de peste hotare (Belgia, R.F. a Germaniei, U.R.S.S., R.D. Germană, Austria etc.).

De la începutul anului și pînă acum «Progresul» a lansat nu mai puțin de 350 de modele de încălțăminte, de la pantofiorii pentru copii de 4 ani pînă la elegantele sandale de damă. (Fabrica nu produce încălțăminte bărbătească.)

Bătălia pe care o desfășoară acum secțiile fabricii este îndreptată spre realizarea și depășirea

graficului de producție pe 1968; mai sînt 10 zile pînă la sfîrșitul anului și colectivul de aici se străduie să lichideze și unele restanțe din trimestrul III.

Instalațiile moderne cu care a fost înzestrată această unitate a industriei noastre ușoare îi dau posibilitatea de a produce zilnic între 15 000 și 17 000 perechi încălțăminte, ceea ce la sfîrșit de an se soldează cu o producție totală de circa 5 000 000 perechi.

După cum ne-a informat directorul comercial al fabricii, tovarășul Nicolae Bălășescu, în 1969 fabrica va produce cantități mai mari de încălțăminte pentru copii: aproape jumătate din producția totală a întreprinderii. În același timp încălțăminte destinată exportului va spori de trei ori față de anul 1968.

F. URSEANU

FOILETON

student
numai pentru o masă

Anii studenției i-am depășit cam de mult. Cu atît mai plină mi-a fost bucuria cînd mi s-a oferit prilejul să-i retrăiesc. Fie

numai și pentru răstimpul unei mese de prînz. Dar bucuriile ascund în ele și necazuri: studenția de o oră pe care am trăit-o aducea, într-un fel, cu niște vremuri de mult apuse. Să mă explic.

1. Prînzul pe care l-am luat la cantina Academiei de științe economice (de pe str. Ceaikovski) m-a pus față în față cu hoțul din mine. Și încă un hoț care a furat în același timp de două ori: am intrat în cantină fără să fiu «înțrebat de sănătate» (fără să se descopere deci că n-am dreptul să intru!) și am primit porția de mîncare întinzînd numai tava. Ce-i drept, în loc să dau cartela (pe care nici n-o aveam) să mi se taie bonul, am făcut numai cu ochiul...

2. Se știe, statul cheltuiește sume substanțiale pentru nevoile sociale ale studenților. Găsești oare tradus acest adevăr pe mesele amintitei cantine? Teoretic, studenții au aici de ales, în fiecare zi, între două meniuri. Practic însă, ei găsesc totdeauna unul singur. Mai mult chiar, cei care au cursuri după-amiaza și vin la cantină între orele 12,30 și 13,30 mîncă o mîncare mai bună decît aceia care au cursuri dimineața și vin la masă după orele 13.30. De ce această discriminare? Și apoi, de ce numai un meniu cînd sînt anunțate două? Și de ce numai două, cînd la cantina Complexului Grozăvești (pe care de asemenea am vizitat-o) se oferă, realmente și nu teoretic, unul din patru meniuri? Atîta vreme cît și într-o parte și în alta este afectată pentru masă aceeași sumă, cum poate fi explicat decalajul calitativ și cantitativ?

3. Dar pomenitul decalaj operează și în alte direcții. La prima cantină, patru din cele cinci femei care trebuie să curețe mesele stau, de fiecare dată în alt colț, la taifas, în schimb, toate cinci au halatele murdare — pe semne ca să fie asortate cu fețele de masă. În Grozăvești lucrurile stau alt fel. La prima cantină, musacaua e plină de cocă, iar orezul cu lapte — cu apă; în Grozăvești musacaua este musaca, așa cum scrie la cartea de bucate. La prima cantină, cozile sînt interminabile, pentru că se servește la un singur ghișeu, iar la Grozăvești — la patru ghișee. În fine, la prima cantină plînea e veche (și se oferă cu mîna nu întotdeauna curată), muzica e inexistentă, iar la spălător există trei sau cel mult patru șervețe pentru sute de studenți într-o singură serie.

4. Să ne oprim aici, încercînd să aducem totul la un numitor comun: care ar putea fi explicația? Și cum ar putea fi definită? Dezinteresul. Iată și o dovadă în plus. Înainte de a părăsi cantina A.S.E. am scris următorul bilețel: «Am intrat aici fără să am dreptul. N-aș putea să jur că mi-a plăcut mîncarea; serviciul, cu atît mai puțin. În orice caz, vă voi comunica părerile mele. Pînă una, alta, vă scriu aceste rînduri ca să vă demonstrez că nu vă interesează opiniile studenți-

lor». Am semnat descifrabil, am adăugat numărul de telefon și am introdus bilețelul în cutia de reclamații. Au trecut de atunci 20 de zile. Nu am primit nici un telefon. Deci, în cutie nu s-a umblat. Cît îi privește pe cei responsabili cu cantina de pe strada Ceaikovski, nu-i țineți cu forța, tovarăși, dacă au alte înclinații!

Bazil DUNĂREANU

SPORT

turnee,
experiență,
elogii...

Cunoscuții antrenori N. Dumitrescu — Coco («U.T.A.») și C. Drăgușin («Progresul») au fost aleși de federație să facă o călătorie de studii în Anglia. Ei vor urmări — la fața locului — antrenamentele unor repute echipe insulare, de la care, desigur, vor avea multe-multe de învățat. Alți cîțiva antrenori români se vor duce în curînd în R.F. a Germaniei. Obiectivul? Același program de inițiere în secretele pregătirii și ale jocului formațiilor vest-germane.

Este vorba, într-adevăr, de o idee salutară, binevenită, de niște călătorii care se pot dovedi fructuoase. Și e bine, în primul rînd, că aceste călătorii de studii, care pot fi direct revelatoare le fac — în sfîrșit — niște oameni ce au în grija lor pregătirea unor echipe, oameni legați nemijlocit de viața și activitatea competițională și nu, cum s-a întîmplat adesea (am spune: chiar prea adesea), unii specialiști... abstracți, cu funcții administrative.

Consemnăm această inițiativă și cu speranța că ea ar putea să însemne și începutul unui util schimb de experiență cu marile cluburi străine, fapt ce ar genera, la un moment dat, angajarea unor

antrenori străini pricepuți, care să lucreze un timp mai îndelungat (un an, doi cel puțin) cu echipele noastre de club și — de ce nu? — cu reprezentativa națională.

De altfel, o asemenea acțiune corespunde cu una din cele două principale premise de la care se poate porni la o adevărată și eficientă reorganizare și la o reală îmbunătățire a calității fotbalului nostru — pentru a cărui activitate șchiopătîndă suspinăm de atîtea ori...

«Românii au tot ce le trebuie ca să lupte de egal la egal cu oricine» («Le Figaro»).

«Românii pun o grea problemă de rugbi: au cea mai bună apărare din lume» («L'Equipe»).

Am reprodus doar două scurte citate din nenumăratele și extrem de elogioase comentarii pe care le-a făcut presa franceză după frumoasa — și atît de mult muncita — victorie pe care selecționata română de rugbi a realizat-o, recent, în fața celui mai puternic «XV» european. Aprecierile acestora la superlativ așază pe umerii rugbiului românesc epoleții unei glorii internaționale pe care el n-a mai cunoscut-o decît atunci cînd, în urmă cu ani, pentru părinții rugbiului mondial (cîții: englezii), Alexandru Pănciu era, în entuziasmul lor, pur și simplu, «Alexandru cel Mare».

S-a anunțat că echipa bucureșteană «Progresul» va întreprinde un turneu în Tunisia, Liban și Algeria. Mă rog, puțină destindere după un sezon oficial destul de greu, nu strică. Nu le strică — vrem să spunem — nici jucătorilor respectivi și, sperăm nu va strica nici prestigiului și așa destul de fragil al fotbalului nostru, deoarece pe acolo pe unde au de gînd să joace «bancarii» calitatea acestui sport nu constituie, a priori, un pericol. Din cîte se spune, «Progresul» vrea să se întoarcă în țară după ce va susține și unele meciuri în Italia și Franța. Calitatea fotbalului practicat de echipele italiene și franceze (prevăzute în proiectata expediție ca adversare ale jucătorilor bucureșteni) nu oferă, e drept, acestora, prea multe garanții de victorie, dar poate că ei vor avea cîte ceva de învățat de pe urma acestor confruntări.

C. GRIG

În acest colț, stimați cititori, obișnuim să publicăm cîteva titluri ale articolelor ce urmează să vadă lumina tiparului în numărul viitor al «Flacării».

Operația de selecție s-a dovedit însă a fi extrem de anevoioasă, și asta pentru simplul fapt că la 28 decembrie va apărea în țara noastră primul săptămînal ilustrat în 72 de pagini, Revista «Flacăra», număr special de Anul nou!

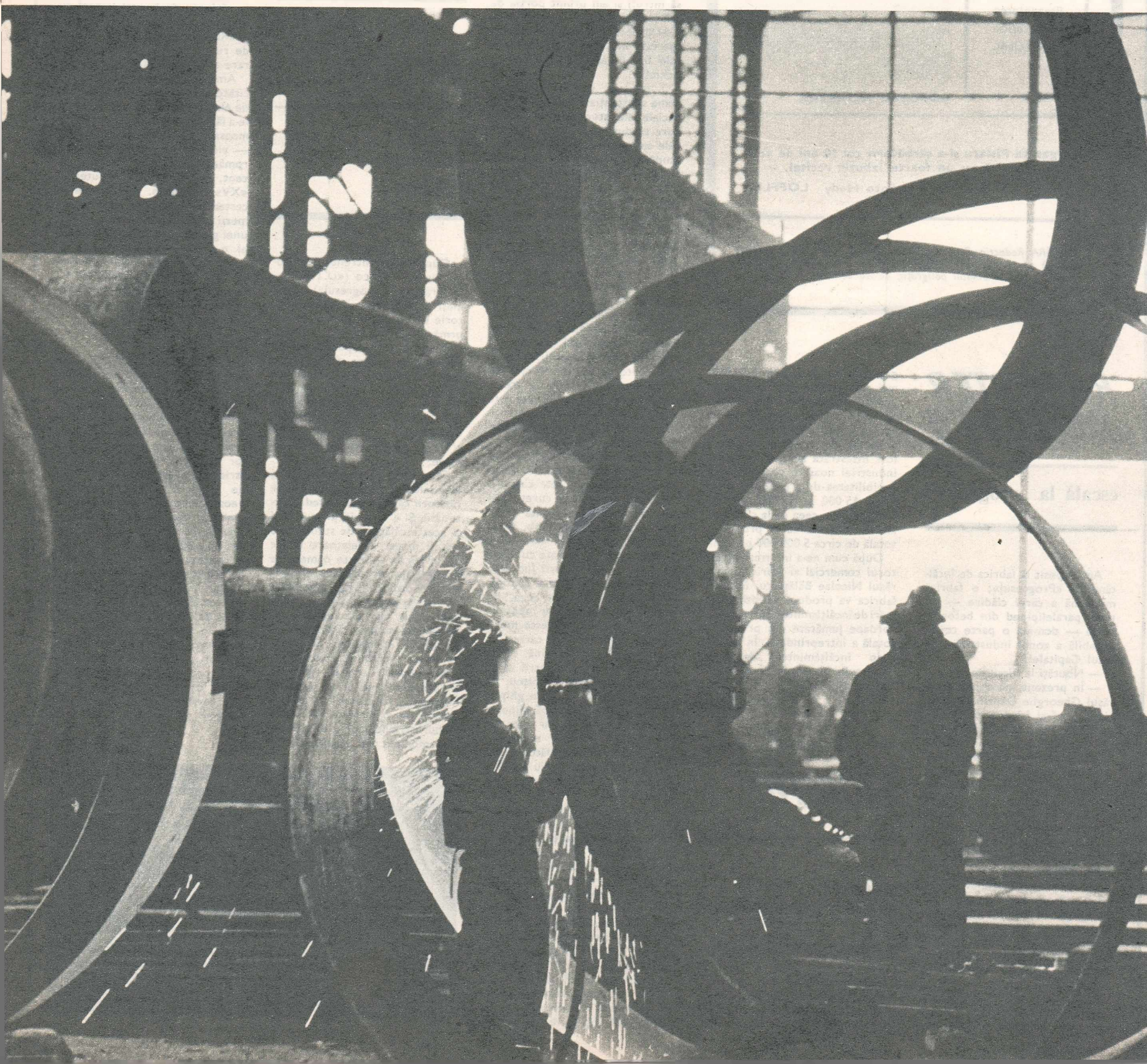
O singură recomandare: procurați-vă din timp numărul 1 al revistei noastre, deoarece încă de pe acum cererile depășesc cu mult tirajul programat.

TREPTE SPRE VIITOR

În decembrie anul acesta se împlinesc ani de la dezbateră și aprobarea în cadrul Conferinței Naționale a P.C.R. a unui vast program de perfecționare a organizării conducerii economiei naționale. Pornind de la poziții de principiu, stabilite de cel de-al IX-lea Congres al partidului cu privire la problemele majore ale socialismului, partidul nostru a elaborat un amplu și complex program de perspectivă, descifrând drumuri noi, lărgind domeniile de investigație, menținând tematica de cercetare, dinamizând și fertilizând activitatea în toate componentele vieții economice.

Succesele de prestigiu înregistrate în primele 11 luni ale anului în curs confirmă încă o dată importanța acțiunilor și deciziilor preconizate cu doi ani în urmă, vastul program de lucru concretizat prin destoină și spiritul de abnegație și gândire creatoare a colectivelor de oameni ai muncii. Creșterea producției și productivității muncii pe sarcinile planificate, precum și obținerea în plus a unor importante beneficii, rămân această pricină cele mai grăitoare dovezi.

Organizarea științifică a producției muncii a constituit pretutindeni, pe întregul parcurs al anului 1968, principalul ghid orientativ menit să asigure prin măsuri concre-

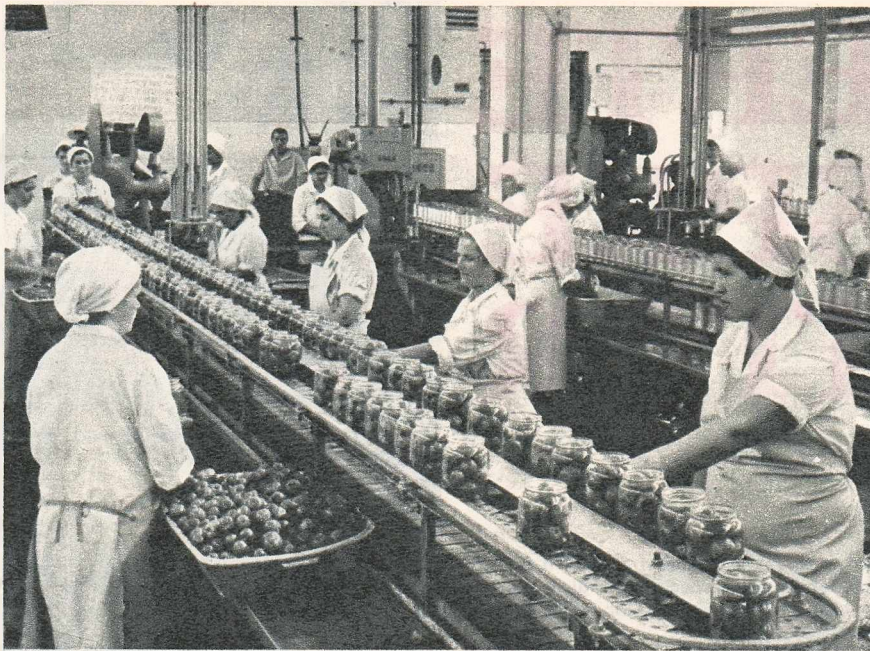

raționale, sporirea sensibilă a eficienței economice. Am constatat această permanență, acest imperativ al contemporaneității, în toate întreprinderile și institutele bucureștene vizitate de către reporterii noștri în acest sfârșit de an.

Publicăm în rândurile care urmează acest dialog al realizărilor și perspectivelor.

UN OBIECTIV PERMANENT: ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ȘI MUNCII

— Este vorba de una din preocupările noastre de bază, ne spune ing. Mihail Lucaci, directorul Fabricii de mase plastice-București. Preocupare principală și constantă. Și de perspectivă. Spre exemplificare voi aminti că datorită unei amplasări mai judicioase a diferitelor mașini, amplasare care ține cont de fluxul producției, s-au realizat importante economii de forță de muncă. Numai prin reamplasarea atelierului mecanic (și redarea, astfel, în circuit a unor utilaje devenite disponibile) s-a economisit aproape un milion de lei. Iar datorită spațiului rămas disponibil, spațiu în care ulterior s-au montat alte agregate, s-a obținut o producție suplimentară de două milioane lei. Tot dato-

▲ Conserve preparate în condiții de înaltă igienă și eficiență (fabrica «Flora» din Capitală).

◀ Secția de cazangerie a uzinelor «Grivița roșie».

rită unei mai judicioase folosiri a terenului fabricii noastre, am reușit să construim noi depozite, aferente capacităților sporite ale uzinei. Trebuie să adaug că întreaga muncă de reproiectare, multitudinea de calcule ce s-au impus într-o activitate de asemenea amploare, au fost executate în fabrica noastră, de un colectiv propriu.

— În uzina noastră (n.n. — uzinele «Semănătoarea») rezultate excelente a dat raționalizarea transportului intern, amintește ing. Nicu Pavelescu, șeful serviciului plan. S-a înființat o stație centralizată de încărcare a acumuloarelor, ceea ce a dus la economii de sute de mii lei și reducerea personalului de deservire cu 10 muncitori, care ulterior au fost afectați altor sectoare ale uzinei. Prin reproiectări sau recalculări a unor parametri s-a putut ajunge la mărirea considerabilă a capacității secției IV scularie. Iar datorită unei cunoașteri mai profunde a tuturor capacităților noastre de producție s-a reușit asimilarea a două noi tipuri de utilaje agricole (pentru tractoare de 40 CP și 65 CP). Pentru a sintetiza, voi arăta că multiplele căutări ale uzinei noastre au determinat rezultate cu care ne mândrim: indicatorul de livrări la export a fost depășit cu 13,5%, iar planul de beneficii cu 11,7%.

— Din cadrul măsurilor tehnico-organizatorice luate ca urmare a analizării posibilităților de care dispune întreprinderea noastră, au fost realizate 30 propuneri, cu o eficiență economică de 6 023 000 lei (ing. Valeriu Cotoarbă, proiectant-șef la FMUAB. Dintre acestea aș vrea să menționez în primul rând experimentarea muncii în acord, în atelierul de construcții metalice. Eficacitate: economii în valoare de 1 300 000 lei; iar extinderea prelucrării în grup a pieselor de la mașinile de alezat și frezat, mașinile de frezat cu portal, și mașinile de dințat pile, au avut drept rezultat o eficiență economică de 4 260 000 lei. Aș mai aminti organizarea fabricației de serie a elementelor tipizate (eficiență economică 150 000 lei) ca să mă limitez doar la cele mai importante acțiuni ale noastre din acest an, pe linia organizării științifice a producției și muncii.

— Deși sîntem un institut de cercetare fundamentală — ne-a spus dr. docent Radu Grigorovici, director adjunct al Institutului de fizică al Academiei — problema eficienței economice a studiilor noastre ne-a preocupat intens în anul care a trecut.

Astfel în 1968 s-au pus la punct metode optice de control ale unor polimeri necesari industriei chimice. De ce ies, uneori, șarje proaste? De ce «aceiași» polimeri uneori «merg», altelei nu «merg»? Fabricile respective nu puteau răspunde la întrebare. Metodele elaborate de noi dau răspunsul.

Un alt domeniu de cercetare de mare importanță aplicativă îl oferă semiconductorii. Se știe că materialele semiconductoare din

care se realizează transistoarele, diodele etc. — aceste componente esențiale ale tehnicii moderne — sînt foarte pretențioase.

Din punct de vedere chimic materialul poate fi perfect, dar dacă structura cristalină nu este cea dorită, efectul practic este nul. Când un asemenea material este «bun» și cînd «nu»? Chimistul dă neputincios din umeri: el poate constata doar puritatea; doar fizicianul poate da răspunsul.

Noi am colaborat cu un institut al Ministerului Chimiei pe linia caracterizării proprietăților unor materiale semiconductoare. Nu este un secret pentru nimeni că în final se tinde ca țara noastră, grație acestor cercetări, să devină independentă de import la acest capitol.

— În cadrul fabricii de confecții «București» s-au pus bazele, încă din anul 1967, ale unui plan tehnico-organizatoric prin care se urmărea o spectaculoasă creștere de calitate și cantitate. Rezultatele? Pe măsura eforturilor noastre — declară directorul G. Scănescu. Mai întîi, aceste măsuri au fost studiate și experimentate într-o stație-pilot din cadrul întreprinderii. Circa 200 de ingineri, tehnicieni, creatori și muncitori au fost antrenați în această vastă acțiune.

Aici s-au creat prototipuri de mobilier industrial cu calități mult sporite care ulterior au intrat în producție de serie. Ca urmare a unor studii de perfecționare a utilajelor existente, s-a introdus un dispozitiv de ghidare a cusăturii și altul care asigură coaserea simultană a două cusături. Introducerea pe scară largă a chimizării și asigurarea o reducere cu 30%-35% a timpului pînă acum afectat unor operații de cusut. Serviciile de cercetare, de organizare și normarea muncii cit și cel de documentare, și-au adus după cum se vede, un aport substanțial în realizările mai sus și atît de succint enumerate.

— Caracterul și importanța sarcinilor de plan pentru 1968 au solicitat din partea specialiștilor noștri un nou efort de gîndire, concretizat în principal prin continuitate și eficiență maximă în domeniul organizării științifice a producției și muncii — afirmă ing. Ion Razanide, șeful serviciului organizarea producției, studii și dezvoltare de la uzinele de utilaj chimic «Grivița roșie».

La temelia măsurilor adoptate în această privință stau cele aproximativ 800 de studii elaborate în cursul anului. Amintesc dintre acestea: organizarea fabricației vagoanelor-cisternă pe linia de flux, pe subansamble (cisterne, șasiu și montaj general); organizarea liniei de fabricație la rezervoarele subterane; organizarea și sistematizarea secției cazangerie în conformitate cu prevederile proiectului de dezvoltare al uzinei. Despre rezultatele fructuoase ale gîndirii și activității desfășurate după criterii științifice vorbesc între altele și aceste cifre de plan.

Pe primele 11 luni ale lui '68 producția globală a fost realizată în proporție de 102% iar productivitatea muncii în proporție de 104,2%. Uzina noastră a produs importante utilaje destinate industriei chimice: coloană de fracționare din oțel inoxidabil pentru rafinăria din Pitești, răcitori cu plăci pentru liniile de amoniac de la Combinatul chimic Craiova și Combinatul de îngrășăminte cu azot din Tg. Mureș, coloane de carbonatare din fontă, necesare la Uzina de sodă-Govora, mori cu bile pentru industria minieră etc.

COMITETUL DE CONDUCERE — CREIERUL ȘI INIMA ÎNTEPRINDERII

Anul 1968 a coincis cu altă importantă hotărîre, menită să dinamizeze viața întreprinderilor: formarea comitetelor de direcție. Plusul de vitalitate, efervescența creatoare pe care această hotărîre le-a declanșat, au fost unanim apreciate de interlocutorii noștri. Spicuiem:

«Comitetul nostru de direcție, format din 13 membri, analizează cu regularitate toate aspectele legate de producție și viața fabricii (tov. Mihail Lucaci). Compoziția sa complexă este garanție că toate problemele vor fi atinse și realizate. Iar distribuirea sarcinilor în acest comitet garantează de asemenea rezolvarea lor la toate nivelele.

Această măsură a dus și la o sporită exigență a fiecăruia față de el însuși și față de ceilalți. Un comitet de direcție este doar un for în care inițiativa și ideile novatoare sînt la ordinea zilei. Astfel s-a intensificat activitatea sfatului interuzinal: un contract, o nouă lucrare, un studiu, fiind discutate într-un cadru mult mai vast. Punerea în funcțiune a unei linii de fabricat butelii de poli-etilenă, care a funcționat de la început la parametri proiectați, aici s-a hotărît. Iar planul inițial pe 1968, îndeplinit și deja majorat cu 13 milioane, a fost realizat în bună parte datorită aceluiași hotărîri luate de relativ recent creatul comitet de direcție».

«Constituit în mai, comitetul de direcție al uzinei noastre a avut o activitate fructuoasă (ing. Ștefan Bahrin — șeful serviciului plan de la FMUAB). De obicei se înfîlțește o dată pe lună, dar evident el s-a aflat în plinul său mai des, adică ori de cîte ori a fost și este nevoie. Comitetul de direcție a înscris printre preocupările sale reorganizarea procesului de producție actual cu ajutorul calculatoarelor electronice. Drept urmare se pregătește documentația tehnică și economică în vederea prelucrării datelor la mașinile electronice. În acest scop s-a încheiat o convenție de colaborare cu CEPECA și o alta cu Direcția centrală de statistică în vederea studierii sistemului informațional actual și al perfecționării acestuia în cadrul uzinei. Evident, nu pot fi enumerate nici pe departe toate preocupările din acest an ale comitetului de direcție. Aș mai adăuga-o doar pe aceea care privește asigurarea uzinei cu forță de muncă calificată, problemă esențială, avînd în vedere sarcinile mereu crescînde și perspectivele fabricii. Actualmente 380 de elevi din anul II al școlii profesionale fac practică la mașini care le-au fost puse la dispoziție de către uzina noastră, iar circa 180 de oameni sînt calificați la locul de muncă.

1969 — CERTITUDINI

Anul 1968 potențează realizările viitoare, dîndu-le siguranță axiomatică. Despre aceste perspective, de fapt certitudini conturate deja, interlocutorii noștri ne-au relatat:

— În 1969, grație măsurilor luate sau care sînt în curs de elaborare, fabrica noastră își va mări producția cu 2 000 tone mase plastice (tov. ing. Mihail Lucaci). Studiul avînd ca obiect transportul interuzinal aflat deja în lucru și definitivat în 1969, va permite ca 30-40 de oameni să fie afectați altor sectoare. Reamplasarea unor utilaje (o acțiune ce va continua, sperăm, fructuoasă activitate depusă în prezent), va permite o economie suplimentară de 10 milioane lei. Pentru anul viitor și pentru '70, o altă surpriză, de data aceasta mai... spectaculoasă: mărirea fabricii și asimilarea în fabricație a unor noi tipuri de piese necesare industriei noastre.

— Capacitățile noastre de export vor crește în anul viitor cu 20% (tov. Nicu Pa-

(Continuare în pag. 8)

TREPTE SPRE VIITOR

velescu). Vom produce în serie combinele C 12, motocositori și buncăre, cit și echipament pentru recoltat porumb, floarea-soarelui, orez etc. (echipamente asimilate combinei C 12). Vor începe pregătirea de fabricație pentru realizarea combinei auto-propulsate de mare capacitate (folosită la silozuri).

— În anul care vine, ne spune tov. inginer Ștefan Bahrin de la FMUAB, uzina noastră va cunoaște o extindere: în trimestrul întâi se va da în funcțiune o hală nouă pentru fabricarea mașinilor de rectificat. Deci noi probleme de organizare, care au fost larg dezbătute. Astfel, după calcule preliminare, producția noastră pe uzină va crește anul viitor cu aproximativ 36% față de realizările din 1968. Evident, această creștere pune și alte probleme pe lângă cele tehnico-organizatorice. Printre acestea trebuie să enumerăm și aceea a forței de muncă. Comitetul de direcție a avut în atenția sa această problemă. Instruirea unor elevi din anul III al școlii profesionale, la mașini, calificarea unor oameni la locul de muncă s-au desfășurat într-un ritm accelerat. Astfel se prevede ca în anul 1969 colectivul nostru să se mărească cu încă 200 de muncitori.

— Ce întrevedeți pentru 1969? Dr. docent Radu Grigorovici: o luptă susținută, dusă de forurile competente, pentru eliminarea unor obstacole serioase care mai stau încă în calea aplicării în producție a rezultatelor cercetării științifice. Eu personal am lucrat și în industrie și de altfel, prin natura muncii actuale la institut, păstrez un contact permanent cu problemele industriei. Ei bine, în prezent, oricât ar părea de curios fabrica nu este bucuroasă să aplice noul rezultat din cercetarea științifică. De ce? Fiindcă pentru aceasta trebuie schimbat procesul tehnologic, trebuie introduse controale intermediare etc. Deci multă bătaie de cap! Or, această bătaie de cap suplimentară, care uneori poate fi considerabilă, nu este compensată practic de nici o stimulare materială. Inginerul din producție încasează prime dacă livrează producția obișnuită. Orice schimbare, de care e legat și un anumit risc, poate antrena pierderea acestor avantaje materiale!

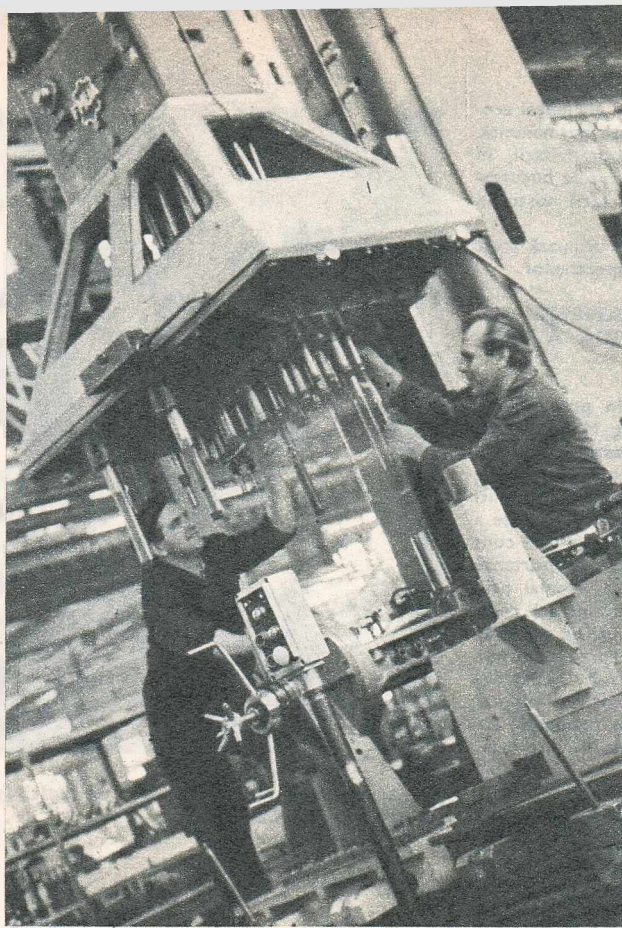
Și mai e un aspect. Dacă în loc de a aplica în practică o tehnică originală se cumpără o licență din afară, apar «stimulente» de altă natură. Întâi: o plimbare în S.U.A., Anglia, Franța, R.F. a Germaniei, Japonia... pentru alegerea licenței celei mai convenabile. (Care, vai! nu are în vedere de obicei decât un utilaj învechit: marile firme nu vînd niciodată «ultimul strigăt» ci, în cel mai bun caz, penultimul...) Apoi vin la rînd trimerile la specializare în străinătate pentru mai multe luni. În final, fabrica primește documentația completă din partea firmei străine respective, specialiștii acesteia pun la punct instalația, și dacă lucrurile nu merg, dai o telegramă, vin alți specialiști ș.a.m.d. Și dacă totuși producția nu se urnește din loc, tu, inginer de producție specializat, te muti la altă întreprindere și povestea începe de la început...

Poate această situație nu este atît de generală cît mi se pare mie, dar nu încapă îndoială că problema ca atare există și că este serioasă. Pentru anul viitor se preconizează, pe această linie, un ansamblu de măsuri organizatorice: sistem de contracte, control sporit din partea forurilor supe-

rioare asupra valorificării cercetării științifice, cointeresarea specialiștilor din industrie în introducerea rezultatelor cercetării în producție etc.

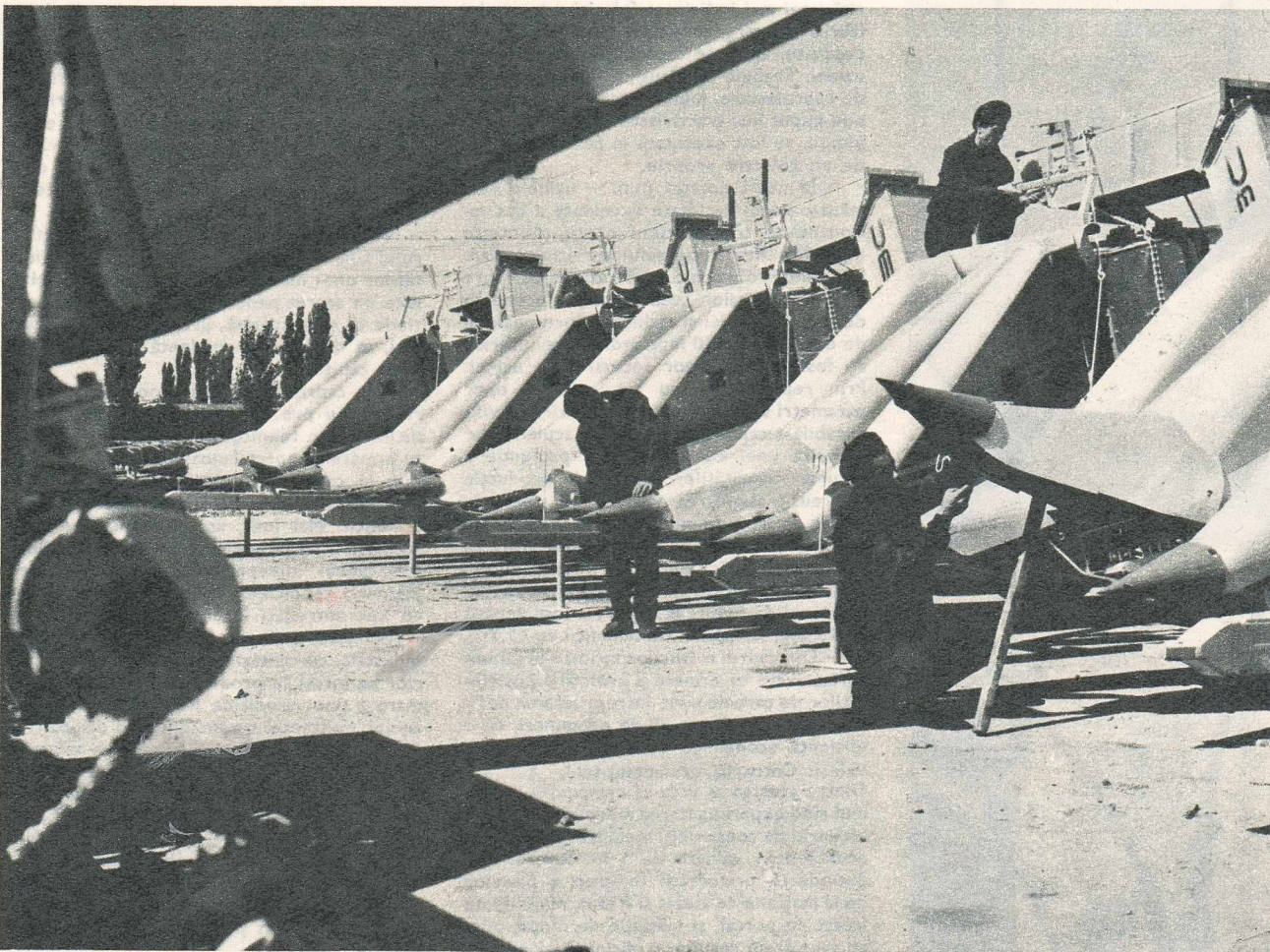
Îmi exprim speranța ca anul 1969 să însemne un serios pas înainte spre rezolvarea acestei probleme majore a economiei noastre naționale.

— Lunile anului 1969 — ne-a spus tov. Constantin Cristea, inginer-șef la fabrica de conserve «Flora» — vor aduce schimbări atît de mari în viața întreprinderii noastre,

◀ LA FMUAB o nouă mașină de găurit multi-ax, de concepție românească, este supusă unor multiple probe tehnice.

◀ O escadră ce-și pregătește din timp viitoarele croaziere... (verificarea la uzinele «Semănătoarea» a combinelor pentru recoltatul porumbului).

încît nu greșesc afirmînd că noi cei de aici, privim mai degrabă în viitor decît în prezent. Este vorba de transformarea structurală a fabricii, prin construcții, amenajări, reorganizarea fluxului tehnologic și mecanizarea unor operații conform studiilor elaborate în 1968. În ultimii 20 de ani întreprinderea Flora și-a sporit foarte puțin spațiul, și asta în ciuda faptului că producția a crescut de aproape 4 ori. Secțiile, depozitele, curtea, au devenit neîncăpătoare. De aici, o serie întreagă de transporturi neraționale, cheltuieli suplimentare pentru forța de muncă, lipsa acută de spațiu pentru depozitarea materiei prime și produselor finite. Studiile noastre s-au concretizat printr-un plan de acțiuni, eșalonate pe parcursul anilor 1968-1969-1970. Viitoarea «Flora» va asigura condiții optime de muncă tuturor salariaților prin realizarea unor spații corespunzătoare

și prin înființarea unor grupuri sociale. Am obținut în acest scop, prin transfer, o suprafață de teren de 6 000 mp, pe care au fost deja construite grupuri administrative și depozite de mărfuri (2 600 mp). În anul viitor vom concretiza și celelalte măsuri preconizate: mecanizarea transporturilor interne la materia primă și produsele finite prin benzi rulante și transportoare tip funicular, mecanizarea condiționării produselor finite (curățarea și etichetarea se face azi manual), precum și mecanizarea unor operațiuni pentru sortarea materiei prime.

— Toate acestea vor mări, desigur, capacitatea de producție, productivitatea muncii și eficiența generală a activității dv.

cheltuielile lucrărilor proiectate.

— Să revenim totuși la prezent. Mai ales că anul acesta lunile secetoase v-au provocat, sîntem siguri, numeroase greutăți.

— Ne-am războit crunt cu vremea nefavorabilă, dar pînă la urmă am izbutit să ne asigurăm necesarul de legume și fructe. La sfîrșitul anului vom raporta depășirea planului cu 3 la sută.

— La anu', să sperăm, veți avea mai mult noroc.

— Norocul — spune o zicală — e de partea celor curajoși. Lupta ordonează eforturile. Trebuie să izbîndești, învingînd greutățile.

*
Un deziderat scump omului harnic și priceput, împărțit — de altfel — de către toți interlocutorii noștri.

FLACĂRA-ALBUM

Jean-Paul Belmondo se prezintă singur:
«Am o mutră de boxer și un suflet de floare».

Foto Gaumont International

CASELE DE CULTURĂ LA ORA ADEVĂRULUI

II

REPORTAJ-ANCHETĂ DE GEORGE CIUDAN ȘI MIHAI HETCO
FOTOGRAFII DE ELENA GHERA

«Casa de cultură va deveni religia, catedrala, adică locul unde oamenii se adună pentru a regăsi ceea ce e mai bun în ei».

André MALRAUX

**DESPRE IDEI
MAI VECHI ȘI MAI NOI,
DESPRE DOTĂRI ȘI DESPRE... BANI**

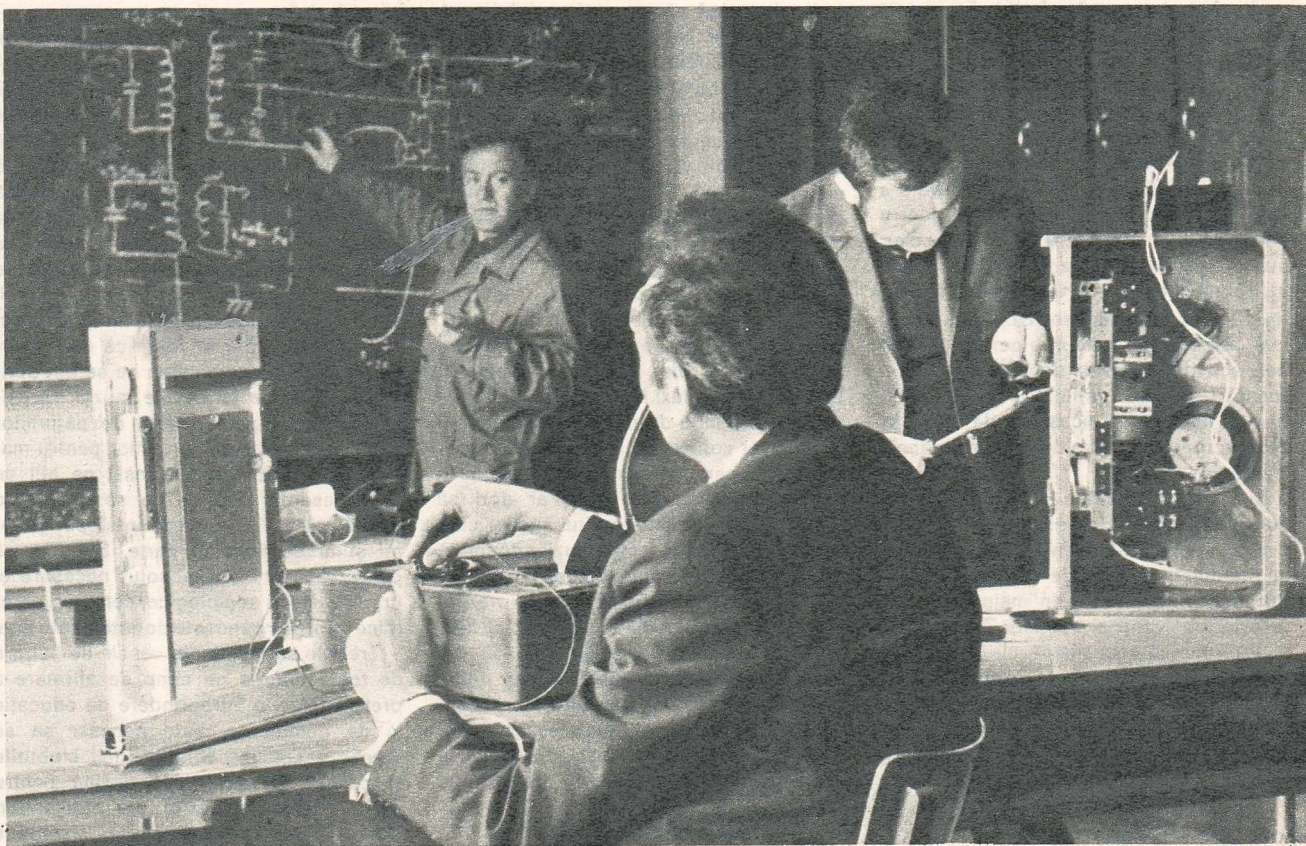
Motoul pe care ni l-am ales cu scopul de a întări rîndurile de față cu prestigiul marelui scriitor, filozof și actual ministru francez al culturii, André Malraux, l-am extras dintr-un discurs ținut de acesta, în martie, la Grenoble. Se discuta, evident, la un înalt nivel filozofic, destinul casei de cultură în epoca modernă. Se făceau sugestii interesante și se dădeau cifre comparative. În trecut fie spus, nici unul dintre directorii sau metodiștii caselor de cultură sau ai cluburilor cu care ne-am întreținut nu cunoșteau nimic din experiența similară a altor țări. La ora actuală se vehiculează idei interesante, soluțiile propuse fiind cît se poate de seducătoare, de fel fanteziste. Bunăoară s-a constatat o atracție irezistibilă a oamenilor, și în special a tinerilor, spre centrul orașului, toți căutînd mai ales aici mijloacele de împlinire spirituală sau de destindere. O tendință normală a fiecăruia de a «evada» din cartierul în care locuiește (cartier periferic, în cazul de față). Se pune deci problema înființării unor cluburi ori case de cultură în acest perimetru și nu altunde. Or, în București, ca urmare a unei concepții acum depășite, așezămintele de acest gen au fost distribuite exclusiv pe cartiere. Să ne mai mirăm că în anumite după-amiezi aceste adevărate palate rămîn deseori goale? Din discuțiile avute la comitetul U.T.C. al municipiului București, rezultă clar că această idee se impune. Idei care s-ar putea materializa prin înființarea de săli aferente marilor cluburi ale tineretului, în spațiile disponibile din peri-

(Continuare în pag. 12)

CASELE DE
LA ORA AD
(II)

...Și totuși ei așteaptă.

◀ Se pare că ceea ce se întîmplă pe scenă nu-i lipsit de interes... (repetiție a unui spectacol folcloric la Casa de cultură de pe Zalomit).

▲ O «rara avis» din punct de vedere al dotării: modernul și bine utilitatul cerc de electronică de pe lângă «Tehnic-club».

CASELE DE CULTURĂ LA ORA ADEVĂRULUI

(II)

O problemă gravă: cum să facem pentru a fi continuu bine dispuși...

metrul central al Capitalei. O mică sală unde să se servească cafea și să se poată citi un ziar, o altă cu jocuri distractive, o mică expoziție etc., etc. Cluburile ar deveni în acest caz niște centre metodologice, de coordonare. Idee salutară, idee minunată pe care am dori s-o vedem materializată nu peste ani, ci acum!

Despre dotări, am mai vorbit. Ceva s-a făcut, dar mai este loc berechet și pentru alte investiții. Un lucru este însă clar: nu poți atrage pe nimeni cu vorbe goale! Ți trebuie bani. Pentru mobilier, mașini de tot felul, recuzită pentru cercuri și așa mai departe. Or, fondurile pentru asemenea activități nu sînt deosebit de generoase. Un calcul estimativ, ce se referă numai la dotarea «caselor de cultură» din București, dă cifra de 20 de milioane... Așadar?

Și fiindcă tot sîntem la capitolul financiar (cam vulgar cînd este vorba de idei, dar, vai, teribil de eficient) să mai amintim că metoda caselor de cultură și ai cluburilor, oameni titrați, în majoritate profesori, absolvenți ai secțiilor umanistice, a căror muncă necesită dăruire deplină și multe, multe ore «peste program», sînt remunerată după părerea noastră, nu satisfăcător.

O DECIZIE DEPĂȘITĂ

Se știe clar că bunele intenții și entuziasmul nu sînt singurele atribute care garantează reușita unor activități. Activitatea nesatisfăcătoare a multor case de cultură se datorează după cum am mai arătat subvențiilor mici. Dar în afară de aceasta, de cîțiva ani la toate casele de cultură se joacă o tragicomedie pe cit

de neavenită pe atît de paradoxală. Poți (prin absurd...) să ai parale cu duimul. Degeaba le ai. Nu ai ce face cu ele. Vrei tu, casă de cultură, să te autodotezi, să cumperi din banii tăi — din fondul extrabugetar creat din serile de dans și din cotizațiile anumitor cercuri — un televizor? Este imposibil. Vrei să cumperi o lustră mai frumoasă? E cu neputință. Vrei o bandă de magnetofon pentru că săptămîna viitoare va vorbi o mare personalitate artistică? Ești legat la mîini. Te oprește dispoziția care încadrează aceste lucruri în categoria «obiecte de lux». Auzi, domnule? Banda de magnetofon, lustra, fotoliul, preșul etc., etc. sînt socotite în 1968 obiecte de lux! Noi socotim că la ora actuală, o bandă de magnetofon poate fi într-adevăr «obiect de lux» dacă ar fi solicitată, să zicem, de îngrijitorii de vite de la cooperativele agricole care ar dori să facă din ele fundulițe la gîtul viștelor care dovedesc înclinații pentru muzica concretă.

O fi poate gluma amară și rea pe alocuri, să fim ierțați, dar socotim că în prezent decizia fostului Comitet executiv al Sfatului popular al Capitalei (nr. 452 din 25.II.1965) trebuie revizuită. Altfel, multe activități ale caselor de cultură vor continua să pătmească. Lucru pe care nu-l dorește nimenea. Nici măcar, zicem noi, cei care au redactat decizia cu pricina.

UN PARALELISM AGASANT ȘI PĂGUBITOR

Investigațiile noastre au evidențiat și faptul că între casele de cultură ale tineretului, îndrumate de Uniunea Tineretului Comunist, și cele ale maturilor, îndrumate de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, există un paralelism care are darul nu

să emuleze, ci mai degrabă să agaseze. Este nu numai părerea noastră, ci și a celor care lucrează în aceste așezăminte. Margareta Donos și Marin Stoescu, metodiști: «Acest paralelism a început să aibă rădăcini puternice, stînjinitoare». Traian Ștefănescu, directorul Casei de cultură a sectorului II: «De ce să ne ascundem după degete? Paralelismul a devenit de-a dreptul păgubitor». Apare însă și o altă situație. La casele de cultură îndrumate de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, salariații sînt remunerați de comitet. Firesc. La cele ale tineretului, numai directorul este salariat al U.T.C.-ului, ceilalți, directori adjuncți și metodiști, primesc salariile de la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă. Îndrumarea caselor de cultură a tineretului este însă asigurată în exclusivitate de U.T.C. Foarte bine. Nu vrem să fim ca românul, imparțial, dar ne rezervăm dreptul să ne abținem de la vot. Cînd două foruri finanțează aceeași instituție, ele cer, firesc, un anume mod de înțelegere și rezolvare a unei probleme. Nu-i exclus ca părerile să nu coincidă. De unde discuții, tărăgăneli, chiar mici șicane. Deci?...

Cu toată reprofilarea începută, cele 16 case de cultură din București n-au încă o activitate diversificată. Cercurile de croitorie, balet pentru copii, radioteleviziune, funcționează la majoritatea caselor de cultură. Nu înțelegem cum reprofilarea și diversificarea aduc după ele o monotonie generală.

Îată-ne la sfîrșitul anchetei noastre. Poate că mulți dintre activiștii culturali care ne vor citi vor avea sentimentul că, pe ici pe colo, am fost prea duri. Nu e chiar așa. Am întîlnit însă o serie de neajunsuri care au început să devină tradiționale. Le-am consemnat tocmai din dorința de a impulsiunea casele de cultură bucureștene, care la ora actuală trebuie să intre în procesul unei renașteri. Ar fi profund greșit să se creadă că activitatea generală a acestor așezăminte culturale, cu toate minusurile semnalate, nu a înregistrat și multe reușite. Un exemplu bun în acest sens îl oferă cursurile Universității populare care sînt urmărite cu viu interes de mii de oameni. Dar informarea multilaterală, însușirea culturii pe diverse planuri, nu se poate asigura numai prin audierea acestor cursuri. A sosit momentul să desfășurăm o activitate culturală complexă, în măsură să satisfacă cerințele spirituale și de destindere ale celor mai diferite categorii de cetățeni. A sosit momentul ca în activitatea caselor de cultură să se facă un salt calitativ. Nu criticăm dansul, pentru că dansul face parte integrantă din viața tinerilor, dar socotim că nici divertismentul și nici educarea nu se pot sprijini exclusiv pe farmecele muzei Terpsichora. Ni se pare extrem de păgubitor faptul că activitatea cercurilor pentru matura este pe cît de restrînsă, pe atît de neinteresantă. Îată de ce se impune o activitate care să capteze interesul general și al fiecăruia în parte. Socotim că pentru aceasta sînt absolut necesare și urgente studii sociologice, cercetări științifice pentru a cunoaște dorințele tuturor.

Trebuie să facem din casele de cultură de toate felurile un cîmp de afirmare a preferințelor, o întreprindere de educație și de destindere. Este necesar să se creeze asemenea condiții încît cluburile și casele de cultură să devină pentru păturile cele mai largi ale cetățenilor, pentru viața lor spirituală, o chestiune vitală, precum apa și aerul.

P.S. În reportajul-anchetă de față ne-am ocupat doar de activitatea cluburilor pentru tineret și a caselor de cultură din București. Într-un viitor material vom încerca să înfățișăm cititorilor aspecte ale activității caselor de cultură din provincie.

economice

de Ilie ZAHARIA

MARKETING

În urmă cu vreo treizeci de ani mă aflam în biroul directorului unei agenții americane de publicitate. Înarmat cu grafice și serii statistice acesta ne-a făcut următoarea demonstrație:

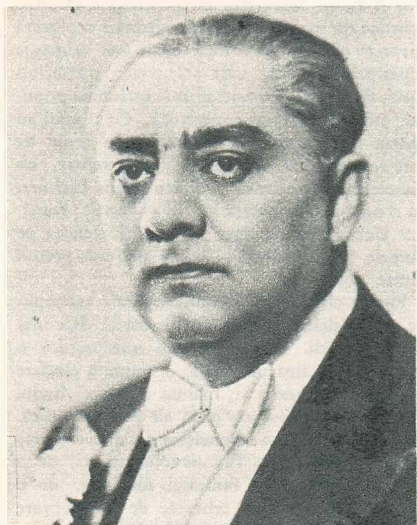
— Am convenit cu fabrica de parfumuri și colonie «Lady» să fac reclamă produsului X, plătindu-mi-se suma de un milion. Publicitate în stil american: insinuantă, tracasantă, obsedantă. Rezultatul: iată cum a crescut ritmul vânzărilor, săptămîna de săptămîna, luna de lună, iată curba ascendentă a producției, a beneficiilor...

Ca și monsieur Jourdain cu proza, directorul american făcea un început de marketing fără să știe. La originea acestuia a stat publicitatea care, științific făcută, presupune studierea gusturilor, necesităților, reacțiilor consumatorului, ale pieței.

Market înseamnă pe englezește piață. Dacă se mai adaugă sufixul ing dai de o nouă disciplină, în plină desfășurare, de o metodă sau mai bine-zis de un complex de metode care, pornind de la cunoașterea, de la studiul pieței, tind să o influențeze, să o modifice și totodată, în funcție de aceasta, să organizeze și producția. E greu de dat o definiție pentru marketing. Dintre multele existente aș alege-o pe cea mai generală și mai nouă: să studiezi piața și să arăți întreprinderii nu cum să-și vîndă produsul, ci care marfă poate fi vîndută cu maximum de eficiență economică. Marketing nu este, sau nu mai este, strategia lansării unui produs, cum spun unii economiști. Această accepție a noțiunii este depășită. În noua accepție se pornește de la nevoile consumatorului, orientînd în acest sens producția. Prin urmare un întreprinzător modern nu începe prin a produce și apoi își organizează vânzarea, ci întîi studiază piața, constată ce este posibil și convenabil să vîndă și apoi își organizează corespunzător producția.

Marketing înseamnă debarasarea de inerție, de rutină, atît în producție, cît și în desfacerea mărfurilor; el înseamnă: cunoașterea necesităților actuale și viitoare ale pieței, studierea aparatului de distribuție, definirea limitelor tehnice, umane, financiare ale întreprinderii, determinarea acțiunilor comerciale posibile și, în sfîrșit, alegerea, hotărîrea: produsul care trebuie fabricat, piața care trebuie cucerită, modul de desfacere care trebuie organizat, reclama care trebuie făcută, ambalajul cel mai atrăgător și mai potrivit, prețul care trebuie fixat, beneficiul care va rezulta. Dacă toate acestea necesită reorganizarea întreprinderii, ei bine, se face și asta.

Marketingul este o disciplină și un instrument indispensabil întreprinderii într-o economie capitalistă concurențială. Unele elemente ale marketingului trebuie și pot fi utilizate cu succes și în economia socialistă: dacă n-ar fi decît trista constatare a producției unor mărfuri neinteresante pentru populație și care stagnează în depozite și rafturi și insuficiența altora foarte solicitate. Dar disciplina aceasta trebuie însușită și aplicată în întregime și complex atunci cînd este vorba de comerțul exterior, de investiții de sute de milioane de lei pentru pătrunderea și cucerirea unor piețe străine, unde are loc o luptă de competiție foarte strînsă, foarte dură.

Violonistul-virtuoz Grigoraș Dinicu a cântat, pe lângă muzică populară și melodii lăutărești, muzică de café-concert, gen pe care l-a ilustrat cu măiestrie în întreaga sa activitate.

romanța și tangoul nostru înfruntă muzica ușoară de import

(III)

de George SBĂRCEA

Era o vreme, în primele două decenii ale secolului, în care se simțea bine că romanța, cu toată răspîndirea ei, nu mai are mulți ani de trăit. Pe nesimțite, dar într-un interval de timp scurt, alte genuri de muzică distractivă și ușoară, alte forme de petrecere aveau să ia locul celor «patriarhale». Tineretul din preajma primei conflagrații mondiale căzuse cu totul în puterea valsului, a bostonului. a melodiilor din operele vieneze, a one-step-ului și, curînd, afoxtrotului, ca și a unui dans cu pași linși, mărunți, care se numea shimy și ajunsese la noi, prin intermediul occidentalului european, de peste Ocean. În ritmul febril al vieții americane, lumea căuta o muzică mai nervoasă, grăbită și săltăreață: făcînd, la începutul acestui veac, un ultim turneu de concerte în Statele Unite, Eduard Strauss, fratele rămas în viață al «regelui» valsului, avea să constate, pe cît de uimit tot pe atît de mîhnit, că americanii nu mai știu să valseze!

Înainte însă ca valsul, care dominase timp de aproape o sută de ani muzica ușoară din două continente, satisfăcînd gustul pentru ea al maselor, să fie înlocuit de alte dansuri agreate de mulțimi, el a mai cunoscut, împreună cu romanța, într-o perioadă tulburătoare de schimbări, o tîrzie înflorire în muzica de café-concert.

MUZICA DE CAFÉ-CONCERT

Struna ei subțire și sentimentală umplea două jumătate din veacul trecut și două decenii din secolul 20. Viena, Parisul și alte mari capitale, în cele din urmă și orașele mai mici, au capitulat în fața modei «după-amiezilor cu muzică» de prin cafenele. În Grădina «Union» din București, pe unde și-a plimbat eroii Caragiale, orchestra cînta, înaintea spectacolelor de canțonete, vodeviluri sau opere, muzică de café-concert. Mai tîrziu, la Kübler, Fialkovski, Gambirinu și la Terasa Oteteleșanu — cafenele care au avut epoca lor de glorie repede ofilită, o dată cu rolul lor deosebit în cultivarea muzicii ușoare — clienții ascultau și ei, cu atenție, orchestrele ce urzeau un discret fundal sonor pentru convorbirile, discuțiile și petrecerea decentă a «lunii bune».

Cafeneaua, loc de întîlnire cotidiană a publicului citadin, unde se discuta artă, literatură, afaceri și politică, nu suporta nici ostentația ritmică a orchestrelor de dans, nici nostalgia străfulgerată de chiote a tarafurilor populare. Săliile cu canapele de pluș, oglinzi pe toți pereții și chelneri cu pași tăcuți pe covoare, cereau o anumită muzică — ușoară și ea, firește — mai scăzută ca ton, mai intimă ca atmosferă, mai «concertantă» ca expresie. Astfel s-a infiltrat stilul și termenul de «café-concert», adică de cafenea în care se putea asculta, la anumite ore ale zilei, muzică de o calitate mai bună decît în localurile obișnuite.

Genul a cunoscut cîteva capete de faimă, la noi ca și aiurea. Primele de acest fel, consemnate în istoria muzicii, au fost ale lui Josef Lanner și cei doi Johann Strauss, tatăl și fiul, care, atunci cînd nu cîntau pentru baluri, cîntau spre a amuza pe cei de la mese. Timp de mai multe decenii,

(Continuare în pag. 14)

MARELE SUCCES AL
SPLENDIDEI REVISTE
"ALHAMBRA IUBEȘTE"

AZI NOAPTE
TE AM
VISAT

MUZICA DE
ION VASILESCU

CUVINTE DE
N. VLADOIANU
N. CONSTANTINESCU

EDITURA ARMONIA BUCUREȘTI STR. COLTEI 15

«Azi noapte te-am visat» a fost una din melodiile cele mai lirice și mai îndrăgite de ascultători din întreaga creație a lui Ion Vasilescu.

Monello

VERSURI DE IONEL FERNIC © MUZICA DE VESPAȘIAN VASILESCU

EDITURA LIBRARIEI
TICU I. ESANU
BUCUREȘTI
CALEA VICTORIEI 146
DEPOZIT P. TRANSILVANIA

Unul din primele tangouri autohtone, a cărui muzică a fost compusă de Vespasian Vasilescu, autor de românețe răspindite și peste hotare. Versurile au fost scrise de Ionel Fernic, la începutul carierei sale de compozitor și autor de texte (1935).

orașele de pe continent au fost pline de astfel de formații instrumentale, adesea un trio cu pian sau un cvartet, de cele mai multe ori însă o orchestră de șapte-opt persoane, care, dacă s-ar fi putut înregistra cu procedeele electroacustice de mai târziu, ar constitui azi o plăcută surpriză chiar pentru melomanii mai exigenți: repertoriul lor era vast și variat, cuprinzând totul, de la autorii clasici pînă la melodiile populare stilizate în scop concertistic. Cu timpul au apărut și compozitori specializați în genul de café-concert, ca englezul W. Kettelbey, cu piesele sale «exotice»; austriacul Hans Eichner, cu o notă mai populară în melodiile sale; românul Georges Boulanger — Ghiță Bulencea pe numele lui adevărat! — poate cel mai prețuit dintre toți.

Piesele cîntate de ei erau adevărate «stampe» de epocă, delectări îndrăgite de mulți, date însă cuînd uitării. Ele pretindeau interpretelor o bună cultură instrumentală, o anumită cizelare artistică a expresiei și, înainte de orice, bunul gust al unor piese cu grijă alese. În acustica, de obicei redusă, a cafenelelor cu muzică orice stridență suna fals. Era nevoie, așadar, de o mare prospețime a fanteziei muzicale, de o necurmată disciplină tehnică, de o adecvare continuă la sensibilitatea timpului.

«FLORI DE NUFĂR» SAU CÎNTECUL DE LEBĂDĂ AL ROMANȚEI

Acestei sensibilități de epocă — anii ce-au urmat primului război și înfăptuirii unității de stat românești — i-a adresat un tînăr cîntăreț și autor de melodii plăcute, pline de o spontană vibrație lirică, I. Băjescu-Oardă, piesa sa Flori de nufăr:

«Flori de nufăr porți în plețe
ca o zîină din povești.
Flori de nufăr porți în plețe
și atît de dragă-mi ești...»

A fost «cîntecul de lebădă» al romanței românești, a cărei vogă nu a încetat niciodată în întregime și chiar se încearcă, mai nou, reactualizarea ei, dar locul ce l-a ocupat odinioară în muzica ușoară și distractivă s-a pierdut definitiv, fiind anexată repertoriului lăutăresc. Generația vîrstnică de azi, care evocă mediul copilăriei și al tinereții sale, își mai amintește de legănarea domoală a romanței lui I. Băjescu-Oardă. O cîntau toți și în toate împrejurările, cu o tremurare inecată în melancolie a glasului: era piesa de rezistență a serenadelor timpului, succesul zilei și cîntecul străzii! A cîntat-o și N. Leonard, care își începuse cariera o dată cu discul românesc: înregistrările deveneau pe zi ce trecea, un aliat tot mai puternic al muzicii ușoare originale și al compozitorilor noștri.

Nu mai că, îndată după război, compozitorii noștri erau încă puțini, iar celor ce scriau piese originale le lipseau cînd inspirația, cînd tonul propriu, cînd ambele, încît «șlagărele» erau de obicei melodii importate. Avea să se ivească și să se răspîndească și la noi radioul, pe ale

«Nu mă uita», un tango-romanță de Ion Vasilescu, în versiunea germană — Vergiss mich nicht — publicată la Viena în 1935.

cărui unde urechile averse veșnic de noutate; de tentația melodiilor ușoare captau cîntecele de departe și, cu texte traduse sau adaptate — poate că Ion Pribegu a fost unul dintre cei mai incușiși adaptatozi — ele se popularizau curînd. Un singur compozitor român de muzică ușoară din acei ani de după război a izbutit să lanseze o melodie cu adevărat originală, un tangou-habaneră, primul tangou românesc de succes, care a cunoscut o scurtă, în același timp o pe deplin întemeiată celebritate: **Tangoțigan de Gogu Botta**. Cînd repertoriul de piese străine se epuiza și cînd omul comun, care se desfăta cu ceata sa de amici prin localurile vremii, atîngea temperaturi... mai înalte, rășărea și de aici, și de dincolo cite-o voce, adresată vindicativ orchestrei distractive:

— Să mi-o cînti p-aiă, a lui Gogu!

Tangoul original, cu o notă ce-i era specifică, se născuse din inspirația compozitorului conștanțean, amator, firește, și el. Mai trebuia să apară doar un cultivator al lui de talent, care să-i definească ferm conturul, să-i împrumute o strună specifică și să-i asigure egalitatea de drepturi, dacă nu chiar prioritatea față de muzica importată, în repertoriul ușor.

IONEL FERNIC, «ULTIMUL TRUBADUR»

Nu dorința de a imita, ci aceea de a se mărturisi face din Ionel Fernic (1901-1938) poet și muzician. Împreună cu Ion Vasilescu, Alexandru Leon, Gherase Dendrino, și Elly Roman, dar premergîndu-i cu aproape un deceniu, el a exercitat o înflurire de durată asupra muzicii ușoare românești. Temele pe care acest «ultim trubadur», cum a fost poreclit, poate fiindcă era nedespărțit de chitara cu care se acompania — un anume tip melodic sentimental, încercarea de a da un colorit propriu tangoului sud-american, sporindu-i cantabilitatea vocală — se regăsesc din belșug în producția dintre cele două războaie. Ceea ce împrumută valoarea creației muzicale a lui Fernic este hotărîrea cu care se desprinde, încă de la începutul activității sale, din șirul compozitorilor de muzică ușoară de la noi, debitori fără discernămint dansurilor străine. Melodiile lui au o mare putere de evocare și pătrund în conștiința ascultătorilor. Unele din ele sînt supuse procesului de contopire cu creația populară și lăutărească, așa cum s-a întimplat cu romanțele sale — fiindcă Ionel Fernic a compus și romanțe, intuind intonația lor din care creatorii români de muzică ușoară se vor inspira și după el — **Cruce albă de mesteacăn, Țiganca, Pe sub fereastră-mi curge-un rîu, Pe aceeași ulicioară, Îți mai aduci aminte, doamnă**, toate pe versuri de poeți clasici și contemporani. Invenția melodică bogată, largă respirație lirică a pieselor compuse de el înving unele neajunsuri ale armonizării și lipsa de simetrie a frazelor, de multe ori pînă și stereotipia versurilor proprii. În afara romanțelor, cele mai izbutite cîntece ale lui Ionel Fernic sînt **Minciuna (Pe boltă cînd apare luna), Dar ești la fel ca și toate celelalte, La geamul tău luminat, E primăvară, Pentru tine am făcut nebunii, O dată, Iubesc femeia**, și multe altele. Încă, aproape două sute de melodii, dintre care majoritatea uitate.

Uitate, nu numai fiindcă se născuseră din inspirația efemeră a «trubadurului», încă pe jumătate amator în profesia de compozitor de muzică ușoară, lipsindu-le astfel, în atîtea cazuri, finisarea artistică, ci și fiindcă se ivise, în sfîrșit, adevăratul Maestru al genului, creatorul unui stil definitiv și ușor de identificat ca fiind al nostru în acest domeniu.

MAJORATUL MUZICII UȘOARE ROMÂNEȘTI

Ion Vasilescu (1903-1960) s-a pregătit pentru muzica serioasă, a urmat studii de specialitate la conservatoarele din București și Paris, obținînd cu una din primele sale lucrări de muzică de cameră chiar o mențiune la premiile anuale de compoziție «George Enescu». Era, la începutul celui de-al patrulea deceniu, unul din acei tineri muzicieni români care intenționau să se manifeste masiv în domeniul simfoniei. El însă a optat, curînd, pentru genul ușor, poate tocmai fiindcă vroia să-i înfrunte greutățile, să-l «autohtonizeze», cum avea s-o mărturisescă mai târziu. Înezestrat cu o cultură profesională și artistică unită cu un caracter dîrz și cu o inteligență înflorită de fantezia poetică, el și-a făcut din muzica ușoară românească nu numai o carieră, dar și o misiune. S-au grupat în jurul lui mai mulți muzicieni, autori de texte și oameni de teatru inspirați de năzuințe comune, manifestate în ceea ce creau, pentru

La pianul său, Ion Vasilescu a lucrat viața întreagă pentru a asigura muzicii ușoare românești, pe lingă o răspîndire largă, și un înalt nivel de artă.

Maria Tănase cîntă melodia «Mi-am pus busuioc în păr».

Gică Petrescu n-a încetat niciodată să includă în repertoriul său cîntecele lui Ion Vasilescu, consacîndu-i un medalion și la primul Festival internațional de muzică ușoară de la Brașov «Cerbul de aur», 1968.

care genul ușor însemna obiectul unui cult pasionat.

După o scurtă activitate, ca dirijor și compozitor la Teatrul Național din Craiova, Ion Vasilescu a devenit colaboratorul muzical al lui Constantin Tănase la Teatrul «Cărăbuș» din Capitală, apoi la Teatrul «Alhambra» și «Gioconda», iar după 23 August 1944, al Teatrului de stat de estradă. De la primele lui piese, muzica pe care o compunea a avut un mare răsunet în public, deoarece compozitorul dovedea o aptitudine specială pentru melodia accesibilă, cu un fin colorit popular sau lăutăresc, piesele sale izvorînd dintr-o sensibilitate artistică originală.

Gustul mulțimilor de la noi, îndeosebi al tineretului solicitat de ritmurile diverse, jazistice, nu era încă format în perioada cînd Ion Vasilescu își începuse activitatea de creație pe tărîmul muzicii ușoare și distractive. Despre o opțiune fermă pentru creația originală nici vorbă nu putea fi. Ceea ce începuse Ionel Fernic era, neîndoios, o valoare pe drumul aflării unui stil românesc, dar nu ajungea, și încercările lui, de atîtea ori stîngace, trebuiau continuate, amplificate la un nivel de artă mult mai ridicat. Ion Vasilescu și-a asumat rolul acesta dificil, oferînd tuturor melodiilor din ce în ce mai frumoase și mai îndrăgite: **Suflet candriu, Fetele din București, Să-mi cînti un cîntec de iubire, Glasul roșilor de tren, Hai acasă, Pușor, Cel din urmă tango, Nu mă uita, Spune-mi unde, cînd și cum, Nu-ți pare rău cînd vezi că plîng, Cel mai frumos tango din lume, Habar n-ai tu, Mandolinata,**

Mi-am pus busuioc în păr, Ce știi tu ce-i dragostea, Hai să-ți arăt Bucureștiul noaptea etc., interpretate de numeroși cîntăreți și de cîntărețe, dintre care Cristian Vasile, Gică Petrescu, Maria Tănase au fost, în al patrulea deceniu cei mai populari în rîndurile ascultătorilor.

Succesul spontan al cîntecelor lui Vasilescu, răspîndirea și durata lor în repertoriul interpreților se datora, pe lingă măiestria cu care erau lucrate și intonația lor de natură folclorică, unui larg fond de tandrețe, de simpatie cu viața și tineretea.

Ecoul lor a fost atît de puternic, încît a stîrnit un val de încredere, o orientare însuflețită a publicului spre muzica ușoară românească. Ea era confruntată, și era confruntată de astă dată fără sentimentul vreunei inferiorități, cu producțiile străine de gen; mai mult chiar, citeva din compozițiile lui Ion Vasilescu au trecut granița, s-au publicat la Viena, Paris și peste Ocean, unde au afirmat geniul nostru și într-un domeniu unde, pînă atunci — cu excepția romanțelor colportate sub anonimul folclorului de tarafurile lăutărești, ca și a valsului compus de Iosif Ivanovici — nu ne prezentaserăm încă în competiția mondială.

Cu Ion Vasilescu muzica ușoară românească atînge primul său apogeu, din care se desface o nouă direcție a acestui gen al tuturor, care umple lumea contemporană dintr-o zare în alta.

(Va urma: Muzica ușoară românească în ritmul vieții de azi.)

curier comercial

O PROPUNERE JUDICIOASĂ

Deputata Maria Bucur din Timișoara a propus, la o recentă sesiune a Consiliului popular provizoriu municipal, ca magazinele din apropierea întreprinderilor în care lucrează mai multe muncitoare, să primească, înaintea intrării în schimburi, comenzi de mărfuri, astfel ca, la ieșirea din schimb, respectivele muncitoare să le poată achita și ridica fără a mai pierde timp. Direcția comercială județeană Timiș și-a însușit propunerea și este gata să o experimenteze. Nu ne îndoim de succesul ei și credem că e bine să fie aplicată și în alte orașe.

MAGAZINE NOI

Consemnăm înființarea a numeroase noi unități comerciale.

Hunedoara: un magazin de prezentare, cu vînzare, pentru tricotate, confecții de serie mică, covoare, carpe și articole de marochinărie (pe str. Lenin).

Timișoara: o bodegă cu linie de auto-servire și un modern café-bar cu terasă (lingă gară).

București: un magazin de piese de schimb auto și moto pentru tipurile: IFA 8, IFA 9, Skoda, Octavia și, respectiv: M 72, Berva, Jawa, M.Z., I.J. și Danuvia. Magazinul, aparținînd întreprinderii de difuzare a materialelor sportive, livrează piesele, la cerere, și prin colet poștal, contra ramburs (Calea Griviței 99).

Constanța: un supermarket cu o sală de 600 mp în cartierul Tomis-Nord.

Făgăraș: «Casa confecțiilor».

PRECIS FĂRĂ NOROI!

Cu prilejul închiderii campaniei de recoltare a cartofilor, O.C.L.-Comerț mixt din Gheorghieni (jud. Harghita) a organizat «Balul cartofilor». În seara balului, bucătăreasa restaurantului «Mureșul» a făcut o adevărată demonstrație de măiestrie culinară, servind oaspeților 18 gustoase feluri de mîncare preparate pe bază de cartofi.

Pentru gospodinele din București (și din alte orașe), unde întreprinderile de valorificare a legumelor și fructelor încearcă de vreo două luni să ne convingă că cei mai buni cartofi sînt cei care și se vînd în amestec 50% cu pămînt — ținem să precizăm că demonstrația de la Gheorghieni s-a făcut pe baza unui soi nou de cartofi, neîntîlnit la București: cartofii fără noroi!

ÎN «LUNA CADOURILOR»

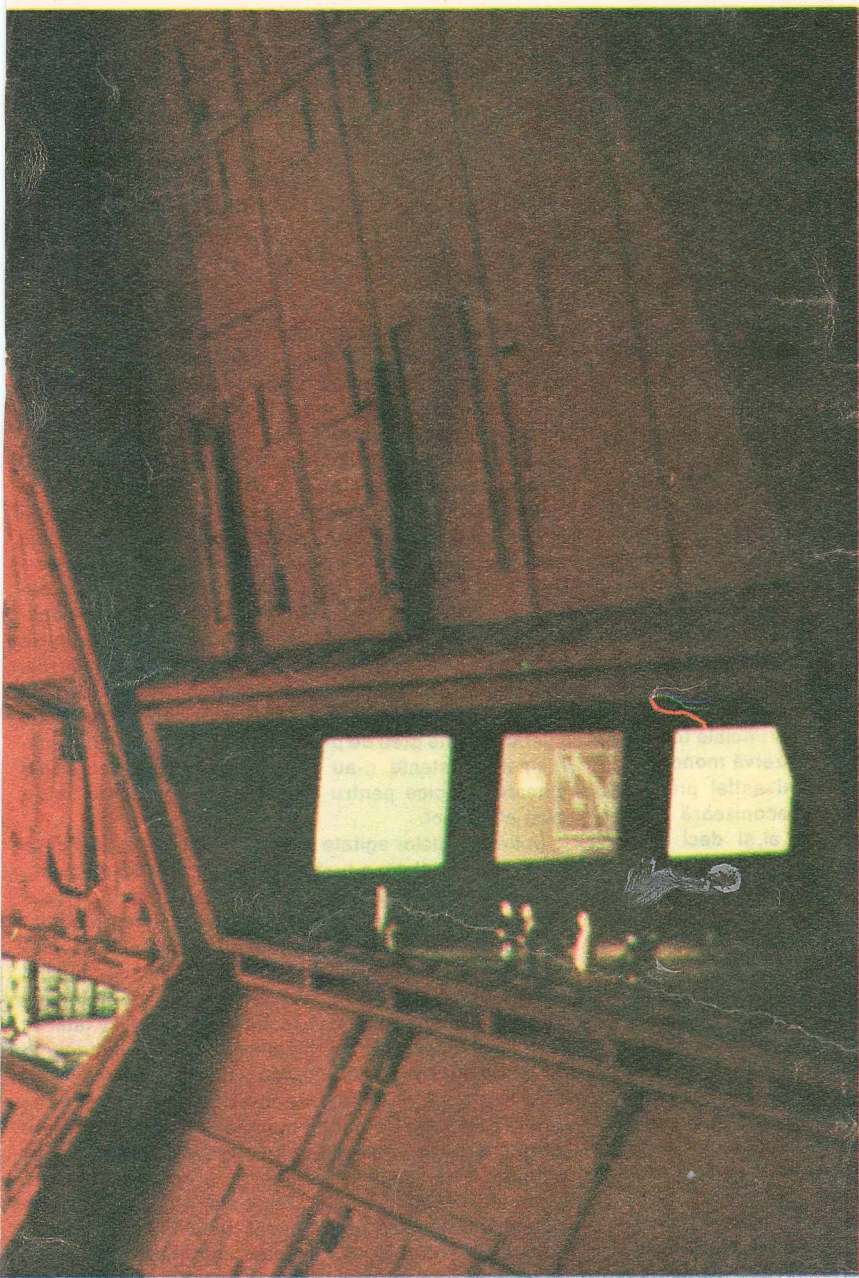
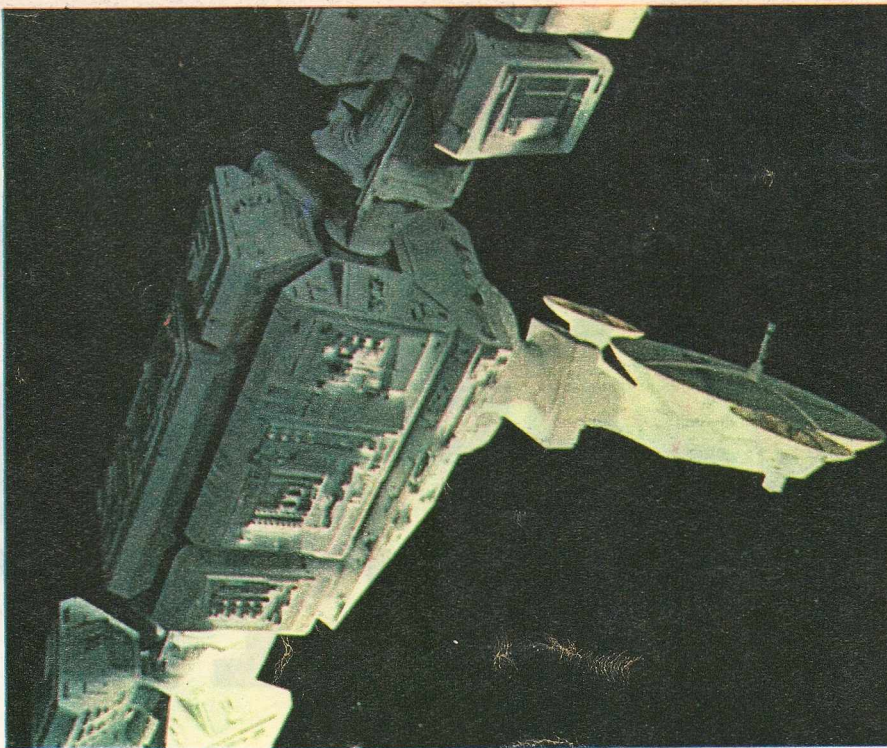
În cadrul «Lunii cadourilor» în numeroase localități din țară s-au organizat expoziții speciale cu vînzare. Prezentăm în cronica de față lista unităților bucureștene care au organizat asemenea expoziții:

- «Magazinul copiilor» — Romarta (cu concursul fabricii «Metaloglobus»);
- «Porțelanuri-cristal» — Romarta;
- «Cosmetice-parfumerie» — Romarta (cu concursul fabricii «Macul roșu»);
- «Eva» (rochii de mireasă, de seară și accesorii vestimentare);
- «Victoria» (diverse articole);
- «București» (diverse articole);
- «Adam» (cravate și pălării).

STATISTICA UTILAJELOR COMERCIALE NEFOLOSITE

Între 2 și 10 decembrie s-a efectuat o amplă acțiune de înregistrare a utilajelor comerciale nefolosite existente în rețeaua comercială a M.C.I. E vorba de mașinile, instalațiile și aparatele de măsurare aflate în magazine, depozite, birouri, ateliere de reparații etc., nefolosite fie pentru că sînt defecte, fie din alte cauze. Înregistrarea s-a efectuat la toate întreprinderile și organizațiile comerciale cu amănuntul și cu ridicata, întreprinderile pentru recondiționarea ambalajelor, întreprinderile și atelierele pentru repararea utilajelor comerciale.

După centralizarea tuturor datelor, se vor lua măsuri care să ducă la mai buna utilizare a acestor fonduri fixe din comerț.

SPATIALĂ

De mult nu și-au mai unit criticii glasurile ca să înalțe osanale unui nou ieșit de pe porțile celei de-a 7-a arte: «un film misterios care alătură, după o formulă originală, știința cu arta veritabilă. El marchează o epocă: este anul 1 al cinematografului de anticipație» (Pierre Billard, «l'Express»); «un western sideral care înaintea către o povestire metafizică», «un fabulos balet al sferelor și astronavelor» (Jean-Louis Bory, «Nouvel Observateur»); «stupefiant, adesea incredibil de frumos, un film excepțional, un film cum nu ați văzut vreodată» (Richard L. Coe, «The Washington Post»).

Cine are norocul de a fi copleșit cu atâtea laude?

«2001 — o odisee spațială» este ultima creație a regizorului american Stanley Kubrick. Spun unele voci că «acest newyorkez pînă în virful unghiilor», pe care Hollywoodul nu l-a primit niciodată cu brațele deschise (nu se știe de ce) a dat acum marea lovitură. Într-un moment cînd cinematograful *science-fiction*, în nobila sa ambiție de a ne smulge puțin de pe pămînt, se luptă din greu cu schemele, iată că un film a cărui acțiune ne aruncă nu peste secole, ci doar cu 33 de ani (nici mai mult nici mai puțin) mai încolo, stîrnește un adevărat delir. Unde se află secretul? Domnul Stanley Kubrick a avut inteligența de a nu aduce pe ecran oamenii unui viitor foarte îndepărtat, a căror psihologie, oricîtă perspicacitate am avea, tot ne-ar fi greu s-o bănuim, ci de a ne imagina pe noi, cei care vom fi peste cîteva ani, față în față cu semnele unei civilizații de pe o altă planetă: «Este posibil (a se citi probabil) — spune Kubrick ca locuitorii unei alte planete să fi atins o dezvoltare tehnică și științifică pe care noi o vom avea într-o mie sau într-un milion de ani, ca noi să trăim sub privirea și controlul acestei civilizații».

Cosmonauții lui Kubrick sînt eroii «unei vînători tragice și neliniștitoare» — după cum o definește un critic francez. Ei încearcă să identifice enorme dale metalice, risipite de-a lungul galaxiilor (arme, semnale, nu se știe), acționate de puteri teribile și misterioase. Așteptarea unei întîlniri cu ființele ce se află dincolo de aceste «puteri teribile și misterioase», și mai ales întrebările omenești pe care și le pun pămîntenii se pare că dau fiorul — căruia mulți nu au ezitat să-i spună metafizic — al acestui film: vom fi în stare să recunoaștem aceste ființe? Ne vor fi dușmani sau ne vor considera atît de primitivi încît vor trece pe lîngă noi fără să ne bage în seamă, căutîndu-și alți semeni, egali, în spațiul nesfîrșit? Îi vom invita pe la noi sau îi vom ignora și vom căuta să trăim ca și cînd am fi singuri în univers? Și dacă îi vom cunoaște, cum ne vom gîndi după aceea la noi înșine, la pro-

blemele, la certurile și luptele noastre de pe această mică, obscură și stîncosă planetă? După cum se vede, ne aflăm în plin domeniu al «marilor întrebări» care, în filmul lui Kubrick, circulă nu numai de la om la om, ci și de la om la mașină. Se pare că superinteligentul ordinator Carl 9 000 este unul dintre personajele principale ale filmului capabil să aibă emoții cît la cît cu acestea. Jean-Louis Bory descrie scena deconectării ordinatorului ca pe un adevărat asasinat. Mașina agonizează ca un om. «Oameni-mașini, mașini-oameni, unde sînt granițele?» se întrebă cronicarul lui «Nouvel Observateur»?

În această privință Kubrick ne asigură că nu a dat prea mult frîu liber imaginației. Unul dintre consultanți, doctorul John Good de la Trinity College (Cambridge), l-a încredințat că nu va trece nici 30 de ani și vom construi ordinatele hiperinteligente.

Mare păcat își va face D.D.F. cu noi dacă nu ne va aduce acest film despre care același Jean-Louis Bory spune că nu este «nici măcar pentru poimîne, ci pentru mîine dimineață». E normal: ca mîine ne trezim în anul 2000!

O SCURTĂ ISTORIE A ODISEII SPAȚIALE

Stanley Kubrick a pregătit acest film timp de patru ani, citind tot ce se poate citi în materie de cercetări spațiale și consultînd specialiști de la N.A.S.A., de la serviciile Pan American și General Mill.

Coautor al scenariului este cunoscutul scriitor Arthur C. Clarke, semnată pe peste 40 de volume, dintre care jumătate de *science-fiction*. Împreună au lucrat la scenariu un număr de ore care, puse cap la cap, însumează impresionanta cifră de 2 400.

Pentru filmări, uzinele «Vickers Armstrong Engineering Group» au construit o mașină centrifugă cu diametrul de 13 metri, capabilă să se rotească în jurul axei sale cu o viteză maximă de 4 km și jumătate pe oră. Înăuntrul acestei mașini au fost plasați interpreții (Keir Dullea și Gary Lackwood). Datorită unui circuit închis de televiziune, instalat în interiorul mașinii, Kubrick putea urmări din afară mișcările celor din nava spațială. Martorii spun că în timpul turnărilor studiourile de la Metro Goldwyn Mayer semănau cu una din unitățile de lansare de la Cape Kennedy. Dar mai bine să ascultăm statul unuia dintre marii iubitori ai acestui film și să nu vorbim prea mult despre trucaje. «Este frumos. Iată ceea ce ne interesează».

Magda MIHĂILESCU

Materialul informativ și fotografiile le-am obținut prin amabilitatea casei METRO GOLDWYN MAYER.

Agricultorii italieni, alături de cei din Franța și Germania federală, își arată deschis, fiecare de pe poziții diferite, opoziția față de reglementările agrare ale Pieței comune (în fotografie: demonstrație pe străzile Romei).

PIATA COMUNA PE ORBITA INCERTA

O CONVERSAȚIE DESPRE SENZATIONAL

de Nicolae LUPU

În micul birou modern al unuia dintre purtătorii de cuvânt ai Comisiei Pieței comune de la Bruxelles, discuția se desfășura cu aprindere de mai bine de o oră.

— Dumneavoastră, îmi spunea el, faceți greșeala de a lua drept literă de evanghelie tot ce scriu ziarele occidentale atunci când se ocupă în mod zgometos — folosind procedee care derivă din practica cultivării senzaționalului — de divergențele din cadrul comunității, de litigiile dintre unele state membre, și reproduceți mai ales acele pasaje care anunță pe un ton sumbru impasul integrării, criza Pieței comune etc., etc. O faceți poate pentru că dv. înșivă sînteți convingși de adevărul lor sau pentru că pur și simplu vă fac plăcere asemenea știri.

L-am întrerupt, cum de altfel s-a mai întîmplat în timpul convorbirii, pentru a clarifica pe deplin lucrurile.

— Bine-bine, dar cum se explică în acest caz tendința ziarelor occidentale de a publica relatările în această manieră? Sînt și ele convinse că așa stau lucrurile sau au o voluptate deosebită să se ocupe în special de divergențe?

— Și da, și nu. Lucrurile sînt puțin mai complexe. Vedeți dv., foarte puțini sînt ziaristi specialiști care înțeleg profund cele ce se întîmplă și, chiar dacă ar înțelege, consideră că ceea ce scriu n-ar avea nici o șansă să dețină așiful din cauza înlînțuirii aride și complicate a faptelor economice. De aci tendința de a căuta spectaculosul și, inevitabil, cultivarea senzaționalului care, trebuie spus, poate fi în primul rînd luat din domeniul divergențelor, al așa-ziselor scandaluri intracomunitare.

— Îmi puteți da un exemplu de activitate pozitivă, ignorată sau măcar estompată din aceste considerente?

— Da, iată de pildă activitatea Comitetului monetar și conferințele miniștrilor de finanțe. Se poate spune că dacă Piața comună a reușit, în ciuda tuturor frămîntărilor, să se mențină și să avanseze, acest lucru se datorează în primul rînd activității tăcute, discrete dar solide și unitare întreprinse în domeniile respective de aceste organisme. Evident, activitățile lor sînt mai puțin în avanscena publicității, nu numai din cauză că ziaristi nu se dau în vînt după materialul arid oferit de ele, ci și pentru că delicatele chestiuni monetare și financiare sînt în mod deliberat învăluite în secretul corespunzător, care după cum se știe caracterizează și întîlnirile bancherilor «celor zece» la Basel sau aiurea...

ȘI TOTUȘI REPORTERII AU DREPTATE

M-am gîndit mult la această convorbire în zilele cele mai ascuțite ale crizei monetare occidentale cînd, după timp îndelungat, activitățile Pieței comune în acest do-

meniu au spart bariera... tăcerii și s-au dezvoltat în prima linie a știrilor senzaționale. Și ce s-a putut afla? Că optimiștii integrării din cadrul Pieței comune, între care se include și purtătorul de cuvînt menționat mai înainte, dar nu numai el, au nedreptățit pe sumbrii reporteri în goană după senzații. Ei aveau dreptate.

Să recapitulăm pe scurt. Cele două mari țări membre ale Pieței comune, Franța și Republica Federală a Germaniei, constată că sînt implicate în unul din cele mai grave vîrtejuri monetare: imense capitaluri speculative părăsesc Franța, plasîndu-se în Germania occidentală. Moneda vest-germană, sprijinită de un surplus al balanței comerciale de 16 miliarde mărci, începe să fie cea mai solicitată, în timp ce francul francez, hărțuit de un deficit considerabil și de alte complicații economice, dă semne de... respingere. Totul — pe fondul unei crize monetare internaționale, cauzată de procedeele artificiale folosite în vederea menținerii ca monede de rezervă mondiale a dolarului și lirei. Terenul confruntării astfel pregătît, lupta acerbă se dă între cei care preconizează drept soluție reevaluarea mărcii, scumpirea ei, și deci diminuarea exporturilor și a rezervelor vest-germane, și cei care cer devalorizarea moderată a francului. Din domeniul monetar conflictul trece în domeniul politic. Dar unde se desfășoară discuțiile? În cadrul Comitetului monetar al Pieței comune? La conferința miniștrilor de finanțe ai celor șase? La comisie sau consiliul ministerial? Nicidecum. Litigiul dintre cei doi membri principali ai Pieței comune se desfășoară în afara tuturor activităților comunitare, în cadrul reuniunilor reprezentanților bancari și financiarilor ai principalelor țări occidentale cu poziții influente în acest domeniu. Mai mult, ciocnirea principală opune cele două țări membre ale comunității, R.F. a Germaniei și Franța, în cursul căreia Franța găsește aliați în afara Pieței comune (Anglia, S.U.A.), în timp ce reprezentanții vest-germani contează pe sprijinul sau pe neutralitatea unor țări comunitare. Confruntarea, din punctul de vedere al problemelor valutare, s-a încheiat într-un impas total, fără învingători și învinși. Dar i-au căzut victime Comitetul monetar al Pieței comune și concepțiile celor care vedeau în acest organism cel mai statornic și mai sigur liant al cauzei integrării economice și politice. Acest fapt nu va putea să nu aibă efecte de perspectivă.

COMISIA DEPLÎNGE...

S-ar putea afirma că în acest caz nu au fost folosite organismele Pieței comune, pentru că unii participanți doreau să sublinieze că nu este vorba de o criză care interesează numai Piața comună, ci de o criză valutară

internațională, în soluționarea căreia ar trebui implicați principalii ei responsabili — Statele Unite și Anglia. Dar în acest caz se poate răspunde: cu atît mai mult ar fi fost justificată o coordonare prealabilă a poziției țărilor Pieței comune în cadrul comunitar. Or, acest lucru nu s-a petrecut și Comisia de la Bruxelles, după ce faptul a fost consumat, s-a grăbit să facă publice criticile de rigoare. «Comisia — se spune într-o declarație publicată la cîteva zile după întrunirea de la Bonn — nu este prea satisfăcută de modul în care mecanismele de concertare între cei șase au funcționat în timpul crizei. Ea deplînge faptul că recomandările sale în materie de cooperare monetară n-au fost luate în considerație». Comisia cere de asemeni de urgență «să se tragă concluziile impuse de desfășurarea evenimentului, în sensul unei mai bune coordonări monetare și economice». Slabă speranță! Este greu de presupus că dacă în trecut mecanismele existente n-au fost folosite, acum ar exista climatul propice pentru a le întări, a le extinde sau a crea altele noi.

În timpul zilelor agitate de la Bonn, comisia, văzînd că nu este consultată, a luat inițiativa de a solicita experții care însoțeau pe reprezentanții bancari și financiarilor din țările membre să se constituie într-un comitet monetar și să încerce a-și spune cuvîntul prin intermediul reprezentantului comisiei. Experții s-au întrunit, dar nimeni n-a luat în seamă ce au avut de spus. Poate că tocmai caracterul integraționist al comitetului i-a fost fatal în rolul jucat cu acest prilej. Se știe că, cu prilejul reuniunii de la Stockholm a Fondului Monetar Internațional, cînd s-au luat hotărîri importante tranzitorii pentru salvarea rolului dolarului, Comitetul monetar a jucat un oarecare rol în coordonarea pozițiilor celor șase. Dar cum? Prevalîndu-se de faptul că «dispoziții procedurale prevăd că hotărîrile importante în materie de funcționare a sistemului monetar internațional trebuie luate cu o majoritate de voturi de 85 la sută», partenerii Franței au impus o poziție de sprijinire a cererilor americane, căreia Franța i s-a alăturat doar parțial. De astă dată e posibil că Franța a vrut să evite acționarea acestui resort integraționist al votului majoritar și este evident că nici R.F.G. nu a fost interesată în folosirea lui. Lupta s-a dus direct după principiul «care pe care», și se poate spune că el ființează cu mult înaintea constituirii Pieței comune și funcționează cu drepturi depline și după apariția ei. Ziarul francez «L'Aurore» făcea următoarea remarcă în acest sens: «În nici un moment nu s-a ridicat problema ajutorării francului în sînul Pieței comune. Niciodată, printre soluțiile avute în vedere, nu a figurat aceea a solidarității între monedele statelor membre ale Pieței comune. În loc de o reunire a «celor șase» au fost preferați

«cei zece». În loc de a se face un pas înainte în direcția unei uniuni monetare vest-europene mai strânse, de o parte și de alta protagoniștii și-au găsit refugiu în voluptățile sistemului monetar mondial. Piața comună nu ar mai putea continua să aibă o existență eficientă așa cum este ea astăzi. Dar ea are și mai puține șanse să fie așa cum partizanii integrării ar vrea să o facă mine.

RUBRICA VOLUMINOASĂ A CANCANURILOR COMUNITARE

Telurile lor au devenit vizibile cu două prilejuri care au oferit material substanțial pentru ceea ce reporterii numesc «rubrica voluminoasă a cancanurilor comunitare»: reuniunea parlamentarilor vest-europeni de la Haga și întrunirile atlantice de la Bruxelles.

La Haga, unde deputații reprezentând guvernul și partidul de guvernământ francez au refuzat să participe pentru «a nu risca să fie puși sub acuzare de o manieră nejustă», vicepreședintele Comisiei Pieței comune, Mansholt, s-a grăbit să acuze în public Franța că «paralizează unificarea vest-europeană». Mai mult, prin manevre procedurale și de culise el a obținut adoptarea unui paragraf în rezoluția finală care cere «puteri supranationale pentru instituțiile comunitare» și căutarea «altor mijloace în vederea integrării în domeniile aflate în afara competențelor comunității europene». Cu alte cuvinte să se treacă la «soluții de forță» în cadrul comunității și în afara ei. La Bruxelles, la un dîneu intim a cinci din membrii Pieței comune plus Anglia s-a hotărît formarea unui grup de lucru care să pregătească propuneri concrete pe această linie în vederea sesiunii din ianuarie sau februarie a Uniunii Europene Occidentale, în Luxemburg. Cum era și de așteptat, asemenea activități, nu prea ortodoxe din punct de vedere comunitar, nu puteau trece neobservate de Franța care a ales — în scopul precizării punctului de vedere — forma unui schimb epistolar cu președintele Comisiei, Rey. Ministrul de externe francez, Michel Debré, îi atrage atenția într-o scrisoare «asupra gravei lipse de imparțialitate manifestate de vicepreședintele Comisiei, Mansholt, la Haga». Rey, într-o scrisoare de răspuns, caută pe un ton conciliant să diminueze semnificația celor petrecute: cele spuse de Mansholt — precizează Rey — nu reprezintă punctul de vedere al Comisiei și de altfel domnul Debré cunoaște faptul că Mansholt este o personalitate mai certărească, care nu de puține ori în trecut a necăjit Franța cu manierele sale. La care Mansholt, aflat pe același etaj din clădirea comisiei, unde își are biroul și președintele, i-a trimis acestuia din urmă o scrisoare în care se arată: «Deoarece v-ați declarat de acord cu domnul Debré în ce privește drepturile comisiei, dv. ați degradat Comisia la nivelul dorit de guvernul francez». Mansholt a trimis o scrisoare și ministrului francez Debré, în care repetă criticile formulate la Haga și adaugă că, după părerea lui, comisia trebuie să judece «cu absolută independență» opiniile politice exprimate.

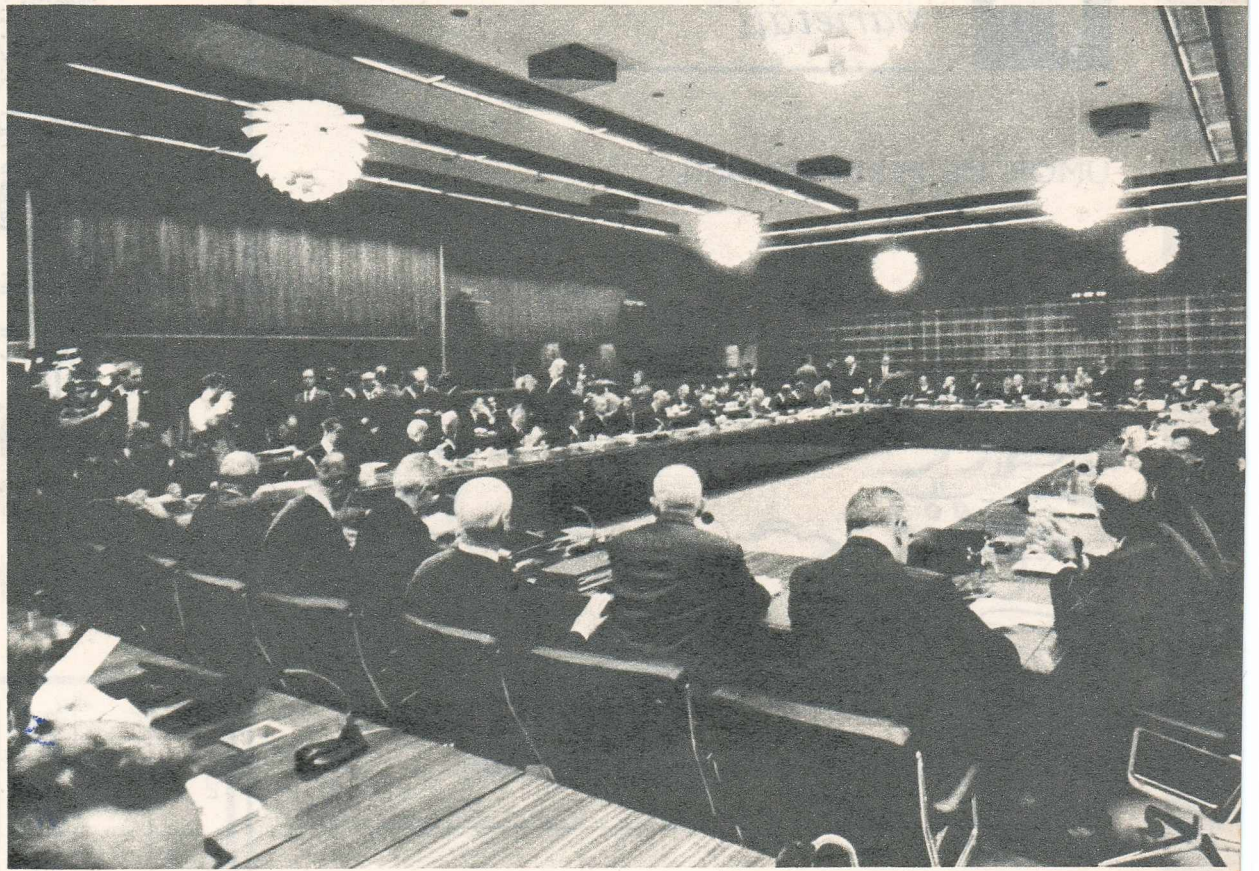
DUELUL CONTINUĂ PRIN... POȘTĂ

În culisele Pieței comune se afirmă că duelul prin scrisori continuă, fără a se cunoaște deocamdată conținutul lor deplin. Se afirmă că domnul Debré cere ca Mansholt să-și prezinte formal scuze pentru afirmațiile denigratoare, iar în sinul comisiei de manifestă divergențe adînci între cei care vor să calmeze lucrurile și cei ce se pronunță pentru o confruntare decisivă cu guvernul francez.

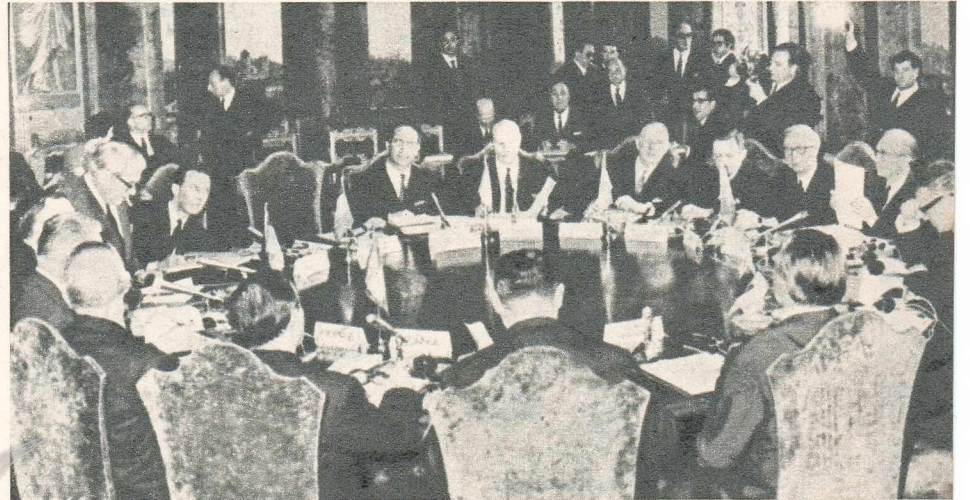
Cînd am părăsit orașul Bruxelles, în urmă cu câteva luni, în noile clădiri ale Comunității vest-europene se făceau ultimele pregătiri pentru încheierea lucrărilor în vederea mutării comisiei în casă nouă. După cite s-au întîmplat în acest an și cite mai sînt de prevăzut în viitor, se poate pe bună dreptate pune întrebarea: cine va găsi în cele din urmă adăpost acolo, Piața comună sau mai degrabă alt organism răsărit din confruntările actuale? Walter Farr, corespondentul la Bruxelles al ziarului «Daily Telegraph», spunea că «există acum atîtea grupuri ministeriale vest-europene și contragrupuri, fiecare cu planul său special și contraplanuri pentru unitatea vest-europeană, încît miniștrii și oficialitățile implicate în activitatea lor se află pur și simplu în imposibilitate de a le da de urmă cînd au nevoie de ele. Nu este surprinzător — adaugă Farr — că una dintre oficialitățile implicate mi-a spus, într-un interval scurt, între un ceai de lucru și un dîneu de lucru, că nu mai știe care anume problemă trebuia discutată într-un loc și care în altul».

Poate nu-i surprinzător, dar privind cu admirație ansamblul de formă modernistă care adăpostește activitățile comunitare, cu deservirea deosebit de eficientă a birourilor aflate acolo, nici un moment nu mi-a venit ideea că cineva l-ar putea cîndva asemui cu biblicul Turn Babel. Și totuși acest lucru nu poate fi de loc exclus.

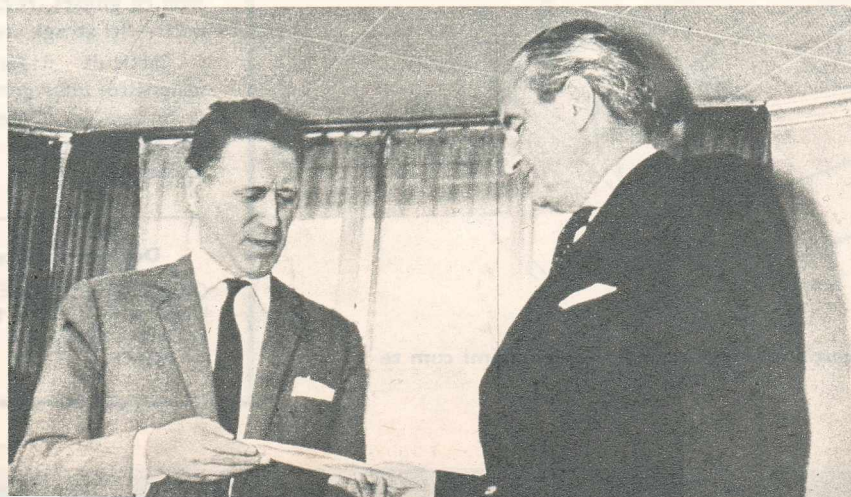
La Luxemburg, Consiliul ministerial al C.E.E. discută la nivelul miniștrilor de externe, problema aderării Angliei — temă inevitabilă și deocamdată insolubilă a reuniunilor comunitare.

Ministrii de finanțe ai țărilor Pieței comune, întruniți la Roma, au luat hotărîri comune în vederea protejării pieței financiare și valutei lor, măsuri care n-au rezistat presiunii înregistrate ulterior.

Halbe de bere la granița franco-vest-germană, în cinstea eliminării tarifelor vamale conform acordurilor Pieței comune. Berea continuă să curgă în pahare, nu și fluxul neîngrădit de produse în fața căruia interesele divergente ridică obstacole noi, cu totul necomunitare.

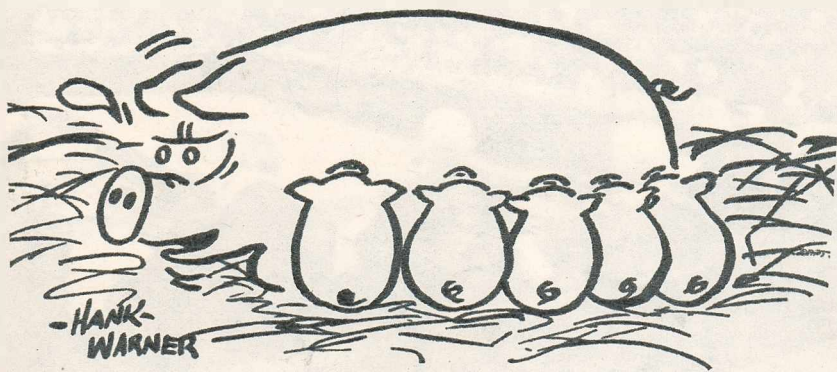

Anglia ante portas... Ambasadorul britanic la Bruxelles (dreapta) prezintă oficial cererea de intrare în Piața comună. Și Anglia continuă de atunci să stea la poartă.

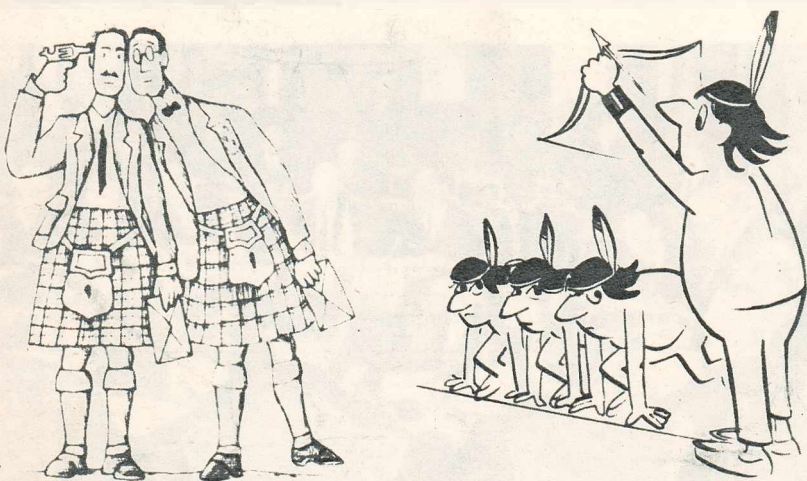

varietăți

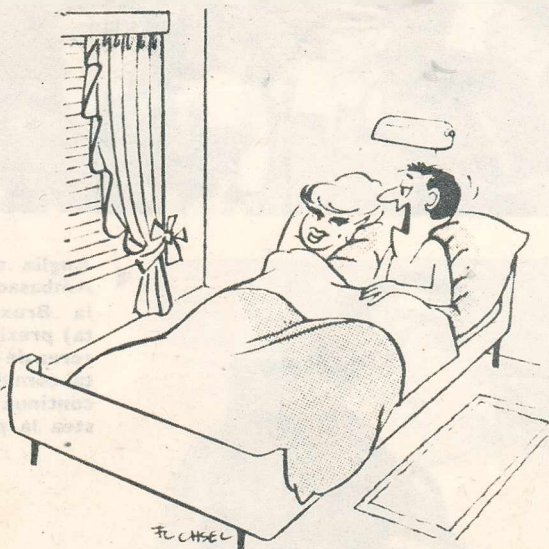
UMOR DE PESTE HOTARE

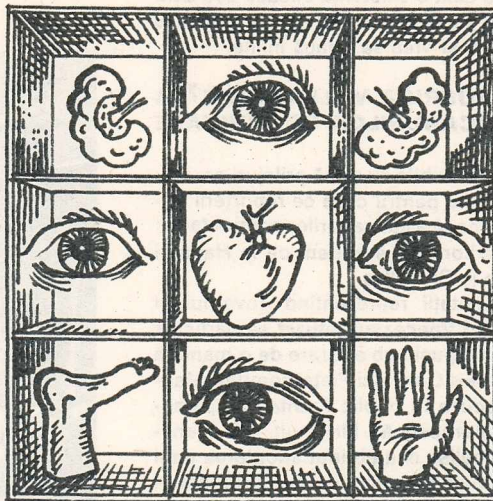
— V-am mai spus-o: nu țineți coatele pe masă!

Cum se sinucid doi scoțieni.

— Hai drăguțo, nu fi așa rușinoasă... Spune-mi cum te cheamă.

MEDICALĂ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2		S							
3		A							
4		T							
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ORIZONTAL: 1) Bolnav nu alta. 2) Drum gradat al mercurului — Aflate în bucătăria... organismului. 3) Galbene la față — Periferie textilă. 4) Hei! — Într-un cuvânt a... bolire! 5) Două inimi într-un glas — Un ochi negru. 6) A se ameliora (med.) — Apă cu gheață (reg.). 7) Din inimă! — Îți atrage atenția (interj.) — Particulă negativă. 8) Profesionistul unor gură-cască. 9) Se ia la ochi — Cîntec de leagăn. 10) A scos capul — Cu caractere deosebite.

VERTICAL: 1) De suflet — A avea ceva în cap (arh.). 2) A pățit-o. 3) Nu-i chiar comună — Nu-i ajută mintea. 4) E și nu e (fem.) — Nu poate fi trecut cu vederea... 5)...și nu vede (fem.) — Dă din cap. 6) Merg la Roma — Are cap. 7) Bun de gură (abr.) — Abia se mișcă. 8) Părinți alintați — I se schimbă părul. 9) Coloană, dar nu vertebrală — A intra la apă. 10) Nu prea-nghite multe — Scoate limba.

Toma MICHINICI

Dezlegarea jocului «EI, COMEDIE!», apărut în numărul 50

ORIZONTAL: 1) SCENETA — ACT. 2) PACALITI — AR. 3) IRONICA — UNU. 4) RIS — N — COMIC. 5) ICEA — BALON. 6) TAZLAU — AR — P. 7) TAB — FIN — HA. 8) BU — APEL — MAI. 9) ARICI — AMUZA. 10) NAS — ACRIT — T. 11) CLOVN — AMARA.

un muzeu al naturii:

A început vara australă! «Continentul de gheață» și insulele din preajma sa cunosc din nou efervescența activităților întreprinse de expedițiile antarctice. În stațiunile de cercetări au și început să sosească exploratorii polari din cele 12 țări semnatare ale Tratatului Antarcticii care, în atmosfera caldă a unei colaborări internaționale fructuoase, vor relua cercetările glaciologice, meteorologice, de observare a faunei și florei. Valoarea științifică excepțională a speciilor de vietăți sud-polare relevată încă de savantul și exploratorul Emil Racoviță, primul naturalist ce le-a studiat, a impus măsuri de ocrotire a lor, cele mai multe dintre ele (de pildă elefanții de mare) fiind adevărate monumente ale naturii.

Printre cele câteva «rezervații naturale» populate de colonii de foci, otarii, pinguini etc. se află și Insulele Kerguelen. Aici, în 1949, oamenii de știință francezi au întemeiat o stațiune de cercetări, unică prin complexitatea programului. Zilele trecute a debarcat în golful Morbihan cea de-a 20-a expediție franceză, formată din 50 de cercetători și personal auxiliar, care a reluat observațiile științifice asupra neobișnuitei vieți vegetale și animale din acest uriaș muzeu al naturii.

Navigând în apele a ceea ce am putea numi lumea subantarctică, formată din «îmbinarea» a trei oceane — Indian, Pacific și Atlantic — și limitată la sud de continentul antarctic, apare la orizont din involburarea valurilor, ca un miracol, un grup de insule bazaltice ce poartă denumirea celui ce le-a descoperit în februarie 1772: Yves de Kerguelen. De-a lungul vremii, ele au stîrnit curiozitatea multor navigatori, dar mai ales a oamenilor de știință care au găsit aici multe curiozități biologice.

Fauna ce populează aceste câteva insule împrăștiat și permanent măturate de puternicele vânturi din vest reprezintă un exemplu neobișnuit de adaptare a organismelor la condițiile unui climat subarctic. Și totuși prezența acestor animale nu poate să spulbere impresia dezolantă ce te stăpînește cînd te apropii de aceste coaste izbite permanent de valuri și bătute de rafale de ploaie sau de zăpadă. La mii de kilometri depărtare de așezările omenești, acest ultim prag spre Antarctica — Insulele Kerguelen — reprezintă metropola unei populații prea puțin cunoscute.

UN CIUDAT HAREM ACVATIC

Iată, bunăoară, specia de focă denumită **elefantul mării**. Parcă prinși în coșmarul morții, acești elefanți... de apă se tăvălesc în gropile de noroi scoțind sunete ce seamănă cu mugetul unei vaci sau lătratul răgușit al unui ciine. Care este cauza acestor sunete ciudate? Pur și simplu năpirlirea anuală.

Viața socială a acestor animale are multe elemente insolite. La începutul verii australe primii masculi, foarte grași și posedind o trompă voluminoasă pe care o umflă în semn de minie, sînt urmați de femele mai mici, grăsuțe. Ele depun puii pe care i-au purtat aproape un an în pintece. Turmele de 20-40 de femele sînt păzite de un singur mascul, care de regulă își dă mare importanță în acest harem acvatic sui-generis.

Femelele sînt fecundate în timp ce-și alăptează încă puii. De-a lungul acestei perioade adulții rămîn pe uscat fără să se hrănească; abia după ce puii încep să capete un aspect de burduf și sînt supuși primei năpirliri, părinții îi abandonează pentru a-și reface grăsimea în apă.

Din cauza condițiilor vitrege de viață, numeroși pui mor imediat după naștere, constituind un adevărat ospăț pentru Petrele uriașe. Lacomе, ele se năpustesc asupra hoiturilor și le devorează cu atita plăcere încît nu-și mai pot lua zborul.

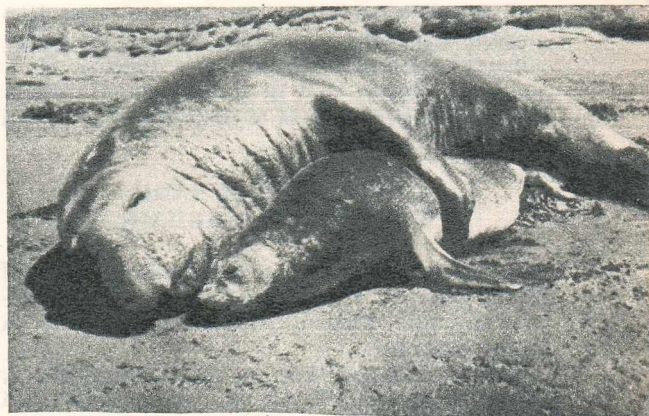
STATUI VII

Să ne îndreptăm privirea acum spre perechile costumate în «ținută de seară», care își fac prome-nada pe bulevardul alb și conversează în limba lor ce seamănă cu un sîsiit. Sînt așa-numiții **pinguini imperiali**, speciile Adeliе și Papua.

INSULELE KERGUELEN

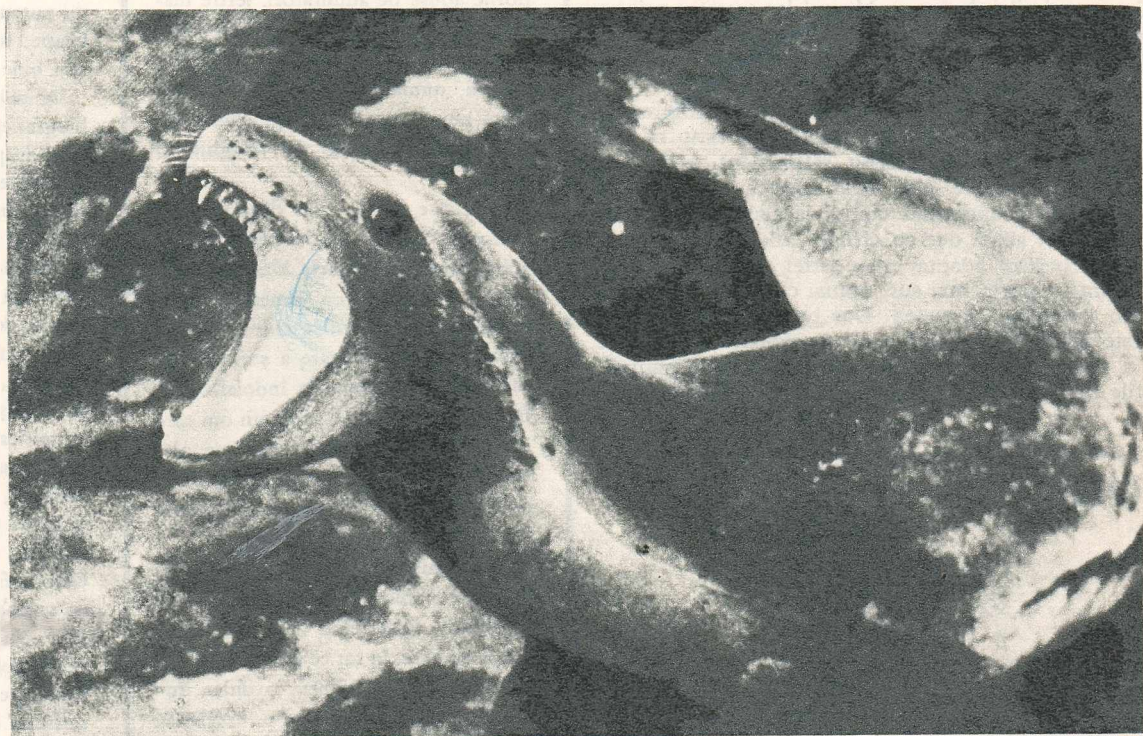
de prof. Marcela VINTILĂ

Mama și puiul ei... Nu. V-ați înșelat. Cei doi sînt «soț și soție». Sînt elefanți de mare, surprinși într-o tandră îmbrățișare. Masculul, mult mai voluminos decît femela, este singur împodobit cu trompa de la care i se trage și numele.

Familia pinguinilor imperiali domină toate celelalte grupuri prin statura lor ce ajunge la un metru. Ei sînt faimoși pentru ciudatul ritual ce se desfășoară în preajma și în timpul clocitului.

Acești pinguini își depun oul cu mare grijă, pe cele două labe apropiate, acoperindu-l cu o cută

▲ Un sadic în lumea animalelor: leopardul de mare.

Asistați la un adevărat cambriolaj în lumea necuvîntătoarelor, savant planificat și executat de o pereche Chionis: unul din complici distrage atenția victimelor, în timp ce celălalt se apropie neobservat de oul jinduit.

a abdomenului. De altfel, tot în același loc sînt cuibăriți o perioadă de timp și puii.

Femela stă fără nici un fel de hrană 70-80 zile, pînă la depunerea oului; apoi, «postul negru» e reluat de partea bărbătească, care păstrează oel timp de 63 zile, pînă cînd își face apariția noul născut. Un sentiment de admirație îți dă tenacitatea acestor părinți care datorită imobilității lor prelungite pot fi comparați cu mici statuete sculptate în granit și garnisite cu un plastron din marmură albă... Coloniile ajung în unele regiuni pînă la 750 000 de indivizi.

Acest tablou odihnitor este nu rareori tulburat de strigătul disperat al unui pinguin prins de un leopard de mare, care se distrează aruncîndu-și prada în sus, pentru ca apoi să-o prindă din nou în încheștarea ucigătoare. Jocul morții la care e supusă biata victimă pinguin îți trezește un simțămînt de antipatie față de animalul aspectuos ca înfățișare, dar de o cruzime care merge pînă la sadism. Este un adevărat monstru al oceanului, care adesea își semnaleză prezența prin șiroaiele de sînge ale victimelor sale.

Și totuși leopardul de mare este în stare de o gingășie ieșită din comun față de puii săi (să nu uităm că părinții cîntăresc citeva tone...). E de ajuns să-i observi cînd își învață puii să mîncească și să umble, pentru ca să te simți imbiat să le ierți cruzimea.

«HOȚI DE BUZUNARE» ÎN LUMEA PĂSĂRILOR

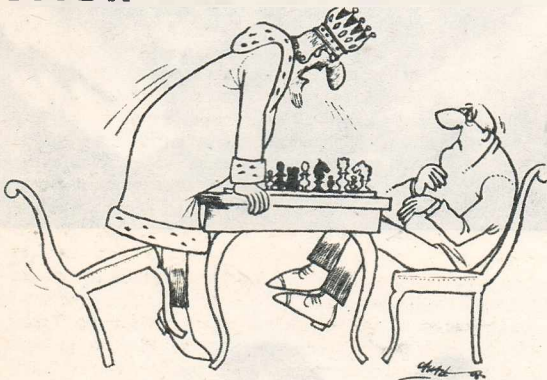
În Insulele Kerguelen se pot întîlni la tot pasul micile Chionis. Ele caută să împlinescă puținătatea trupului printr-o șiretenie rar întîlnită în lumea păsărilor.

Priviți aceste zburătoare de talia unor porumbei, costumate în halatele lor albe ce-ți aduc parcă aminte de un medic pregătit pentru consultații la începutul zilei de lucru. Mersul lor tacticos printre cuiburile suratelor, alegerea cu multă abilitate a prăzii, totul nu este decît o savantă strategie pentru a-și însuși oul mult rîvnit.

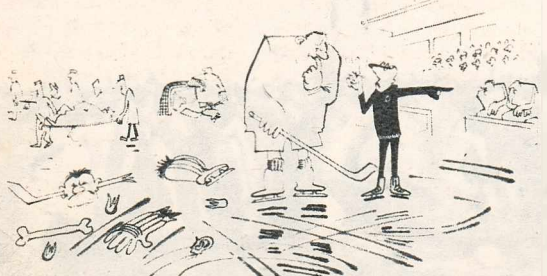
Perchea de Chionis operează numai împreună, în virtutea unui plan bine stabilit. În timp ce una dintre ele, cu un deosebit rafinament, nervează pasărea clocitoare pînă cînd aceasta exasperată o urmărește abandonînd cuibul, cealaltă, cu mișcări sprintene, agață oul cu cîrligul aflat în virful ciocului, perfect adaptat unei astfel de operații.

Am surprins, mai sus, numai citeva «instantanee» din Insulele Kerguelen. Dar bogăția lor științifică este mult mai mare pentru specialist, care găsește în acest ținut inospitalier un uriaș muzeu natural, file mereu reinnoite din fascinanta carte a naturii.

UMOR

—Șah, ai spus? Mie?...

— Un ultim avertisment!

cronică satirică

de Teodor MAZILU

IDIOTUL CU VIZIUNI COSMICE

Nu-i adevărat, e o prejudecată ideea că prostia e tot una cu mărginirea minții. Există, desigur, idiotul mărginit, cramponat într-o realitate îngustă și meschină, dar există și idiotul superb, idiotul cu mișcări mărețe de profet, idiotul sacru ca o statuie de marmură, idiotul cu o viziune largă asupra universului. Deși e prost ca noaptea, el vede departe, dincolo de lumea materiei, dincolo de sistemul nostru planetar.

Pe cît e de strîmbă mîntea fratelui său de cruce, pe atît de amplă, vastă, sonoră ca o orgă măreță, ca o catedrală, e mîntea idiotului cu viziunea clară asupra lumii. El nici n-are mîntea în sensul obișnuit, ci un fel de altar sacru, unde se înghesuie o dată cu florile aduse de admiratori, jertfe mărețe, tot felul de idei, viziuni, amenințări, profeții și anateme. Mizeria e aceeași, numai că idiotul cu viziune vastă asupra lumii o scoate la aer cum scot femeile rufele pe frînghie la uscat.

Cînd ți-e lumea mai dragă — așa hodoronc-tronc — se întrebă dacă există oameni pe planeta Marte și toată lumea îi ascultă, cu venerație, ultimele noutăți științifice culese dintr-o revistă de popularizare a științei. Ni-meni nu-i mai pune la îndoială inteligența, oare poate fi prost un om care se întrebă dacă există viață pe planeta Marte? Așa se explică și admirația pe care i-o poartă de ani de zile fratele lui de cruce, idiotul mărginit.

Toate mișcările lui au ceva de ritual, domoale și bine gîndite, îl privim cu admirație chiar cînd bea un banal pahar de bere, în tot ce face se observă un împărătesc echilibru, o dulce împăcare cu legile firii și-o excelentă părere despre sine însuși.

Idiotul cu vederi largi urăște prezentul, nu-l înțelege — și din această pricină, tema lui favorită e viitorul. Cum vom iubi peste 400 de ani, cum vom dansa peste 6000 de ani și cum vom lua micul dejun în viitoarele opt milenii. Aici, la mîncare, devine și profetic:

— Domnilor șunca va dispărea...

Din cauză că e incapabil de cel mai mic efort practic are numai planuri grandioase. Vrea o artă mare, bineînțeles. Cine nu vrea o artă mare cînd bea un pahar în plus? Ce-ar fi aceea «artă mare» habar n-are, dar asta nu-l împiedică s-o ceară cu toată căldura.

Ascuns cînd în Marte, cînd în Venus, e convins că, de aici, de pe pămînt, nu i se mai vede prostia.

literare

de Lucian RAICU

PAUL GEORGESCU:

COBORÎND

Intelect pasionat, atras de probleme veșnic nerezolvate, întemeindu-și însă activitatea pe cîteva solide certitudini și opțiuni categorice (de natură politică, în primul rînd), critic de incontestabilă vocație, cu importante merite în afirmarea generațiilor literare postbelice și (dincolo de unele curioase inegalități!) subtil comentator al literaturii și al ideologiei literare din trecut și din prezent, Paul Georgescu s-a afirmat (în urmă cu un an) și ca prozator de veritabilă ținută. Volumul *Virtele tinereții* (1967) conținea cîteva excelente nuvele de factură clasică (Vizite) sau modernă (O viziune a paradisului), scrise cu superioară îndemînare, cu un talent portretistic ieșit din comun și vîdînd, cu deosebire, mari aptitudini speculative și analitice. Aceste resurse susțin și debutul său în roman. *Coborînd* se anunță a fi doar prima parte dintr-o vastă construcție proiectată în cinci volume; este relatarea, întreprinsă la persoana I, a momentului de criză intervenit în biografia unui intelectual cu vederi «de stînga», publicist și profesor, în preajma izbucnirii ultimului război; un examen de conștiință făcut cu sinceritate și încredere «în căutarea» erorii, a rădăcinilor «impasului» intervenit. Cartea pornește de la recunoașterea deschisă a implicațiilor «politicului» în viața fiecărui om din epoca noastră. Din acest punct de vedere, ea este foarte convingătoare: nu putem evita angajarea, toate actele noastre se încarcă de o semnificație, toate înseamnă de fapt o atitudine, evaziunea e imposibilă, mai bine să acționăm lucid și în deplină cunoștință de cauză...

Dincolo însă de aspectul politic romanul este o reconstituire a biografiei interioare, o febrilă descindere în «infernul» lăuntric, condusă cu probitate, cu un puternic simț al adevărului, o analiză lucidă a motivelor intime în punctul de interferență cu lumea externă; o severă judecată de sine. Evenimentele nu sînt relatate cursiv, cronologic, ci în funcție de intensitatea momentului rememorării; razele se încrucișează, dominant rămînd totuși prezentul conștiinței. Cele trei planuri (primul: cel imediat, cuprinde concretul însuși al actului de a scrie, al doilea: fluxul amintirilor trăite, al treilea, reconstituirea universului îndepărtat al «părinților») se suprapun, fără ordine aparentă, într-o continuitate existențială, într-un mic elan al vieții în desfășurare, neprevăzută dar constrînsă a privi interpretări și semnificații din perspectiva din care e privită și judecată, o perspectivă unică, subiectivă, marcată totuși de efortul dureros al obiectivării. Senzația, care mărește coeficientul de autenticitate, este că autorul gîndește și scrie în fața noastră: sînt aduse în prim plan ezitățile, poticnirile, întrebările legate de dificultatea întocmirii unui roman. Cum să fie scris acesta, ce e în definitiv literatura etc. Întrebările ținînd de ordinul construcției și al tehnicii literare își revelează însă un substrat mai adînc: scrisul e conceput ca o tentativă de eliberare, un mod de a stăpîni și a învinge «spaima», el devine astfel o imperioasă necesitate lăuntrică, dictată de un impuls al salvării de neant: «Rostul scrisului meu nu e să evoce, să descrie, ci să treacă prin oglinzi spre a mă duce de la cunoscut la necunoscut, de la fapt la sens, de la cele văzute la nevăzute, pe care știindu-le, atunci, să le stăpînesc». Efortul chinuitor, patetic, integrat în substanța scrierii, tinde la descoperirea unei erori fatale, a punctului de pornire suspect, care a antrenat seria de eșecuri. Scrisul pare a fi acum singura speranță, singura demnă consolare. Cum s-a produs eroarea și de ce a trecut, în primele faze, neobservată? «Cum s-a produs? Căci o eroare există, gravă, în viața mea, deviînd-o, falsificînd-o. Nu numai una, desigur, mai multe, dar ele provin, toate, dintr-o unică și gravă alterare de substanță, ea le-a generat pe celelalte». Cartea, în întregul ei, este relatarea, plină de febrilitate a coborîrii în sine, efectuate fără iluzii, cu o reală necruțare. Atinge totuși această descindere în sine, această înverșunare a autocunoașterii, zonele de intensitate ale tragicului? Difilul de răspuns. Cert e că există o impresionantă tentativă în acest sens, împiedicată a ne realiza pe deplin de prea-marele avînt speculativ și, uneori, pur verbal. Probabil că volumele următoare ale ciclului vor îngădui un răspuns categoric. Pînă atunci, să ne grăbim a recunoaște interesul deosebit și vigoarea inițiativei, originalitatea acestui text de vibrantă intelectualitate în contextul literaturii noastre, voința de luciditate și adevăr afirmată în cadrele unei proze încordate, vii, pătrunzătoare și, nu o dată, substanțiale. Ne trebuie astfel de cărți, desigur.

F

reflector științific

un nou aliaj românesc

Economisirea metalului neferos reprezintă, după cum se știe, o sarcină de o deosebită importanță pentru industria constructoare de mașini din țara noastră, cu atât mai mult cu cât o mare cantitate din aceste materiale se importă. Preocupat de această problemă un colectiv de ingineri de la Uzina constructoare de mașini din Reșița a reușit să elaboreze un nou aliaj de metal neferos, a cărui formulă de compoziție a fost brevetată ca invenție.

Aliajul, bazat îndeosebi pe bronz, înlocuiește cu bune rezultate unele metale neferoase care pînă acum se importau. El este folosit la turnarea unor piese expuse unei mari uzuri: cuzineți, bușe, lagăre etc.

materialele plastice pătrund în industria ceasurilor

Materialele plastice au început să fie utilizate la execuția unor piese pentru ceasurile de mână, ca urmare a unor cercetări îndelungate efectuate în Elveția. Cele mai mici piese executate din copolimeri ai acetalilor au 0,5 și 0,4 mm și un diametru interior de 0,24 mm. Utilizarea copolimerilor în industria ceasurilor de mână prezintă numeroase avantaje: se reduce numărul operațiilor de execuție, se diminuează efectul de coroziune, se elimină complet efectul de magnetizare și se îmbunătățește efectul antișoc al întregului mecanism.

Pe baza rezultatelor obținute din experimentările de pînă acum se apreciază că acești copolimeri vor găsi o largă utilizare în industria aparatelor fotografice și în cea a instrumentelor electronice și optice destinate atât determinărilor industriale cît și celor de laborator.

veninul de cobra este anticanceros?

Acum 35 de ani faimosul doctor Calmette, creatorul vaccinului B.C.G., făcea o comunicare în fața Academiei de științe care, la vremea sa, a stîrnit interes, dar apoi a căzut în uitare. Savantul francez susținea — și aducea rezultatele experiențelor sale în sprijinul tezei sale — că anumite veninuri posedă proprietăți anticancerogene. Recent, ipoteza a reținut din nou atenția specialiștilor.

Profesorul belgian Gillo a reluat cercetările înaintașului său, utilizînd venin de cobra, și a descoperit că acesta exercită o acțiune inhibitoare netă asupra anumitor tipuri de cancer. Gillo a făcut experiențe pe 80 de animale, din care jumătate primeau la fiecare două zile 0,5-1 g venin, în timp ce celorlalte li se făceau injecții cu ser fiziologic. La acest din urmă lot

de control tumorile au progresat de aproape patru ori mai rapid decît la animalele «tratate» cu venin.

Lucrările se află abia la început, partea cea mai grea fiind depistarea acelor enzime din veninul de cobra care posedă această stranie putere anticancerigenă. Apoi vor fi făcute verificări, experiențe, din nou experiențe, verificări...

„vînătoare” de sateliți

Pare ciudat, dar și în lumea astronomilor se vorbește destul de des despre vînătoare. Nu de cea de sfîrșit de săptămînă, cînd savanții părăsesc galaxiile și se afundă cu arma la umăr în tufiș, așteptînd cu suflul la gură sosirea vreunui urecheat, ci o vînătoare, ca să spunem așa, profesională. Obiectul ei: descoperirea de noi «Luni», de noi sateliți ai planetelor care, împreună cu Pămîntul, formează marea familie a sistemului nostru solar. Și chiar dacă «loviturile în plin» sînt destul de rare, disputele științifice în jurul sateliților prezumați nu lipsesc de fel.

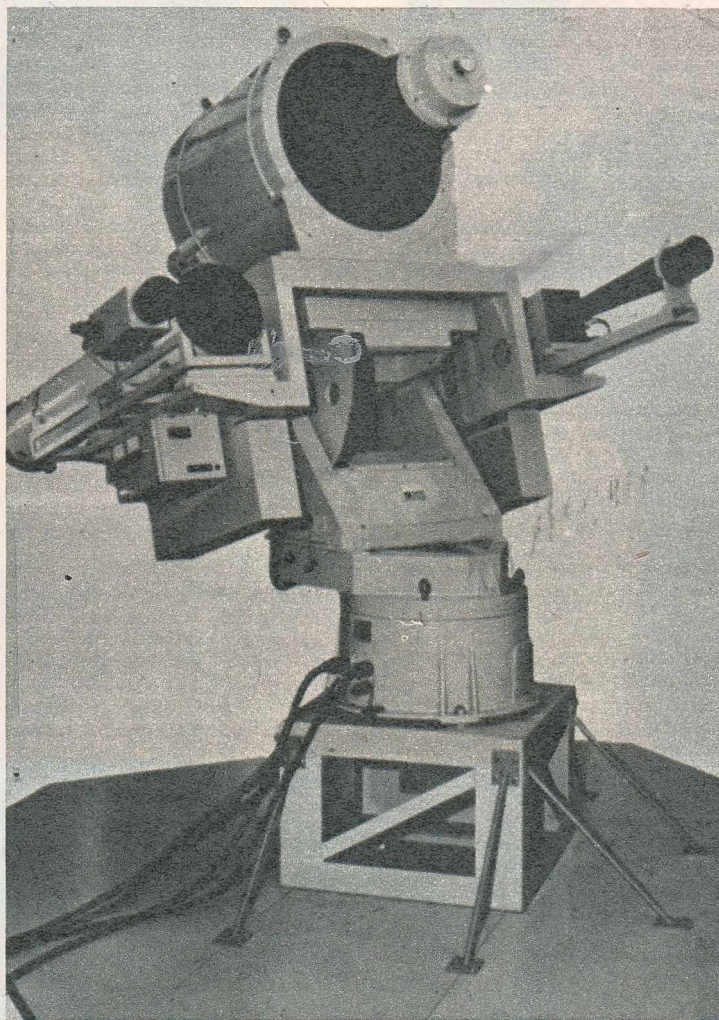
După descoperirea celui de-al zecelea satelit al lui Saturn, acum un an, de către francezul Audoin Dolfuss, «vînătorii cerului» își îndreaptă atenția spre Iupiter și Uranus. Astronomii Welson, de la Universitatea din Londra, și Bowell, de la Observatorul din Meudon (Franța) și-au exprimat părerea că Iupiter, cea mai mare planetă a sistemului solar, are un satelit încă necunoscut care se rotește între orbita satelitului Amaltea și cea a unuia din sateliții descoperiți de către Galileu.

În ceea ce-l privește pe Uranus, noul său satelit — al șaselea — s-ar găsi «între» cei doi sateliți cu denumiri shakespeariene: Miranda și Ariel. Fi-rește, pentru moment, acestea nu sînt decît ipoteze, bazate pe o serie de calcule.

De altfel se pare că nici lista sateliților lui Saturn nu s-a încheiat. Dr. Hannes Alfvén de la Institutul regal de tehnologie din Stockholm, pornind de la existența unei pete închise în zona inelelor planetei, a presupus că ea s-ar datora de fapt unui al 11-lea satelit, cu o durată de revoluție de 19 ore și 30 de minute, în timp ce Welson și Bowell îl situează mai aproape de Saturn, atribuindu-i o perioadă de revoluție de 15 ore.

Nu mai rămîne decît ca observația directă să confirme numele astronomicului «cîștigător». Sau poate, dreptatea va fi de partea unui «outsider»?

Compania japoneză Hitachi a realizat acest prototip de antenă de urmărire a sateliților artificiali, pe baza razelor laser. Constructorii pretind că acest sistem, aflat deocamdată în fază experimentală, ar fi de zece ori mai precis și mai eficient decît sistemul actual bazat pe unde radio.

DIALOG CU CITITORII

Dacă bătrînul Horațiu i-a considerat pe poeți drept prototip al «supărăcioșilor» — *Genus irritabile vatum* — a făcut-o, desigur, pentru că nu-i cunoștea pe fotbalisti sau, mai exact spus, pe supporterii fotbalistilor. Trebuie să mărturisim, cu riscul de a deconspira unul din secretele de fabricație ale revistei, că ținînd seama de acest adevăr și observînd, îngrijorați, efectele pasiunii fotbalistice asupra supărăcioșilor — după definiția horațiană — poeți și scriitori, cîțiva membri ai redacției noastre au opinat pentru ignorarea deliberată a problemelor fotbalistice. Să ne ocupăm de orice, de zootehnie și de Biafra, de cibernetică și de igiena restaurantelor, de criza monetară occidentală și de bibliotecile populare, de orice, chiar de Alain Delon, numai de fotbal nu, spuneau acești reprezentanți ai tendinței ponderate. Se știe, explicau ei, că românul se naște nu numai poet, cum pretindea Alecsandri, ci și specialist în televiziune și în fotbal. De poezie ne-am ferit pînă acum, cu televiziunea ne-am găsit beleaua (cronicara noastră a fost dată în judecată de un impulsiv tele-personaj), să nu miniem pe Dumnezeu, zgîndărind și instinctele fotbalistice.

Vox clamantis in deserto. Aceste cumiți avertismente n-au fost ascultate și ceea ce trebuia să se întîmple, s-a întîmplat. Pentru că, după părerea noastră, cronicarul «Flăcării» nu s-a exprimat destul de reverentios cu privire la echipa U.T.A., am și primit cîteva scrisori iritate (majoritatea, din Arad, bineînțeles). Condamnarea noastră este irevocabilă, crima de lèse-U.T.A. nu cunoaște nici prescripție, nici circumstanțe atenuante. Ce putem să răspundem decît că îi invidiem pe furtunoșii noștri corespondenți pentru perfect consolidatele lor certitudini. În ce ne privește, trebuie să mărturisim cu rușine că ne rezervăm pasiunile pentru alte domenii; nu avem nici o preferință specială pentru vreo echipă din diviziile A, B, C etc., ne bucură jocul frumos și succesele oricăreia dintre ele și nu «ținem» decît cu una singură: echipa națională.

Solicitîndu-i pe cititorii noștri să nu se lase pradă nervilor, îi rugăm, în același timp, să nu fie nici prea curioși. În ultimul timp, am primit mai multe scrisori în care ni se cere să dezvăluim numele și adresele diferitelor persoane (feminine) care au apărut în unele fotocompoziții de pe copertele noastre (unii împing egoismul pînă acolo încît pretind insistent ca adresele să le fie comunicate nu prin revistă, ci direct, acasă, prin scrisoare personală, probabil pentru ca să nu se mai poată bucura și alții de «avantajele» unei asemenea comunicări). Ne pare rău dar nu vom satisface aceste cereri. Adresele nu le cunoaștem nici noi și nici măcar identitatea unora dintre aceste persoane. Ele au, în compozițiile despre care e vorba, o valoare — dacă vreți — simbolică și nominalizarea lor n-ar face decît să diminueze această valoare. **Mutatis mutandis**, crede oare cineva că dacă știm numele fînăresei care i-a servit de model lui Rafael avem o mai adecvată reprezentare estetică asupra Madonelor pictate de dînsul? Și apoi, e bine să lăsăm și un colțisor de taină în bucuriile noastre. Dacă totdeauna și pretutindeni vom ști tot despre toate, cum vom mai putea visa?

Un cititor de la termocentrala din Ișalnița-Dolj ne propune, cu malițiozitate, să completăm ancheta noastră de sfîrșit de an cu întrebări despre: cel mai prost film al anului, cel mai prost cîntăreț etc. Este, poate, o sugestie de reținut. Păcat însă că autorul propunerii nu-și păstrează umorul pînă la urmă și se enervează ca un supporter de fotbal, grațificînd cu calificative injurioase și profund nedrepte pe cîțiva dintre cîntăreții noștri de muzică ușoară. Cît despre afirmația «Am fost prin București, am văzut și vreo cîteva piese de teatru, foarte slabe și slab jucate, o mare lipsă de talent, de pregătire, la toți», ce să spunem? Poate ați văzut dumneavoastră spectacole mai grozave la Ișalnița (te pui cu oltenii?), dar vă asigurăm că și oamenii de teatru din București se străduiesc...

Tot oarecum în legătură cu teatrul avem în față două scrisori. Într-una, o cititoare din comuna Pîrscav, județul Buzău, ne întrebă ce ar trebui să facă pentru a deveni acțiță sau cîntăreață de muzică ușoară. Din ceea ce ne scrieți: «iubesc foarte mult muzica ușoară și filmele» rezultă, stimată corespondentă, că îndepliniți deja prima condiție pentru a vă realiza visul. Rămîn celelalte. Cel mai urgent, ni se pare, să studiați mai departe, să citiți cît mai mult; fără pregătire intelectuală nu se poate concepe azi vreo realizare autentică în arta interpretativă. În al doilea rînd, căutați să activați cît mai intens în mișcarea artistică de amatori. Și mai scrieți-ne.

Într-o altă scrisoare studentul P. Chirilă ne mulțumește, în cuvinte emoționante, pentru sfaturile primite din partea revistei și care l-au ajutat, spune domnia-sa, să-și mobilizeze energiile în vederea prezentării cu succes la examenul de admitere la Institutul de artă teatrală și cinematografică. Te felicităm, tovarășe Chirilă și îți urăm să cunoști toate satisfacțiile pe care profesiunea dumitale viitoare ți le poate oferi. Cît despre noi, sîntem gata, de pe acum, să-ți rezervăm un loc pe copertă sau în «Albumul Flăcării».

H. DONA

UN ASEMENEA EVENIMENT TREBUIE NEAPĂRAT ȘĂRBĂTORIT. CĂCI APARIȚIA ALMANAHULUI FLACĂRA 1969 ESTE ÎNTR-ADEVĂR UN EVENIMENT DEOSEBIT.

388 pagini în condiții tipografice de lux, reunind o bogăție neobișnuită de reportaje pe teme interne și internaționale, fotografii color ale actorilor de cinema, interpreților de muzică ușoară, sportivilor preferați de publicul larg, imagini grăitoare dintr-o serie de mari metropole ale lumii, schițe polițiste și umoristice semnate de nume repute, reproduceri din lucrările celor mai renumiți graficieni ai secolului, moda anului '69 în viziunea celor mai buni creatori din țară ca și din Paris, Roma, Londra, curs complet de Yoga în imagini, și multe, multe altele, pe care vă rezervăm plăcerea de a le descoperi singuri.

Grăbiți-vă deci și dumneavoastră, să deveniți posesorul acestui excelent almanah.

despre ADAS

(XI)

Continuăm să publicăm amănunte despre asigurările externe practicate de ADAS. Interlocutor — tovarășul **Ilie Rădoi**, directorul Direcției asigurări externe.

Red.: *Asigurarea mărfurilor care fac obiectul comerțului exterior constituie, desigur, o latură importantă a asigurărilor externe. Ce ne puteți spune cu privire la această activitate a direcției pe care o conduceți?*

Gh. Rădoi: Cumpărătorul sau vânzătorul din țară sau din străinătate, care suportă riscul pe toată durata transportului mărfurilor, este expus la unele pierderi, printre care chiar și pierderea completă a mărfurilor sale. De aceea el dorește să-și asigure posibilitatea de acoperire a pagubelor produse în timpul lungilor perioade de transport: pe mări, pe oceane, pe diferite căi de comunicație: aeriene, fluviale, rutiere etc. Așa se explică faptul că numeroase organizații și persoane interesate încheie asigurări corespunzătoare.

Administrația Asigurărilor de stat devenit binecunoscută și apreciată pe piața internațională. Tot mai multe întreprinderi străine i se adresează direct, sau prin colaboratorii ei din străinătate, în vederea contractării asigurărilor de transport. La aceasta contribuie și activitatea de popularizare în țară și străinătate.

Red.: *Rezultă că Administrația Asigurărilor de stat lucrează în condiții de competitivitate cu instituții și societăți de asigurare străine.*

Gh. Rădoi: Întocmai. Dacă creșterea volumului comerțului exterior constituie condiția obiectivă pentru permanenta largire a activității de asigurare, condițiile avantajoase pe care ADAS le oferă asiguraților, precum și promptitudinea cu care plătește despăgubirile convenite pentru mărfurile dăunate sau pierite, determină pe cei interesați să încheie asigurarea respectivă la Administrația Asigurărilor de stat.

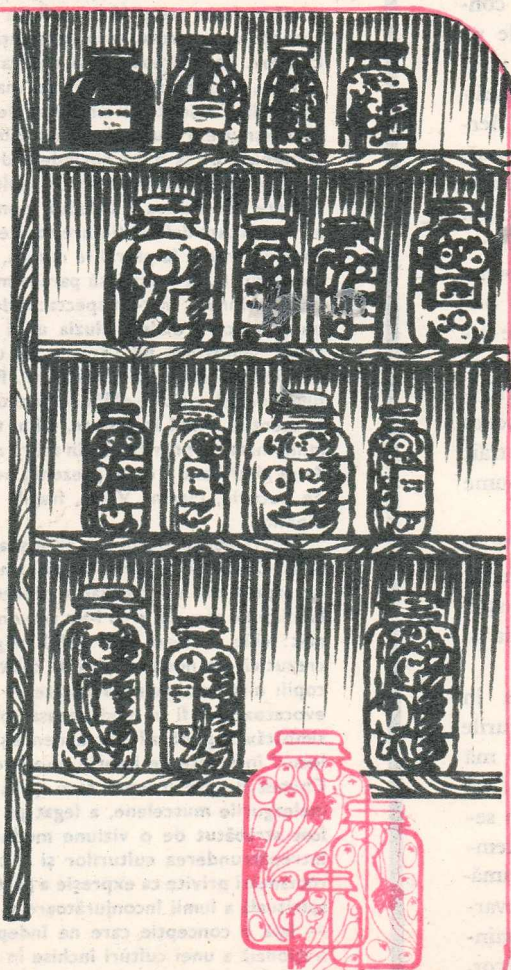
Red.: *Este ușor de dedus faptul că în cazul când o întreprindere românească de comerț exterior constată diferite pagube la mărfurile de import asigurate, delegații Administrației Asigurărilor de stat stabilesc datele necesare pentru plata despăgubirilor. Ce se întâmplă însă când asiguratul este din altă țară sau când întreprinderile românești asigură mărfuri care se exportă?*

Gh. Rădoi: Pentru asemenea situații ADAS are reprezentanți, denumiți «comisari de avarie», în toate țările și aproape în toate porturile mai importante ale lumii. Aceștia au pe lângă misiunea de a indica măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea și limitarea extinderii daunelor și pe aceea de constatare a acestora, când se ivesc. Asiguratul din străinătate sau întreprinderea românească de comerț exterior primește din partea comisarului de avarie un «certificat de avarie» care, împreună cu alte documente, servește la stabilirea drepturilor de despăgubire.

**Magazinele
I.L.F. ILFOV-
Municipiul
București**

*oferă
consumatorilor
un bogat
și variat
sortiment
de produse
semiindustrializate*

**O GALERIE DE PICTURĂ
ÎNTR-UN CLASOR FILATELIC.
O COLECȚIE FILATELICĂ
ESTE INSTRUCTIVĂ
ȘI RECREATIVĂ.**

10. POSTA ROMANA

1. POSTA ROMANA

3. POSTA ROMANA

**Întreprinderea
Filatelia
pune la dispoziție,
prin ghișetele
și magazinele
filatelice
serii de mărci
românești și străine,
plicuri filatelice
cu premii.
Accesorii:
clasoare,
lupe,
pensete etc.**

de Nina CASSIAN

de Felicia ANTIP

CASTANE COAPTE

Venea iarna, ca și acum. Noiembrie, luna mea de culoarea fierului umed, dar plasată departe, în copilărie, în Brașovul cu anotimpuri somptuoase. O, senzațională aromă intrerupind aerul, steril după moartea vegetației, aroma unică a castanelor coapte! Sfiriau pe jarul sobelor scunde, cilindrice, întunecate, mă priveau cu ochi albi, prin crăpătura pleoapelor brune, virite în pungă îmi încălzeau miinile prin mănuși și pieptul prin postavul paltonului, strâns ținute, fructele fierbinți. Și apoi, dezbrăcate de coaja lor nisipoasă, pirlită din loc în loc, o bucurie a cerului gurii și a cerului de iarnă, asociate de atunci mereu, cu acele conexiuni subiective și trainice pe care numai misterioasa copilărie le stabilește o dată pentru totdeauna!

Și iată-le, castanele mele, înmiresmind bulevardele Parisului, pocnind pe grătare înalte, privind cu ochi mișiți trecerea lentă a mașinilor grăbite, vitrinele etalindu-și sclipitoarea confuzie dintre util și inutil, străzile pe care apropierea Crăciunului le-a stropit cu feerie electrică, iar eu, încălzindu-mi miinile reci pe punga fierbinte, mușcind din carnea lucioasă, dulceagă, pirlită pe alocuri, cu exultanța și nostalgia de atunci, ca și cum, oriunde m-aș afla, oricât de violente și de inedite ar fi privescările și faptele, m-aș căuta numai pe mine, m-aș bucura numai cu bucuriile mele, cele îndelung verificate și însemnate de destinul meu, de locul nașterii, de cercurile pe care experiența le-a desenat în trunchiul meu, de ceea ce am trăit cu mine și între ai mei, într-un anume timp exterior și interior.

Și așa și este — umblăm prin lume cu un sens învățat pe de rost de singele nostru, și noul întilnit este numit astfel de sensibilitatea, ideile, imaginația și memoria noastră.

Goana pe orizontală, risipirea în diversitatea lumii, nu sînt riscurile mele. Pe mine mă caut, pe mine mă confirm sau mă infirm, pe mine, cu biografia pe care mi-au potențat-o secolele dinainte, strămoșii și contemporanii mei, și întilnind un amănunt — castanele coapte pe bulevardele Parisului — îmi întilnesc amintirile și continuitatea. Și nici un decor, oricât de spectaculos ar fi, nu are puterea să-mi modifice esența.

Opera lirică din Chicago sărbătorește cincizeci de ani de existență printr-o stagiune cu un repertoriu deosebit. După spectacolele cu Norma, Salomea, Falstaff și Privighetoarea, a fost prezentat și oratoriul pentru scenă Oedipus Rex de I. Stravinski. Rolurile sînt concepute a fi cîntate din postura unor statui imobile. O interpretare excepțională (Paulo Washington, Donald Gramm, Oralia Dominquez și Mirto Picchi) a trecut cu brio toate dificultățile de ordin artistic și scenic.

Théâtre des Variétés din Paris prezintă o piesă polițistă cu multe personaje și... trei autori: Steve Passeur, Jean Serge și Robert Chazal. Schema intrigii din Amuzament pe jumătate (așa se intitulează piesa) e destul de obișnuită: o societate de oameni care se detestă, o crimă și, bineînțeles, un polițist, Robert Hossein. În rolurile feminine, remarcabile mai ales prin... eleganța vestimentară, actrițele Genéviève Grad, Evelyne Dandry, Danielle Vole etc.

În studiourile din Milano se turnează încă o producție-mamut destinată televiziunii: Guliver. Actorul Arturo Corso, interpretul principal, afirmă că l-a cucerit acest rol deoarece «ca și noi, el pledează împotriva ipocriziei, despotismului și războiului». Muzica va fi semnată de Fabrizio de André, autorul cunoscutei melodii Marinella.

Nittig este un mic vas care a fost transformat în sală de spectacole cu 144 de locuri: el a devenit astfel unicul teatru pe apă al Stockholmului. Per Edström, care cumulează funcțiile de căpitan de vas și șef al ansamblului artistic, pregătește primul spectacol cu Olandezul zburător de R. Wagner.

Teatrul de stat din Berna (Elveția) a împlinit 65 de ani de rodnică activitate artistică. În această stagiune festivă el și-a înscris în repertoriu, alături de alte piese de frunte ale dramaturgiei contemporane, «Biografie» de Max Frisch și «Mama» de Bertold Brecht. Prezentăm o imagine din «Mama» cu actrișii Ingeborg Arnold și Friedrich Bachschmidt.

nu vă lăsați descurajați de programul radio tv!

Totul este să fii un telespectator devotat, conștiincios, care nu închide aparatul indiferent dacă ceea ce scrie în programul Radio TV îl tentează sau nu. Micul ecran are grijă să răspândească uneori prezența continuă la post. Cei ce n-au pregetat duminică 8 decembrie să rămână pe programul 1 deși emisiunea de varietăți anunța un număr excesiv de mare de comici specializați în «cîrlige», au avut surpriza unui mic show de la Olympia. Cu Aznavour, cu Pia Colombo, dar și cu acrobați pentru liniștirea conștiințelor celor care, și la noi, consideră numerele de circ ca o condiție de viață a music-hall-ului. Simpaticii frați Hines, cîntăreții dansatori, ne-au reamintit de existența unui gen coregrafic nepretențios însă antrenant, amuzant, spectaculos: step-ul. În cumplita banalitate și monotonie a dansului de estradă prezentat de o bună bucată de vreme pe micul ecran, cite o secvență de pas ritmat ar aduce puțină prospețime și bună dispoziție. Step-ul nu a îmbătrînit, deși are vreo patru decenii, nu e inaccesibil unui dansator cu înzestrare medie — îl bătea, vă amintiți, desigur, și micuța Shirley Temple — și nu am cere, celor ce s-ar încumeta să-l practice, să și cînte în același timp, ca cei doi artiști americani.

Două zile după această derogare de la programul tipărit a survenit alta, nu mai puțin plăcută. Așteptam cu o oarecare îngrijorare emisiunea-concurs «Alegeți cu o ilustrată» nu numai pentru că experiența primelor concursuri pentru selecționarea de cîntăreți ne-a făcut pesimiști. Nici numai pentru că — așa cum bine spunea colegul care ne avertizează la «Memento» asupra programelor viitoare — metoda e bătrîneasă («o folosea și tata mare la soarele»). Ci mai cu seamă pentru că mă temeam că vor ieși cîștigători băieții și fetele cu mai mulți bani și mai puține scrupule, nu neapărat cei mai talentați.

În locul acestei întreprinderi pe care o așteptam cu măturisită aprehensiune, marți 10 decembrie ne-am reîntilnit, după o prea lungă absență, cu regizorul prin excelență profilat pe televiziune: cu Valeriu Lazarov. Pe nedrept acuzat cîndva că n-ar face decît să-l pastişeze pe Averty, Lazarov și-a definit tot mai categoric personalitatea artistică originală. Chiar atunci cînd tipul de emisiune este străin preocupărilor lui obișnuite, recunoști «marca fabricii». Îmi amintesc de o mai veche transmisie de la o întreprindere de confecții pe care o urmăream cu un ochi distrat, cu interes cel mult pentru modelele urmînd a fi prezentate. Emisiunea a început monoton și împiedicat: interviu cu o arhitectă care definea fiecare rochie în parte ca o «rochie pentru femei» iar cînd trecea la plural le numea, prescurtînd exagerat, «rochi» (cu un singur i). A venit însă parada modei și, pe neașteptate, transmisia s-a transformat într-un spectacol de calitate. Manechinele, filmate din unghiuri care dădeau iluzia unui balet-pantomimă, se mișcau ca la Dior. Semnătura lui Lazarov pe un reportaj prin definiție banal îi imprimase ceea ce se cheamă stil. Revenind la seara de 10 decembrie, filmul de televiziune «Miinile» a avut eleganța simplă a sugestiei reduse la esențial. Miini înțeleștate, miini timide, miini-scut, miini expresive, miini inerte și printre ele, în acord cu ele, cîntăreți dintre cei mai buni: Aura Urziceanu a cărei prezență pe micul ecran este oricînd un prilej de bucurie, Marina Voica, fragilă și sensibilă ca o căprioară, Florin Piersic.

Programele propriu-zise aduc și alte surprize în raport cu programul scris. Citim: «Film serial pentru tineret. Cutrelerînd pămîntul. Al doilea capitol din acest serial se petrece în Scoția». La sfîrșit, «tineretul» familiei, pe care cu greu l-am convins să încerce noua emisiune, a exclamat: «De ce n-au lăsat titlul original, «Castelul cu fantome»? Am crezut că e o nouă rubrică de călătorii». Ceea ce nu înseamnă însă — copiii n-au totdeauna dreptate — că emisiunile turistico-geografico-evocatoare ar fi în mod necesar plicticoase. Prima «Invitație pentru sîmbătă», de pildă, a fost realmente și agreabilă, și utilă. Și filmele despre locuri încărcate de istorie ne-au rezervat surprize. Filmul lui Iordan Chimet despre drumul care, prin Scheii Brașovului și în jos peste meleagurile muscelene, a legat pe vremuri Occidentul de Balcani, a fost străbătut de o viziune modernă asupra istoriei. Confluența și întrepătrunderea culturilor și a civilizațiilor, străvechi monumente românești privity ca expresie a participării din toate timpurile la viața spirituală a lumii înconjurătoare și a contribuției la perfecționarea ei — iată o concepție care ne îndepărtează în mod fericit de mistica irațională a unei culturi închise în sine, imuabilă, bazată nu atît pe o firească dezvoltare multilaterală, cît pe neînțelese atavisme. E un păcat în care au căzut destui autori de asemenea documentare, și dacă nu mă înșel, chiar și Iordan Chimet cu alte prilejuri.

GASTRONOMICĂ

crap bețiv

Să știți totuși că nu toți crapii au această înclinație atât de condamnată atunci când este întâlnită la noi, oamenii. Bețivi sînt numai crapii veseli, cei care dau din coadă de parc-ar fi luat primă pe trimestrul III. Ca atare, cine-i curios să verifice existența acestui viț la crap, să cumpere unul viu — adică dătător din coadă. Nu căutați să aibă și icre pentru că, ori a mișcat el din mustăți, ori alții din urechi, cert este că nu prea mai au.

Ajunși cu crapul acasă îi faceți o băiță (fără săpun în orice caz) și-l așezați pe masă. O să vedeți atunci cum, după o vioaie bătaie din coadă, o să deschidă cu insistență gura. Să nu credeți cumva că ar avea chef de taclale (că-i mut ca un pește) ci cere pur și simplu de băut. De aceea trebuie să aveți la îndemână niscaiva coniac (îl preferă pe cel de 5 stele, că-i mai aromat) din care să-i dați o linguriță. O dată verificată predispoziția ce o are spre acest rușinos viciu nu stați la îndoială decît 15 minute înainte de a-l pedepsi exemplar. Adică îl bărbieriiți de solzi, îl spintecați și-l curățați de rele la propriu. După această operație îl spălați și îl uscați bine cu prosop de in. Pregătiți un grătar, ușor uns cu untdelemn, și puneți-l să se perpelească temeinic la foc încet pe ambele părți. Aveți grijă cînd îl întoarceți să nu-și lase pielea pe grătar. Cînd e gata, îl așezați pe un platu mare, îl înconjurați cu cartofi fierți, fierbinți, nesfărîmicioși (vă privește unde-i găsiți), peste care presărați puține frunze tocate de pătrunjel. Peste pește puteți pune dacă vreți cîteva felii de lămîie — în afara celei servite aparte, pentru zeamă.

Desigur că în prealabil invitați vreo doi-trei prieteni sub nasul cărora plimbați puțin platoul aburind înainte de a-l pune pe masă. Apoi, turndînd fiecărui comesean cîte un pahar de vin alb demisec spre sec, le veți ține o scurtă și instructivă conferință moralizatoare despre urmările nefaste pe care le are beția. Dacă vreunul dintre comesenii deschide gura — turnați-i pe gît paharul de vin. Să se-nvețe minte!

P.P. NAȘU

HAI NOROC, BĂLANE!

«La calul bălan», «La botul calului»... Care o fi originea acestor arhicunoscute embleme de circiumă? Nu cumva un nărav încă necercetat al nobilului patrupeț de a trage uneori la măsea? Mai că am admite o asemenea ipoteză privind fotografia de față în care Andy Simson își cinstește prietenul înșeuat cu o halbă, la un bar proaspăt deschis în Piccadilly Circus din Londra. ...Doar dacă n-o fi vorba decît de o reclamă bine ticluită.

 MAIMUȚA
și
FOTO-
REPORTERUL

Cînd S. Steiner glumește cu declanșatorul automat...

 REPLICI FĂRĂ...
REPLICĂ

- La întoarcerea în țară, după o lungă călătorie în Europa, o tînără americană e întrebata de prietena ei dacă a vizitat Florența.
- Nu știu, de bilete s-a ocupat tata.
- Doamna curioasă către bătrînul doctor: — Și cînd descoperiți o nouă boală, cum știți care e numele ei?
- O tînără secretară întîrziind acasă pentru cină, se justifică: — Bărbatul care m-a urmărit mergea atât de încet!
- «Mergeu cu 120 km pe oră», îi atrage atenția o tînără fată logodnicului care conducea.
- Imposibil, draga mea, nu sîntem plecați

decît de jumătate de oră.

- La un salon, unde era afișată o pancartă pe care scria: «Nu trageți în pianist», un cow-boy îl impușcă totuși într-o zi. Dîndu-și ultima suflare, pianistul abia mai putu să spună: — Analfabete!
- Un celebru gastronom spunea: — Cînd și se servește ceva în Anglia, dacă e caldă este supă, dacă e rece este bere.
- Se spune că o micuță fantomă i-a mărturisit mamei sale: — Eu, să-ți spun drept, nu cred de loc în toate poveștile astea cu oameni vii.
- Există «perpetuum mobile?» — Da — spunea un englez — este un scoțian care urmărește pe altul care îi dătează bani.
- Acuzat că a furat un ceas, hoțul explică: — Ce era să fac, domnule comisar? Ceasul mergea, eu mergeam. Atunci ne-am hotărît că mergem împreună.

 O VIZITĂ NEOFICIALĂ
ÎN ROMÂNIA LA 1868

La începutul lunii mai a anului 1868, cercurile politice din București, presa și inițiativa discutau cu aprindere despre vizita neoficială a unui important personaj. Pregătirile de tot felul, pavoazarea străzilor principale, exerciții de defilare ale unităților militare nu mai conțineau iar negustorimea, mesteșugarii și mahalagii erau îndemnați să-și părăsească pentru o zi sau două îndeletnicirile pentru a saluta pe înaltul oaspete care-și manifestase dorința să rămînă incognito.

Secretul în legătură cu această vizită a fost curînd aflat. Oaspetele nu era altul decît Napoleon Charles Louis Paul, văr al împăratului Napoleon al III-lea.

El a sosit la Turnu Severin cu batelul (navă fluvială) «Albrecht» și a fost primit cu onorurile cuvenite de generalul N. Golescu. De la Turnu Severin la Calafat și de acolo pînă la Giurgiu, unde a ajuns în dimineața zilei de 11 iunie, oaspetele a călătorit pe Dunăre. De la Giurgiu pînă la București, drumul a fost străbătut cu diligența, în numai trei ore și jumătate. Autoritățile Capitalei i-au ieșit în întîmpinare la Copăceni. Alaiul s-a îndreptat spre Cîmpul Libertății din București unde înaltul oaspete a fost primit oficial după care s-a retras la Hotelul «Hugue» unde a fost găzduit. Seara a parcurs, în trăsură, străzile mai principale, după care a participat la o recepție. A doua zi a vizitat mănăstirile Cernica și Pasărea după care a părăsit Bucureștiul plecînd spre Constantinopol.

Corneliu ALBU

- PARIS** Jurnalul oficial anunță crearea unei Comisii speciale pe lângă primul ministru al Franței pentru studierea celor mai moderne mijloace de culegere și prelucrare a informațiilor. Comisia de informatică va urmări și modul în care se execută dispozițiile guvernamentale.
- ALGER** Pe baza unui contract încheiat anul acesta, Compania italiană ENI a deschis în Algeria șantierul conductei petroliere Hassi R'Mel Skik, care va avea o lungime de aproape 600 kilometri.
- BUDAPESTA** Un frigider de... perete — ultima realizare a industriei ungare. În prezent se lucrează la mai multe tipuri de frigider din aluminiu.
- SANTIAGO DE CHILE** Acum șapte ani S.U.A. promiteau țărilor latino-americane 20 de miliarde dolari «pentru deceniul următor». Până în prezent promisiunea nu s-a realizat decât în proporție de 12%. A recunoscut-o însuși asistentul secretarului de stat al S.U.A. pentru problemele latino-americane — T.C. Oliver.
- LONDRA** O comisie de anchetă prezidată de Sir Stanley Raymond efectuează cercetări privind activitatea celor 1 200 cluburi engleze în care se practică jocuri de noroc. Se pare că nu vor supraviețui anchetei decât 300 asemenea cluburi.
- ROMA** Compania aeriană «Alitalia» își perfecționează sistemul de evidență și control al pasagerilor. În locul actualului Computer IBM-360 va funcționa curând un calculator-robot cu voce umană, care comunică sonor toate datele.
- NORDERSTEDT** Această localitate nu figurează încă pe hartă. Este un oraș nou (cu 48 000 de locuitori inițial) care se va naște la 1 iulie 1969 în Schleswig-Holstein (R.F. a Germaniei). Suprafața: 5 800 hectare.
- BOGOTA** Într-un comunicat de presă al Asociației internaționale a juriștilor democrați se arată că în curând urmează să fie judecați în cadrul unor procese publice 500 de deținuți politici columbieni aparținând forțelor de opoziție.
- MADRID** Cadrele didactice din universitățile spaniole protestează vehement împotriva retragerii Spaniei din CERN (Centrul european de cercetări nucleare). Replica guvernului de la Madrid: «nu putem plăti contribuția financiară substanțială mărită care ni se cere».
- YOKOHAMA** O recentă invenție japoneză permite depozitarea petrolului în... mare. Este vorba de rezervoare sferice care pot fi scufundate până la 100 metri în apă. Printre alte avantaje: rezolvarea problemei spațiului și eliminarea pericolului de incendiu.

BIKINI

Am citit o știre într-o revistă și, cu binecunoscuta perfidie a autorului de teste, am întrebat citiva adolescenți: «Ce-seamnă BIKINI?»

Au știut cu toții. BIKINI — înseamnă un costum de baie în două piese foarte, foarte mici, de preferință înflorate, lansat de nu știu ce casă de modă... relativ recent... ba nu recent... acum s-a și demodat... ba nu s-a demodat... etc...

Cînd le-am spus că Bikini e o insulă, un atol, că e cobaiul secolului XX, o planetă a maimuțelor, pe care civilizația noastră și-a amenajat-o în mijlocul oceanului, așa cum, pe vremuri, se amenajau castelele de vîntoare în mijlocul codrilor; cînd le-am spus că omul (ce mindru sună acest cuvînt!) a zgîlțit acest petic de pămînt cu 23 de explozii nucleare, ca și cum după ce ai în față un cadavru mai simți nevoie să-l spînzuri, să-l tragi pe roată, să-l sui pe rug, să-l tragi în țepă, să-l mai omori, adică, de încă 22 de ori — cînd le-am spus toate acestea, adolescenții mei în cămăși cu floricele s-au închis în cochilia lor ca niște melci-codobelci: astea-s orori! Mai lăsați-ne cu ororile!

Mulțumescu-ți matalo, prea bună natură, pentru că punînd în noi atîta fiere, atîta foame, atîta deznădejde nu ai uitat să torni peste cîmpiile ororilor un strop

din dumnezeire, adică un strop de instinct vital.

Așa se face că înmormintările se termină cu chiothane și pîntecele femeilor sint mai roditoare după război.

Bikini este neaptea Sfîntului Bartolomeu din vremea lui Einstein. Se tirile de destinul acestei negre amintiri tinicheaua unei încăpăținate ironii. Bomba cu cel mai mare calibrul care s-a aruncat aici se numea «Bravo»; vasul de pescari japonezi care i-o atins coastele, vasul în care tot echipajul a murit la întoarcerea în port — se numea «Dragonul norocos». De cîțiva ani numele insulei pustii se leagă de un model de costum de baie.

Am citit în ziare că la Bikini s-au întors peștii, păsările și broaștele țestoase și cîțiva dintre supraviețuitori. Acum citesc într-o revistă că, după ce l-au transformat în imperiul umbrelor, trusturile au de gînd să-l transforme în edenul turismului. O mare companie proiectează să ridice acolo un imens hotel de lux, «un hotel unic», «paradisul schiorilor pe apă, al pescuitului submarin și al milionarilor».

Să-ți mulțumesc, prea haină natură, că după ce ai turnat peste cîmpiile ororilor un strop de dumnezeire te-ai apucat să ningi peste noi — cu absurd, cu atît absurd...?

Ecaterina OPROIU

EPILOG CU... ANTICIPAȚIE

Cifrele totalizatoare privind evoluția economiei țărilor occidentale pe anul 1968 nu sînt date încă publicității, nici măcar cele pe ultimele trei trimestre. Totuși, încă de pe acum observatorii economici încearcă să surprindă tendințele economiei țărilor capitaliste ale anului al cărui calendar a ajuns la ultimele file. Ca trăsătură dominantă a opiniilor exprimate pe această temă se manifestă îngrijorarea persistentă, dezamăgirea, iar în ce privește viitorul an — micșorarea speranțelor.

În primul rînd se detașează, ca o problemă acută a lumii occidentale, tendința de adîncire vădită a decalajelor dintre țările capitaliste dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. Tot mai mulți experți sînt înclinați să numească «deceniul dezvoltării» (cunoscutul program inițiat sub egida Națiunilor Unite) drept un «deceniu al dezamăgirii», dată fiind lipsa de eficiență a mijloacelor puse în mișcare din 1960 pînă azi pentru a lichida sau măcar micșora rămînerea în urmă a țărilor în curs de dezvoltare. Anul 1968, în ciuda unei oarecare stabilități a prețurilor la unele materii prime exportate de aceste țări, a adus o nouă încetinire a comerțului lor exterior, deși pentru ele schimburile comerciale au o însemnătate vitală.

Pricinile îngrijorării sînt multiple. În țările capitaliste dezvoltate criza repetată a sistemului monetar occidental nu reprezintă decît una din cauzele lipsei de optimism. În același timp, încetinirea în 1968 a ritmului de creștere a comerțului lor

exterior față de anii precedenți provoacă griji suplimentare țărilor dezvoltate, politica lor vamală excesiv de protecționistă sau chiar discriminatorie jucînd un rol esențial în această privință. Totodată, economia unor țări, printre care cea a Republicii Federale a Germaniei, a cunoscut fenomene puternice de recesiune la începutul anului 1968, revirimentul fiind în curs sau datînd de foarte puțină vreme. Acum însă economiștii și ziaristii specializați din Occident manifestă o atenție crescîndă nu față de fenomenele conjuncturale ci de acele tendințe pe care ei le caracterizează a fi structurale. O astfel de tendință este adîncirea așa-numitului «gap» economic și tehnologic dintre Statele Unite și restul țărilor capitaliste dezvoltate, decalaj care constituie laitmotivul unor cunoscute succese de librărie, ca volumele: «Sfidarea americană» și «Pariul european». Această tendință, ca și altele de același gen, provoacă multă bătaie de cap cercurilor economice și politice occidentale prin faptul că sînt de natură să accentueze contradicțiile dintre țările capitaliste și să genereze altele.

În ansamblul său, 1968 este — se poate spune — un an dominat de problemele monetare și comerciale, cărora însă nu li s-au găsit soluții cît de cît trainice. De-aici și lipsa de speranțe în ce privește anul ce vine.

Dr. N. STĂNESCU

MASA TRATATIVELOR

La Orly, de pe scara avionului a coborît surîzător faimosul Ky. Uniforma neagră a lăsat-o în garderobul din locuința saigonieză. La Paris a sosit «în civil», la brațul frumoasei sale soții care privește obiectivele fotografice cu zimbetul profesional al fostei stewardesse. Prezentabila doamnă tace cu înțelepciune, mulțumindu-se să pozeze, pentru că rarele ei aventuri pe oceanul politicii s-au soldat cu naufragii, pentru care Ky a admonestat-o sever. În schimb, pilotul implicat în afaceri cu opium și altele, ajuns «vicepreședinte» la Saigon, se adresează presei prin intermediul unui text tipărit și difuzat de oamenii săi. Ky vorbește despre «bunăvoință», «dreptate», «căutarea păcii» etc., lucruri care par strănii sub semnătura lui, deși nu lipesc nici formulele cu care saigonezii ne-au obișnuit. Reporterii rețin totuși esențialul: Ky a venit la tratative. Același Ky care, cu puține zile în urmă, jurase public: «Niciodată nu mă voi așeza la aceeași masă cu Vietcongul...». La Saigon însă «niciodată» este un termen calendaristic foarte aproximativ...

Deci, în capitala franceză numărul participanților la tratativele din Avenue Kleber a ajuns la cel proiectat inițial: patru. S-ar părea că drumul spre convorbiri este defrișat, că momentul de impas a fost depășit o dată cu sosirea trimișilor Saigonului. Dar, din păcate, pînă în momentul în care încredințăm aceste rînduri tiparului n-a putut fi rezolvată problema... mesei. Prezența a patru delegații necesită, logic, o masă pătrată. Saigonul dorește însă nu o conferință cvadripartită, ci negocieri între «două părți» pentru ca, printr-un artificiu procedural, să includă delegația Frontului Național de Eliberare în cea a Repu-

blicii Democratice Vietnam. Manevra a primit replica meritată: fiecare din delegații trebuie să aibă un statut independent. Problema mesei tratativelor de la Hotel Majestic a devenit astfel o problemă politică esențială. Pentru a permite depășirea impasului, reprezentantul R.D. Vietnam a propus ca cele patru delegații să se așeze la cîte o masă, cele patru mese fiind dispuse în formă de romb sau să se așeze, în locul care le va conveni, în jurul unei mese rotunde. Washingtonul a propus două mese care, fiecare, să reprezinte cîte o jumătate a unei mese rotunde.

Observatorii politici de pe malurile Seinei remarcă inutilitatea obstrucționismului de ultim moment al saigonezilor. Frontul Național de Eliberare nu mai poate fi contestat. El s-a afirmat ca un exponent autorizat al poporului sud-vietnamez, iar cei opt ani de existență (pe care i-a împlinit la 20 decembrie) au relevat legăturile sale indestructibile cu milioanele de oameni ce trăiesc în sudul Vietnamului. Din delta Mekongului și de pe platourile înalte pînă în inima Saigonului — F.N.E. este pretutindeni prezent, pentru că el simbolizează speranța unui popor întreg, hotărîrea sa de a lupta.

S-ar părea că dezbaterile de fond a problemei vietnameze va începe abia spre sfîrșitul lui ianuarie, după ce se va produce schimbarea gării la Casa Albă. Atunci, probabil, Harriman va ceda locul său lui Cabot Lodge, iar promisiunile noului președinte de a obține «o pace onorabilă» în Vietnam vor fi supuse unui prim examen.

Eugeniu OBREA

PEKIN

TAGIAI — RECOLTA SALVATĂ

Correspondență specială de la I. GĂLĂȚEANU

Și în acest an recolta obținută de colectivul satului Tagiai a fost bună, în ciuda ploilor și a grindinii violente care au căzut

în timpul verii. Membrii brigăzii de producție nu se tem însă de calamitățile naturale. Ei au dovedit că știu să țină piept unor

COMENTARIU

alegeri venezuelene

de Silviu BRUCAN

Venezuela este una din puținele țări latino-americane în care s-a menținut și funcționează un regim parlamentar. Economic — datorită în principal imensei bogății petroliere — Venezuela are un venit pe cap de locuitor cu mult deasupra continentului, ceea ce sugerează imediat reflecția că își poate permite luxul unui asemenea regim. De aceea, de-a lungul celor două săptămâni cit a durat numărarea voturilor după alegerile prezidențiale din 1 decembrie s-a declarat acolo un adevărat «război al nervilor». Dacă primele rezultate parțiale indicau avansul candidatului opoziționist Rafael Caldera, după două zile cifrele oficiale îl indicau ca favorit pe Gonzalo Barrios, candidatul guvernamental, și totul părea să decurgă normal. Când însă Caldera s-a plasat din nou în frunte, calculatoarele electronice s-au stricat (de ce s-or fi stricând numai atunci când câștigă opoziția?!) și repararea lor a durat desigur foarte mult deoarece Caldera și-a menținut poziția până la sfârșit câștigând, este drept, doar cu 29,8% din totalul voturilor.

Deși gala oricând să se înflăcăreze, venezuelenii și-au păstrat calmul până în ziua în care au apărut niște tancuri în jurul palatului prezidențial Miraflores. Era oare începutul unui scenariu al cărui deznodământ îl cunoaște orice latino-american care se respectă? Răspunsul autorităților a fost negativ și prompt, iar conducătorii militari au considerat că nu este cazul să acționeze pentru bunul și simplul motiv că Rafael Caldera nu se deosebește prea tare de Gonzalo Barrios, decît cel mult ca stil și personalitate. Partidul social-creștin al lui Caldera a colaborat de altfel destul de loial cu partidul Acțiunea Democratică aflat la putere și a început să se delimiteze de acesta doar în 1964, cînd au avut loc alegeri și acum, în 1968, probabil din același motiv. Tot timpul însă social-creștinii au ținut să sublinieze că opoziția lor este «constructivă» și nu se gîndesc decît la «o preluare a ștafetei», ceea ce desigur era spus cu voce tare ca să se audă și la Washington, care după cum se știe dă o înaltă apreciere continuității politice în țările în care companiile americane petroliere au rădăcini tradiționale.

Noul președinte Caldera și-a asigurat astfel ceea ce s-ar putea numi o «neutritivitate binevoitoare» a puternicului vecin de la nord. În ce privește propria opinie publică, ale cărei preocupări nu pot fi neglijate cîtuși de puțin într-un an

electoral, faptul că mai mult de jumătate din populația țării o formează tinerii sub 18 ani și-a pus amprenta puternică pe proclamațiile electorale ale social-creștinilor. Acționînd în stilul «noii frontiere kennedyene», Caldera s-a înconjurat de o echipă de tineri universitari și tehnicieni, a atras personalități independente cu nume răsunătoare și a promis o mai mare eficiență socială și proiecte menite a soluționa problemele tineretului. Accentul pe eficiență și viteză i-a determinat pe tinerii din jurul lui Caldera să se denumească «astronauți» și să ceară transformări fundamentale în timpul cel mai scurt posibil. Ca orice mișcare social-creștină, și partidul lui Caldera are o ramură conservatoare care va avea grijă să tempereze zelul «astronauților» și să le explice că viteza pe pămînt este diferită. La aceasta va contribui de altfel și faptul că această cucerire a președinției nu este însoțită și de o majoritate parlamentară și deci puterea legislativă își va desfășura arsenalul de tampoane și frîne.

Bineînțeles că Mișcarea stîngii revoluționare, care se află la cealaltă extremitate a evantaiului politic, a condamnat alegerile de la 1 decembrie și a conchis din nou că «numai lupta armată oferă perspectiva liberării naționale».

Alegerile au marcat totodată fărîmițarea centrului politic venezuelean. Față de cele 29,8 la sută ale lui Caldera, ceilalți candidați au obținut procente importante din totalul votanților care s-au prezentat în număr record: Gonzalo Barrios (28,24%), Miguel Angel Burelli — Frontul Victoriei (22,27%) și Luis Beltran Prieto Figueroa — Mișcarea Populară Electorală provenită din sciziunea Acțiunii Democratice (19,36%). De această conjunctură a profitat fostul dictator al Venezuelei, Jimenez, care s-a ales senator și s-a autodeclarat în stilul care-i este propriu: «Eu sînt omul cel mai popular din Venezuela». Este drept că în momentul cînd a fost izgonit de la putere a preferat să se stabilească în Florida, unde concesiunile pe care le acordase monopolurilor nord-americane i-au asigurat recepția și nivelul de trai la care se socotea îndreptățit.

După cum se vede, un tablou general care nu promite dezvoltări spectaculoase pe scena politică a Venezuelei.

condiții naturale vitrege. Satul este situat la poalele muntelui Hutou, într-o regiune puțin prielnică agriculturii. Țăranii au transformat creștele tocite și versanții munților în terase, pămîntul fertil pentru culturi a fost cărat în spate de la mari distanțe și tot astfel au fost aduse și îngrășămintele. Tot în spate sînt cărate și vasele cu apă pentru irigare. Natura a fost transformată, s-a luptat împotriva ei pas cu pas, iar recoltele bogate sînt rezultatul direct al unor eforturi deosebite.

În vara acestui an, șuvoaie puternice care s-au rostogolit din munți au inundat ogoarele, casele, hambarele, grajdurile și crescătoria de porci. Membrii brigăzii de producție, înfruntînd valurile ce le ajungeau pînă la piept, au participat la salvarea animalelor și a altor hînurii materiale. Într-o adevărată cursă contracronometru țăranii au fost mobilizați pentru

replantarea terenurilor și îndreptarea cocenilor culcați la pămînt. Pe unele loturi au fost semănate zarzavaturi. Lucrînd aproape zi și noapte, brigada a reușit să umple golurile din loturile cu porumb afectate și să transplanteze meiul.

În fiecare zi, dis-de-dimineață, echipa «de fete de fier» — un fel de brigadă de șoc care apare acolo unde greutățile sînt mai mari — se îndreaptă spre terenurile cu mei pentru a le replanta.

În urma unei munci intense, oamenii din Tagiai au reușit chiar și în aceste condiții să obțină o recoltă bună. Producția de pe cele 8 ha cu mei transplantați se apreciază a fi în medie de peste 6 tone la ha. De pe cocenii de porumb ridicăți unul cîte unul s-a obținut între 80 și 90 la sută din producția obișnuită, iar producția de zarzavaturi este mai mare ca oricînd.

Îi țin desigur și acum sub tensiune și e normal să fie așa, dacă ne gîndim că o dată cu «Apollo-8» iau startul atîtea aspirații și ambiții și atîtea imponderabile ce pot consacra sau compromite prestigii și cariere.

Fiecare riscă cîte ceva, iar dintre toți,

cei trei cosmonauți — pilotul șef Frank Borman și colegii săi de echipaj, Jim Lovell și Bill Anders — riscă, desigur, cel mai mult. Știu ei asta? Firește că da. Au și spus-o de altfel, într-o manieră proprie, fără accente patetice, aproape sec, la o recentă conferință de presă organizată la centrul spațial Houston (Texas). Americanii pînă-n virful unghiilor, ei au abordat chestiunea calculînd gospodărește cam care ar fi gradul de pericolozitate al apropiatei călătorii extraterestre în comparație cu pericolele la care s-ar fi expus în eventualitatea unei trimerii cu misiuni de luptă în Vietnam. Notînd pozitiv seriozitatea măsurilor pregătitoare luate de N.A.S.A. și eforturile specialiștilor, cei trei temerari sînt convinși că s-a făcut tot ce era posibil în actualul stadiu al științei și tehnicii pentru a se reduce la minimum necunoscutele ce ar putea surveni în decursul lungului și dificilului itinerar al astronavei. Așa sînd lucrurile, Frank Borman și colegii săi au conchis că riscurile tentativei de abordare a Lunii sînt întru totul acceptabile.

Nu același lucru l-ar putea spune și cei peste o jumătate de milion de tineri americani trimiși să incendieze sate, să mitralieze țărani în orezării, să bombardeze poduri și spitale, școli și pagode și, la rîndul lor, să moară în războiul crud și absurd dus de imperialism împotriva eroicului popor vietnamez care-și apără dreptul sacru la existență liberă și independență. De-ar fi să poată alege, oare cîți dintre ei nu ar prefera să-și încerce forțele în confruntări directe cu marile enigme ale cosmosului?

Așadar, pornind la drum, cei trei cosmonauți se pot considera favorizați de soartă. Călătoria nu va fi desigur ușoară și ducerea ei la bun sfîrșit presupune virtuți deosebite, tărie de caracter, voință, curaj. Oricît de mari ar fi însă riscurile pe care și le asumă, ele merită într-adevăr acceptarea fără rezerve, înfruntarea lor fiind menită să adauge ceva în plus demnității și gloriei omului.

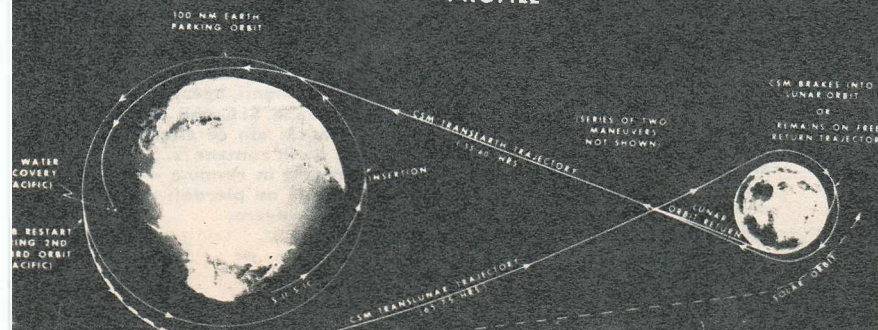
AI. N. TRESTIENI

RISURI ACCEPTABILE

Cu trei oameni la bord, nava spațială americană «Apollo-8» urmează să-și ia zborul spre Lună. Proiectată pentru ultima decadă a lui decembrie, călătoria aceasta a dat, fără îndoială, destulă bătaie de cap celor care, într-un fel sau altul, răspund de reușita ei. Măturisite sau nu, emoțiile

Itinerarul zborului circumlunar al lui «Apollo-8».

APOLLO 8 LUNAR ORBITAL PLAN PROFILE

Tunisul — moderna capitală a Tunisiei — găzduiește între 21 și 27 decembrie vizita ministrului de externe al României, Corneliu Mănescu.

Apropierea sărbătorilor de iarnă e vestită, la Londra ca și în alte orașe ale lumii, și de apariția unor ornamente feerice.

TIMES: APEL LA BUN-SIMȚ

«Unde este bunul-simț sau patriotismul de care avem nevoie?» Cu această întrebare, cunoscutul ziar londonez «Times» se adresa la începutul unui lung editorial cititorilor săi. La ce se referea? La impasul economico-financiar care, după părerea ziarului, și nu numai a lui, a devenit o problemă care nu mai aparține exclusiv specialiștilor economiei, ci afectează înseși interesele vitale de supraviețuire.

Considerăm instructive nu soluțiile concrete pe care le are în vedere ziarul ci acele câteva pasaje în care «Times» apreciază că în ultimă analiză trebuie făcut apel la sentimentul patriotic, național, pentru mobilizarea energiilor poporului britanic. «Times» scrie: «Știm că Anglia s-ar putea prezenta mult mai bine și că nu există o lege naturală care acționează discriminatoriu, în favoarea vest-germanilor și în defavoarea noastră. Și totuși sintem cuprinși de atmosfera eșecului, ca și cum nici un efort, nici o hotărâre nu ar avea șanse de succes. Este necesar să urmărim a aduce o contribuție corespunzătoare avantajelor reale pe care le deținem, talentelor noastre, voinței noastre naționale. Trebuie să avem un guvern care poate mobiliza patriotismul și energia individuală a poporului britanic».

Iată, așadar, că națiunea se dovedește o categorie istorică profund viabilă, capabilă să exercite o profundă influență chiar și în cazul unui popor care de mult și-a câștigat independența. O asemenea concluzie, confirmată și de ziarul «Times», nu poate decât să însemne că cu totul alte soluții decât cele legate de dizolvarea intereselor naționale în conglomerate integraționiste sînt de natură să aibă ecou și să mobilizeze talentul și energia binecunoscute ale poporului britanic, ca și ale oricărui alt popor.

N. URECHE

COMPUTER

● Un proiect întocmit de guvernul italian evaluează la 2 500 000 lire cheltuielile pentru consolidarea Turnului din Pisa. Dacă nu se întreprind operațiuni de salvare, turnul se va prăbuși — după părerea experților — peste... 150 de ani.

● În comparație cu anul trecut, în 1968 (pînă la 1 decembrie) au fost vîndute în Franța cu 30 la sută mai multe autoturisme străine. Cifra exactă: 183 329. În ordinea solicitării, Fiat ocupa locul întâi, urmat de Morris și Austin.

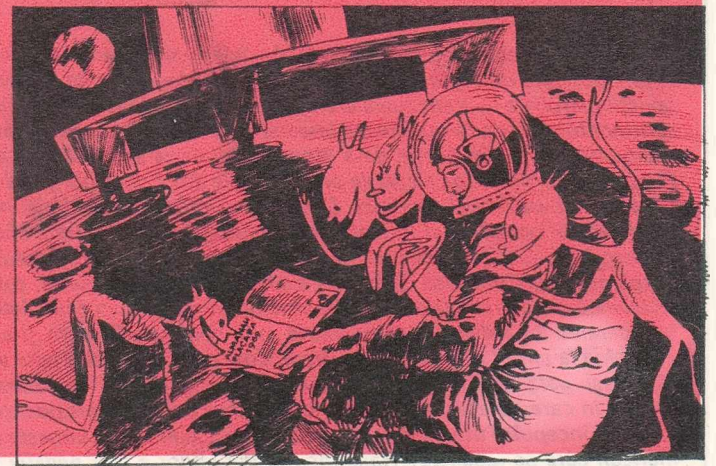
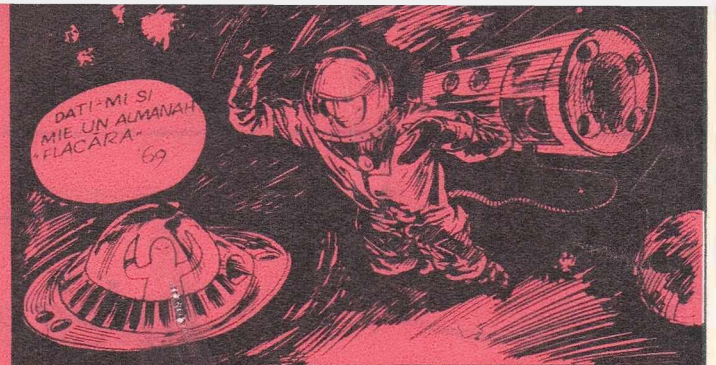
● Marile bănci americane au înregistrat în focul crizei monetare vest-europene un veritabil boom de transferuri. Numai din Germania occidentală au fost transferate băncilor americane peste un miliard de dolari. În schimbul acestor disponibilități lichide, tezaurierii americani au emis certificate de credit pentru 1 300 000 000 de dolari.

● În ultimii 66 ani populația Italiei a crescut cu 55%, adică de la aproximativ 34 000 000 în 1902, la peste 54 000 000 în 1968.

● Într-un raport asupra mortalității infantile — medicul mexican Rafael Ramos arată că în America Latină, în fiecare 56 de secunde moare cite un copil sub 4 ani, din pricina subnutriției.

● La șantierele navale italiene de la Porto Maghera a fost lansat la apă vasul frigorific «Kotovsky» de 5 000 tone și cu o lungime de 123 m, construit de firma Efin-Breda pentru U.R.S.S.

● În proiectul de buget pe anul 1969, guvernul de la Bonn intenționează să sporească fondurile destinate cheltuielilor militare la 22,5 miliarde mărci — adică 27,5% din buget.

N.A.D.G.E., N.I.A.G. ȘI INTEGRAREA

În fața administrației americane în funcțiune și a președintelui ales, Nixon, specialiștii în problemele alianței atlantice vin cu noi propuneri. Ele preconizează constituirea unei așa-zise «comunități defensive americano-vest-europene». Replică dată vechii structuri a N.A.T.O., noul imperiu nord-atlantic ar urma să ființeze pe baza unor acorduri bipartite între S.U.A. și Europa occidentală, să lege cele două entități printr-o sporită integrare economică, tehnologică și militară. Nu este desigur pentru prima dată cînd cercetătorii americani specializați în chestiuni internaționale, ca Herman Kahn, W. Pfaff și Strausz-Hupe, abordează ideea subordonării politicii militare a membrilor alianței atlantice față de Pentagon. De data aceasta, noutatea constă în faptul că preconizata integrare este abordată din perspectiva formei, a structurii în care se vrea realizată.

Paralel însă cu această «nouă formulă» oferită partenerilor vest-europeni ai S.U.A. mult mai reticenti în ultima vreme la doctrina politică și militară impusă de Pentagon, conducătorii N.A.T.O. propun și măsuri practice de integrare. Astfel, recent a luat ființă un nou organism atlantic: «N.A.T.O. Industrial Advisory Group» (N.I.A.G.), menit să conlucreze cu toate verigile suprastructurale ale alianței care elaborează planurile înarmării strategice. N.I.A.G. este în fapt un trust internațional

ce va reuni pe reprezentanții următoarelor industrii occidentale de armament: aeronautică, electronică, nucleară, de material exploziv clasic, metalurgică și chimică.

Concomitent, reține atenția observatorilor intensificarea realizării sistemului nord-atlantic de apărare aeriană, «North Atlantic Defence Ground Environment System» — N.A.D.G.E., o vastă infrastructură compusă din stații radar, ordonatoare și instalații de transmisiuni. Potrivit purtătorului de cuvînt al consorțiului internațional «Hughes», căruia i-a fost încredințată de către N.A.D.G.E. realizarea acestor instalații, «două noi centre militare de supraveghere și control aerian au fost plasate în Germania occidentală, spre a completa «bucla electronică» a N.A.D.G.E. care străbate, între Turcia și Norvegia, nouă țări ale alianței». Săptămînalul britanic «The Observer» opinează că, prin exemplul de integrare oferit, N.A.D.G.E. ar facilita o atenuare a disensiunilor din sinul coaliției atlantice.

Judecînd prin prisma ultimelor acțiuni integraționiste de factură militară — acțiuni ce subminează cauza păcii și destinderii — este cert că ziarul american «Washington Post» nu exagera cu nimic atunci cînd scria că: «Destinderea constituie o temă minoră în cadrul N.A.T.O. ...Politica de forță este expresia zilei».

Emil GEORGESCU

CRONICA DE TREI SECADE

merci d-nă reynolds!

Revin la Reynolds, creierul afacerii cu trenul poștal, fiindcă omul acesta cu geniu diabolic mi-a făcut — mie și nu numai mie, cred — un bine, înainte de a fi înghițit în inutnerul unei ocne. D-na Reynolds a explicat într-un interviu dat exclusiv săptămînalului «The People» de ce a ajuns Scotland Yardul să pună mina pe bărbatul ei, adică de ce s-a întors familia lor la «locul crimei», exact în Anglia: ei au făcut în cinci ani un lung și frumos voiaj prin lume — sudul Franței, Mexico, Canada și, în sfîrșit, Statele Unite. S-ar fi stabilit ori în Canada ori în S.U.A., și n-ar fi aflat nici dracu' de ei. Dar — și aici e aici — viața e prea scumpă în ambele țări. E mirobolant, fraților întru salariu: îi dai nevastă comora secolului, îi aduci un tren cu bani și dînsa constată că nu vî ajung, că viața e scumpă! De cînd am auzit această apreciere din partea d-nei Reynolds, nu numai că liniștea în casă e ba-

zată pe un argument strivitor în fața soției, dar mi se pare că pentru noi toți, mesdames et messieurs, ladies and gentlemen, scumpi tovarășii și tovarășe, totul a devenit foarte clar pe această latură a lucrurilor.

romanele în medicină

De prea multă vreme, oamenii de știință și specialiștii zilelor noastre se uită de sus la scriitorii acelorași zile — de foarte multe ori pe bună dreptate — ca acum să tac din gură și să nu le spun marilor savanți că în sfîrșit au venit și ei «ai doilea» — cum se zice în limbaj de peluză. Scriitorii n-au inventat nici bomba atomică, habar n-au de ce se ascunde în sincrofototroane, habar n-au cum se va lecu cancerul, habar n-au de bio-geo-astro-matematico-cosmo-ș.a.m.dologie. Sînt niște profani depășiți, niște ageamii, niște tufe de Veneția în ale științei, fără de care veacul nu mai e veac. Bun. Fie. Dar descoperirea teoretică a doctorilor americani Weissmann și Kastenbaum — conform căreia moartea unui om, ca și boala sa, nu mai pot fi atribuite doar unui rău organic, ci pot surveni dintr-un eveniment

psihosocial fără contingentă cu anatomia — povestea asta a fost descoperită de mult, de mult de tot, de scriitorii. Profanii aceștia — Balzac, Goethe, Mann, Dostoievski, Shakespeare, îi iau la întimplare — au zis tot timpul că omul poate muri din nostalgie, din plictiseală, din nedreptate, din dor, din lupta dintre pasiune și datorie, din inimă rea, avînd cordul perfect, din remușcare, din rușine, din fel de fel de «abstracții», care nu se pot observa la disecțiile pe cadavre. Ei o țineau morțiș că o femeie sănătoasă tun poate pieri din dorul după un bărbat și că un bărbat sănătos se poate îmbolnăvi absolut științific rîvnind la o femeie. Lumea nu-i credea și zicea că acestea s romane, adică neadevăruri, vorbe, povești de adormit, dacă nu copii — atunci amănții. Lumea credea în doctori, nu în cărțile scriitorilor. Acum doctorii vîd că moartea poate veni așa cum au spus-o scriitorii, profanii, ageamii în sincrofototroane. Și Camil — de departe, în șoaptă: «În ce altceva să cred, dacă nu în romane?»...

Credeți în romane — n-o să vă pară rău, nu pierdeți nimic și tot acolo ajungem.

Radu COSAȘU

carte

● Scriitorul american Norman Mailer (n. 1923) e prezent în librăria noastră cu masiva sa lucrare epică *Cei goi și cei morți*, pe care critica literară americană o apreciază ca pe cel mai bun roman despre cel de-al doilea război mondial. În *André Maurois*, prefațatorul ediției franceze, socoate românul o carte mare, de neuitat. Credem însă că și ediția în limba română nu i-ar fi stricat o prefață care să ne vorbească despre autor și activitatea lui. În românește de Ioana Corbul și Vintilă Corbul (E.L.U.).

● Prin text (Ion Ardeleanu) și fotografii (Gh. Comănescu) ne e prezentat *Muzeul Doftana*, mărturie de neșters în timp a luptei pentru libertate a celor mai buni fii ai poporului nostru și simbol al forței morale de nebuit a comuniștilor (Editura Meridiane).

● Cartea lui Ion Pascadli: *Estetica lui Tudor Vianu* se înscrie ca o contribuție utilă în cunoașterea teoreticului fenomenului estetic, conținând binevenite și competente argumente în sensul că «erudiția nu împiedică originalitatea, că riguroasa nu anulează personalitatea...» (Editura științifică).

● Volumul al treilea din *Istoria universală a teatrului* de Ion Zamfirescu a ieșit de curând de sub tipar (E.L.U.).

● D. Todoricic semnează romanul științifico-fantastic *Aventură în adânc* (Editura tineretului).

● Măslinul, recenta carte de poeme a lui Victor Sivetidis, mărturisește un poet de ascuțită sensibilitate, care, în ciuda unui ton litanic și aligării unui ușor scepticism, e îndrăgostit de frumusețile vieții: flori, pace, dragoste, libertate... Sumarul volumului mai cuprinde și un număr apreciabil de fabule cu tîlc isteț și spiritual. Au contribuit la tălmăcirea poemelor din limba greacă în română: Mircea Ciobanu, Florența Albu, Vasile Zamfir, Mircea Pavelescu (E.P.L.).

● Într-o ediție prescurtată (și totuși patru volume...) a apărut faimosul roman al lui Eugène Sue: *Misterele Parisului*, prilej pentru cititori — îndeosebi tineri — să cunoască un autor de mari neuitări, hărăzit însă cu prodigioasă inventivitate și nu lipsit, în același timp, și de darul observației realiste. Traducerea de I. Paltz. Prefață de Mircea Angelescu (Colecția B.P.T.).

● Regizorul Sică Alexandrescu ne relatează cu vervă și antrenant peregrinările sale Cu *Teatrul românesc peste hotare* (Editura Meridiane).

● Pentru amatorii de turism: *Drumețind prin munții Banatului* de Lazăr Botoșeneanu și Ștefan Negrea (Editura C.N.E.F.S.).

cinema

● 6 iulie. Evocarea activității lui Vladimir Ilici Lenin în primii ani de după revoluție, într-un film cu accente de noblețe, realizat de regizorul sovietic Iuri Karasik. În distribuție: Iuri Kaiurov, V. Tatsoev, V. Lanovoi, A. Demidova.

● Astă-seară mă distrez. Melodia «*Stasera mi butto*», Marisa Sania și Rocky Roberts, dansatoarea și cântăreața mulatră Lola Falana (aparitie fascinantă), toate acestea sînt tot atlea momeli aruncate într-o peliculă care, oricît îngăduință am avea, n-o putem situa decît la limita de jos a bunului simț. Regia: Ettore Fizzaroti. În alte roluri: Giancarlo Gianini, Nino Taranto, Franco Franchi și Ciccio Ingrassia.

● Nu pierdeți aceste documentare: *Soarele negru* (Slavomir Popovici și Gabriela Ionescu), *Izvoarele* (Octavian Ioniță), *Eternal feminin* (Ion Moscu) pentru frumoasa interpretare cinematografică a unor date ale folclorului nostru.

● Parisul vesel. Deși Musette și Jaune Tom au mai fost pe ecranele noastre de cîteva ori, nu încetăm să vă îndempăm să vedeți încă o dată scriitura superproducție animată a lui Abe Lewitow.

● Mari actori pe ecranele noastre: Charlton Heston («*Planeta maimuțelor*»), Rita Tushingham («*Gustul mierii*»), Lee Marvin, Burt Lancaster («*Profesioniștii*»), Jeanne Moreau, Marcello Mastroianni («*Noaptea*»), Peter O'Toole, Richard Burton («*Becket*»),

Lola Falana

Nevena Kokanova («*Hoțul de piarsici*»).

● Filmul lui Gerard Oury *Marea hoinăreală* va reprezenta selecția franceză la competiția *Oscarurilor* ce se vor decerna în martie 1969.

● Tînărul actor francez Jacques Perrin («*Secreșul verde*», «*Compartimentul ucigașilor*») a anunțat că în primăvara viitoare își va realiza, în sfîrșit, visul vieții sale: ecranizarea marelui roman al lui Dino Buzzati «*Deșertul tătarilor*», care, după părerea lui Perrin, arunește pe Stendhal și pe Kafka». Adaptarea cinematografică aparține scriitorului Jorge Semprun.

● Actorul italian Giuliano Gemma (pe care din cînd în cînd îl mai cheamă și Montgomery Wood în unele filme) va apărea într-un nou western italian realizat de Duccio Tessari. Partener — Rita Hayworth.

● După Omar Sharif, încă un actor va da viață pe ecran lui Ernesto Che Guevara. Este vorba de spaniolul Francisco Rabal, solicitat de regizorul italian Paolo Heusch pentru apropiatul său film dedicat eroiului cuban.

disc

● Discofilii (chiar și discomanii) simt nevoia unor relații de mai bună prietenie cu «*Electrecord*»-ul. Și intrucît există presupunerea că politețea stă la baza unor asemenea sentimente alese, ar fi un autentic gest de amicitie dacă pe tarlalele din spatele mapelor de discuri s-ar fructifica nicaiva date culturale-informative despre compozitori, interpreți, formațiile orchestrale etc., etc., etc. Spre fericirea consumatorilor de discuri cu muzică ușoară.

● Dacă o desfășurare de forțe de emplotarea a patru orchestre și tot atîția soliști asigură în mod cert cucerirea sufragiilor pentru melodiiile lui Liviu Ionescu, același rezultat s-ar obține, dacă nu și mai mult, și prin prezentarea talentatului compozitor, în cîteva notițe, fără pretenție de exhaustivitate (45-EDC-10002).

● Udo Jürgens — «*Merçi, chérie*» (1966) plus «*Midem*» (Cannes-1967), plus două «*discuri de aur*» (din același an de pomină), plus încă o melodie «*supere*»: «*Warum nur, warum*». Udo Jürgens — un disc (EDD-1208) realizat la noi de «*Electrecord*», pe baza unei înregistrări «*Montana*»-München. Succesul artistului se explică și prin coexistența celor trei ipostaze creatoare purtînd același nume: compozitorul, poetul și cîntărețul Udo Jürgens.

plastică

● Bienala de pictură și sculptură '68. După o selecție riguroasă (juriul și-a spus opinia asupra unui număr de aproape 1600 de lucrări) în sala Dalles sînt expuse circa 400 de lucrări de pictură și sculptură, opere

ale artiștilor din întreaga țară. Bienala din acest an demonstrează pregnant multiplele direcții spre care se îndreaptă arta românească contemporană și larga ei arie tematică.

● Centenarul Luchian s-a transformat într-o amplă sărbătoare a picturii românești. Inaugurat de Muzeul de artă cu expoziția: *Peisajul și compoziția plein-air în opera lui Ștefan Luchian* care readuce în atenția publicului lucrări din cicluri celebre ca peisajele de la Brebu și Moinești, «*momentul Luchian*» mai este ilustrat de expoziția *Luchian — înnoitorul* (Muzeul Simu). Opere ce aparțin muzeelor Simu, Zambaccian, Dona și numeroșilor colecționari elcătuesc un sintetic drum al picturii românești cu ilustrii săi precursori (Grigorescu, Andreescu), cu pleiada de pictori contemporani cu Luchian (Mirea, Verona, Serafim etc.), cu artiștii care i-au urmat și au continuat profunde transformări din plastica românească. Nucleul expoziției îl constituie selecția din opera lui Luchian. În sfîrșit la «*Kalinderu*» studenții de la Institutul de arte plastice expun pictură și grafică, omagiu al celei mai tinere generații adus marelui artist.

● Florin Niculiu — grafică. Cea de-a doua expoziție a lui Niculiu (n. 1928) trădează clivaje, oscilații și căutări: cînd picassian («*Vechi iarmaroc intim*»), cînd în căutarea puterii magice a figurativului, a unui «*model interior*» care ar putea aduce aminte de intenții suprarealiste («*Elegie*» etc.), cînd narativ («*Oraș mai mult gol*» etc.), dar mai totdeauna aspirînd spre exprimarea unei idei, a unei metafore (Galeriile de artă Mihai Vodă 2).

● «*Istoria artelor plastice în România*». Redactată de un colectiv sub îngrijirea acad. prof. G. Opreșcu, este prima mare încercare de proporții enciclopedice menită să prezinte tezaurul artistic fărîmit de poporul român de-a lungul veacurilor. Primul volum — dintr-un număr de cinci — prezintă în formă rezumată evoluția artei pe teritoriul țării noastre, pînă la sfîrșitul secolului al XVI-lea (Editura Meridiane).

muzică

● Din viața muzicală a Capitalei săptămîna aceasta a lipsi principalele manifestare: concertul Filarmonicii. Absența este motivată — chiar bine motivată — de turneul pe care prima noastră formație simfonică purtînd numele glorios al lui George Enescu îl întreprinde între 4 și 22 ianuarie 1969 în cîteva orașe din R.F. a Germaniei și Olanda. Sub conducerea dirijorilor Mircea Basarab și Mircea Cristescu, «*Filarmonica*» se va strădui să satisfacă cerințele artistice ale pretențioșilor melomani din Bonn, Hamburg, Hanovra, Aachen, Haga etc. oferindu-le interpretarea cîtorva opere din marile repertorii clasice: George Enescu — *Suita I*; Ceaikovski — *Sinfonia a IV-a*; Brahms — *Sinfonia a IV-a*; César Frank — *Sinfonia în Re minor*; Mendelssohn-Bartholdy — *Concertul pentru vioară și orchestră* — *solist, Ion Voicu*; Liszt — *Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră* — *solist, Valentin Gheorghiu*.

Valentin Gheorghiu

● Corpul de balet al Operei Române apare în fața publicului bucureștean în Sala Palatului (22 decembrie) în «*Coppélia*» lui Léo Delibes. Soliști: Alexa Mezincescu și I. Cotovelea. Conducerea muzicală, Cornel Trăilescu.

● Muzică populară românească în sala Ateneu (22 decembrie): Orchestra «*Barbu Lăutaru*» sub conducerea lui Nicu Stănescu și cu soliștii vocali Irina Loghin, Ana Ispas, Benone Stănescu, Vlad Dionisie, Emil Gavriș, Ștefan Lăzărescu.

teatru

● *Victimele datoriei*, pasionantă, complexă «*artă poetică*» a dramaturgiei lui Eugen Ionescu, una din piesele cele mai dificile de tălmăcit pe scenă, a văzut lumina rampei la Teatrul Lucia Sturdza-Bulandra. Regizorul Crin Teodorescu a creat un spectacol de atmosferă, lucid și ardent totodată, cu o ade-vărată galerie de personaje, printre care se detașează rolul complex creat de Gina Patrichi, alături de Virgil Ogășanu. Insolită apariția lui Ștefan Bănică.

● *Duhul pămîntului* — regizorul Ion Olteanu își continuă bogata sa activitate cultural-teatrală înfățișînd în continuare la Teatrul C.I. Nottara fragmente din dramaturgia lui Lucian Blaga. De astă dată sînt abordate piesele «*Arca lui Noe*», «*Cruciada copiilor*» și «*Mășterul Manole*» într-un spectacol-experiment, dens în metafora sa poetică și scenică. Cîteva bune compoziții: Cristina Iacoi, Lucia Mureșan, Toni Zaharian, Sanda Băncilă, Mircea Anghelescu.

● 20 de ani de activitate a împlinit Teatrul de stat «*Valea Jiului*». Scurt bilanț: 160 premiere, 6600 de spectacole, 2 milioane de spectatori. Valoarea jubiliară: Croitorii cei mari din Valahia de Al. Popescu.

Eva Pătrășcanu

● Învîgînd inerțiile, înfiățivele teatrale colorează o stagiune nu deosebit de complexă Sennalăm astfel primul spectacol de colaje (fragmente de articole, reportaje, poezii, informații) realizat sub egida A.T.M.-ului, de George Teodorescu, inteligent și abil autor și regizor. Printre interpreți: Cristina Iacoi, Eva Pătrășcanu, George Bănică, Mihai Stan, Rodica Manolache, Monu Grün. Pe cînd și alte noutăți?

● *Fra Diavolo*. Retas, iluzionistul prezintă un spectacol la Teatrul C. Tănase. Sperăm că ne scoate din jobenul fermecat și umor, dansuri, muzică, așa cum anunță «*șifur!*»

● Teatrul de stat din Arad și-a înscris în repertoriu o nouă comedie de Al. Mirodan (același teatru i-a mai jucat autorului, în premieră pe țară, «*Camuflajul*»). Despre actualitatea temei vorbește însuși titlul noii piese — *Transplantarea inimii necunoscute*.

televiziune

Rubrica de film — cu caracter mai mult de arhivă — ne rezervă cîteva ore plăcute. Mai puțin echilibrată ni se pare activitatea celuiilalt despărțimînt major al programului și anume teatrul. Foarte puțin tentante — majoritatea rubricilor de muzică ușoară și, în general, cele definite «*de divertis-*

Irina Bora-lordăchescu

ment». Cu un cuvînt, dacă intenționați cumva să plecați în excursie în munți, nu micul ecran trebuie să vă rețină această...

DUMINICĂ 22 DECEMBRIE. Programul I.

Un meci de volei cu mulți animatori: Steaua-Dinamo (13.00) ● Magazinul duminical a cîștigat — credem — printr-o prezentatoare plină de farmec și cu multă pricepere în această dificilă îndelencire. E vorba de Irina Bora-lordăchescu care — în treacăț fie spus — seamănă cu ilustra «*arzbunătoare*» Emma Peel nu numai cînd o face cu intenție (17.00)

● Luis Berlanga, strălucit reprezentant al cinematografului spaniol e prezent cu filmul său «*Calabuch*» (21.10) ● Program II. Seară de operetă: «*Gondolieri*» de Sullivan, în transmisie directă de la Cluj. Sintem convinși că nu va fi lipsită de finalitate această emulație, prin intermediul micului ecran, într-un sector de viață artistică cam monopolizată (20.05).

LUNI 23 DECEMBRIE. Însenați-vă în agenda dv.: Zoo — din viața animalelor, subiectul «*Respirația mării*». Poezia unei emisioni începe adesea de la titlul ei (20.00) ● «*Cine ești dumneata, domnule Sorgen*», pasionant film de spionaj de Yves Ciampi, cu un actor deosebit de înzestrat — Thomas Holtzman (20.45).

MARȚI 24 DECEMBRIE. După cum ni s-a promis, serialul «*Cutereind pămîntul*» (excellent!) ajunge și pe plaiurile noastre. Iată-l cu «*La vînătoare în România*» (20.05) ● Teatrul în studio: «*Ceasul de aur*» de J.P. Prévost — cu Marcel Anghelescu, Ninetta Gusti, Mihai Fotino, Rodica Tapalagă ș.a. (21.40).

MIERCURI 25 DECEMBRIE. Telecinemateca. Chiar dacă nu toată lumea mai gustă burlescul fraților Grocco, Chico și Harpo Marx («*O noapte la operă*»), muzica interpretată cu mare virtuozitate, care străbate filmul rămîne perenă (20.40).

JOI 26 DECEMBRIE. Program I. Emisiunea concurs *Mens sana in corpore sano*, ne afirmă. Temele de azi: «*Michelangelo*» și «*Concerte celebre pentru pian*» (20.50) ● Program II. Cea de-a doua serie a filmului «*Fărăno*» (21.15).

VINERI 27 DECEMBRIE. Filmul «*Mirajul*». Certificat de garanție: actorul Gregory Peck (21.15).

SÎMBĂTĂ 28 DECEMBRIE. Program I. TV ne invită — și noi mulțumim! — la concertul de închidere al Festivalului tinerilor interpreți de muzică ușoară din Capitală (21.00) ● Program II. Recitalul de sîmbătă, seara, cu clarinetistul A.O. Popa și mezzo-soprana Marsha Kessler. (20.40). ● Sîmbătă fiind, nu uitați: *Răzbunătorii* și *Forsythe Saga*.

pronosport

Pronostical antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 51, din 22 decembrie 1968

I. Bologna — Pisa	1
II. Fiorentina — Palermo	1
III. Juventus — Lanerossi	1
IV. Milan — Torino	1
V. Napoli — Atalanta	1
VI. Sampdoria — Inter	X
VII. Varese — Roma	1
VIII. Verona — Cagliari	X
IX. Foggia — Cesena	1
X. Catanzaro — Genoa	X
XI. Modena — Mantova	X
XII. Padova — Bari	1
XIII. Lazio — Catania	1

**Da! Economisim la C.E.C. pentru că
avem asigurate:**

- **garanția statului pentru sumele depuse;**
- **secretul operațiilor efectuate;**
- **dobinzi și câștiguri;**
- **scutirea de impozite și taxe a sumelor depuse, a dobinzilor, câștigurilor etc.**